

profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra

DABAS, VIDES ZINĪBAS
LAUKSAIMNIECĪBA, ZIVSAIMNIECĪBA
MEŽSAIMNIECĪBA
KOKAPSTRĀDE
BŪVNIECĪBA
RŪPNIECĪBA
ĒDINĀŠANA, PĀRTIKAS RŪPNIECĪBA
TRANSPORTS, LOĢISTIKA
ELEKTROTEHNIKA, ELEKTRONIKA, TELEKOMUNIKĀCIJAS UN ENERĢĒTIKA
INFORMĀCIJU TEHNOLOĢIJAS
DROŠĪBA, GLĀBŠANA, AIZSARDZĪBA
VESELĪBAS APRŪPE UN REHABILITĀCIJA
IZGLĪTĪBA
SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA, PSIHOLOĢIJA
SOCIĀLĀS UN TIESĪBU ZINĀTNES
HUMANITĀRĀS ZINĀTNES
KOMUNIKĀCIJA UN MEDIJI
VADĪBA UN ADMINISTRĒŠANA
EKONOMIKA, FINANSES UN APDROŠINĀŠANA
TIRGZINĪBAS
TŪRISMS, ATPŪTA, VIESMĪLĪBA
PAKALPOJUMU SFĒRA
MĀKSLA UN KULTŪRA
SPORTS

PROFESIJU DEFINĪCIJU KATALOGS

Šis katalogs izstrādāts, pateicoties Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumam.

Pasūtītājs: Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra

Izstrādātājs: BB Partneris LV4000498785

Literārā redakcija: RZ konsultāciju birojs LV40003785694

UDK 331.5(03)

Pr 743

ISBN/ISMN 978-9984-662-19-0

SVEIKI!

Profesija ir kas tāds, kas vistiešākajā veidā ietekmē un veido mūsu dzīvi, tā ir iespēja pašapliecināties, gūt panākumus un rast gandarījumu par to, kas esam un kādi esam.

Ikviens profesija ir ceļš uz jauniem un lielākiem profesionāliem sasniegumiem, ja vien tajā, ko dari, esi uzņēmīgs, iniciatīvs pilns, atbildīgs, profesionāls un, pats galvenais, vienmēr atvērts jaunām zināšanām un iemaņām. Pateicoties minētajām īpašībām, ikkatras profesijas pārstāvis var kļūt gan par labu vadītāju, gan mācību spēku (pedagogu, pasniedzēju) izglītības iestādēs.

Šajā katalogā pieejamas 370 dažādu profesiju īsās definīcijas. Numerācija, kas norādīta pie profesijām, ir Latvijas Republikas profesiju klasifikatorā norādītais profesijas kods profesijām, kurām tādu var piemērot.

LAI VEICAS!

4 SATURS

1. DABAS, VIDES ZINĪBAS

- 12 fiziķis 2111 07
- 12 statistikas matemātiķis 2121 02
- 12 ķīmiķis 2113 03
- 12 biologs 2211 11
- 13 mikrobiologs 2211 38
- 13 ģeologs 2114 05
- 13 meteorologs 2112 02
- 13 dabas aizsardzības vecākais speciālists 2115 03
- 13 vides inženieris 2149 56
- 14 vides pārvaldības speciālists 3439 20
- 14 vides tehnologs 3211 35
- 14 ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālists 2149 60

2. LAUKSAIMNIECĪBA, ZIVSAIMNIECĪBA

- 15 lauksaimniecības enerģētikas inženieris 2143 13
- 15 lauksaimniecības mehānikas inženieris 2145 17
- 15 agronoms 3212 12
- 15 lauku īpašuma apsaimniekotājs 3213 11
- 15 stādaudzēšanas tehniķis 3212 20
- 16 līnu audzēšanas lauksaimnieks 6111 02
- 16 zemnieks 6130 03
- 16 dārznieks 6113 01
- 16 biškopis 6123 01
- 16 veterinārārsts 2223 03
- 17 veterinārārsta asistents 3227 02
- 17 zootehniķis 2211 48
- 17 kinologs 2211 50
- 17 zirgkopis 6121 18
- 17 lopkopis 6121 01
- 18 dažādu sugu dzīvnieku audzēšanas lauksaimnieks 6124 02
- 18 zivkopis 2211 42
- 18 zvejnieks 6152 02

3. MEŽSAIMNIECĪBA

- 19 mežzinis 1122 92
- 19 meža tehnologs 2149 44
- 19 mežsaimniecības inženieris 2149 58
- 19 meža taksators
- 19 mežsargs 2481 10
- 20 mežsaimniecības konsultants 3213 03
- 20 mežsaimniecības tehniķis 3212 19
- 20 kokaudzēšanas tehniķis 3212 02
- 20 mežstrādnieks 6141 05
- 20 mežsaimniecības mašīnu operators 8331 05

4. KOKAPSTRĀDE

- 21 kokapstrādes inženieris 2149 20
- 21 kokapstrādes tehnologs 3119 19
- 21 kokapstrādes iekārtu mehāniķis 7233 28
- 21 kokapstrādes darbgaldu iestatītājs 7423 01
- 21 koksnes apstrādātājs 7421 04
- 22 mēbeļu galdnieks 7422 16
- 22 galdnieks 7422 01
- 22 kokapstrādes operators 8141 03

5. BŪVNIECĪBA

- 23 būvdarbu vadītājs 1223 03
- 23 būvinženieris 2142 01
- 23 būvmateriālu tehnologs 2142 26
- 23 būvniecības tehnologs 2142 27
- 23 būvniecības kalkuletājs 3112 01
- 24 būvtehniķis 3112 02
- 24 hidrotehnikas būvinženieris 2142 11
- 24 ēku inženiertiklu tehniķis 3112 07
- 24 apdares darbu tehniķis 3112 17
- 24 koka būvju restaurators 3476 13
- 25 sanitārtehnisko iekārtu montētājs 7136 04
- 25 celtnieks 7121 01
- 25 betonētājs 7123 01
- 25 flizētājs 7122 03
- 25 namdaris (būvgaldnieks) 7124 01
- 26 mūrnieks 7122 08
- 26 jumīķis 7131 01
- 26 grīdas klājējs 7132 01
- 26 apmetējs 7133 01
- 26 skārdnieks 7129 05
- 27 stiklinieks 7135 01
- 27 kamīnu licējs 7122 12
- 27 krāsotājs 7141 06
- 27 teritorijas plānotājs 2141 04
- 27 kartogrāfijas inženieris 2148 01
- 28 ģeodēzists 2114 03
- 28 mērnies 3212 10
- 28 arhitekts 2141 01
- 28 ainavu arhitekts 2141 02
- 29 ainavu tehniķis 3212 14
- 29 ceļu projektētājs
- 29 ceļu būvinženieris 2142 15
- 29 ceļu būvtehniķis 3112 16
- 30 ceļu (tiltu) būvuzraugs 3151 07
- 30 celtniecības un ceļu būves mašīnu atslēdznieks 7233 14

6. RŪPNIECĪBA

- 31 konstruktors 2145 37
- 31 projektēšanas inženieris 2149 45
- 31 rūpniecisko mašīnu un darbarīku/mehānikas inženieris 2145 23
- 31 metrologs 2111 23
- 32 apsildes, ventilācijas un saldēšanas/mehānikas inženieris 2145 22
- 32 apsildes, ventilācijas un saldēšanas iekārtu tehniķis 3115 36
- 32 mehatronikas inženieris 2145 42
- 32 mehatroniķis 3115 46
- 32 rūpniecisko iekārtu un rīku mehāniķis 3115 14
- 33 mašīnu un aparātbūves tehnologs 3115 33
- 33 inženieris 3115 29
- 33 mehāniķis 3115 41
- 33 metināšanas tehnologs 2145 33
- 33 metinātājs 7212 01
- 34 kalējs 7221 01
- 34 metālu mašīnapstrādātājs 7223 11
- 34 ciparu programmas vadības darbgaldu iestatītājs 7223 14

6 SATURS

- 34 instrumentatslēdznieks 7222 03
- 35 montāžas darbu atslēdznieks 8281 11
- 35 doku un ostu būvinženieris 2142 08
- 35 kuģu būves inženieris 2145 14
- 35 ražošanas sagatavošanas inženieris 2149 07
- 35 kuģu motoru mehāniķis 7231 08
- 36 farmācijas tehnologs 2146 19
- 36 ķīmijas inženieris 2146 01
- 36 ķīmisko procesu tehnologs 3111 10
- 36 ķīmijas tehniķis 3116 02
- 36 biotehnologs 3211 31
- 37 ķīmijas laborants 3111 08
- 37 papīra tehnologs 2146 13
- 37 plastmasas tehnologs 2146 14
- 37 parfimērs 2415 03
- 38 ķīmisko izejvielu pārstrādes iekārtu operators (reaktora operators) 815
- 38 šūto izstrādākumu ražošanas tehnologs 2149 37
- 38 trikotāžas izstrādājumu ražošanas tehniķis 3119 22
- 38 apģērbu modelēšanas un konstruēšanas speciālists 3471 29
- 39 ādas meistars 7332 08
- 39 drēbnieks 7433 03
- 39 šuvējs 7433 01
- 39 audējs 7432 02
- 39 tapsētājs 7437 01
- 39 dzijas vērpējs 7431 05
- 40 stikla ķīmiķis 2113 09
- 40 stikla tehnologs 2149 15
- 40 stikla pūtējs 7322 01
- 40 keramikas tehnologs 2149 14
- 40 keramiķis 2452 23
- 41 keramikas meistars 7321 05
- 41 poligrāfijas ražošanas tehniķis 3119 20
- 41 teksta maketētājs 4113 07
- 41 iespiedējs 7341 03

7. ĒDINĀŠANA, PĀRTIKAS RŪPNIECĪBA

- 42 ēdināšanas pakalpojumu organizators 1225 05
- 42 pavārs 5122 01
- 42 bārmenis 5123 01
- 43 viesmīlis 5123 04
- 43 pārtikas ķīmiķis 2113 08
- 43 pārtikas un dzērienu tehnologs 2146 10
- 43 pārtikas uzņēmuma ražošanas tehniķis 3119 21
- 44 pārtikas produktu pārstrādes speciālists 3119 25
- 44 piena un piena produktu tehnologa palīgs 3211 33
- 44 produkcijas kvalitātes inspektors 3153 04
- 44 pārtikas kvalitātes speciālists 3153 07
- 44 zivju apstrādātājs 6153 01
- 45 zivju kulinārs 7411 12
- 45 maiznieks 7412 01
- 45 konditors 7412 02
- 45 siera meistars 7413 02
- 45 augļu un dārzeņu konservētājs 7414 01 (7414 05)
- 46 gaļas produktu ražošanas meistars 7411 16
- 46 pārtikas un tiem radniecīgu produktu pārstrādes operators 827

8. TRANSPORTS, LOĢISTIKA

- 47 kuģa kapteinis 1124 65
- 47 ostas kapteinis 1226 34
- 47 kuģu ekspluatācijas inženieris
- 48 kuģu mehāniķis 3115 06 (7233 03)
- 48 kuģu remontu tehnologs
- 48 kuģu ekspluatācijas speciālists 3141
- 48 kuģu komandas un tām radniecīgas profesijas (matrozis) 8340
- 48 dzelzceļa transporta inženieris
- 49 vagonu/remonta inženieris 2145 40
- 49 dzelzceļa transporta automātikas telemehānikas un sakaru tehniķis 3114 23
- 49 dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķis 3115 50
- 49 sliežu ceļu/mašīnu un mehānismu regulētājs 7231 09
- 49 sliežu ceļu defektoskopists 7451 02
- 50 vilciena vadītājs 8311 03
- 50 pilots 2152 25
- 50 aviācijas inženieris 2145 04
- 50 gaisa kuģu tehniķis – avioniķis 2144 18
- 50 gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas tehniķis mehāniķis 3115 53
- 51 gaisa satiksmes vadības dispečers 3145 01
- 51 autotransporta inženieris
- 51 sauszemes motoru un mašīnu/mehānikas inženieris 2145 26
- 51 autoservisa speciālists 3115 47
- 52 automehāniķis 7231 03
- 52 vieglo automobiļu, taksometru, mazieltīpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītājs 8322
- 52 autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītājs 8323
- 52 kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītājs 8324
- 52 lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operators 8331
- 53 zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operators 8332
- 53 autoceltņu un citu kraušanas iekārtu operators 8333
- 53 ceļojumu pavadonis 5111
- 53 satiksmes organizācijas inženieris 2141 09
- 53 loģistikas speciālists 3416 11
- 54 kraušanas darbu vadītājs – stīvidors 3115 51
- 54 transporta grafika analītiķis 4133 16
- 54 ekspeditors 4131 01
- 54 kravas noformētājs 4131 05
- 54 noliktavas pārzinis 4131 03

9. ELEKTROTEHNIKA, ELEKTRONIKA, TELEKOMUNIKĀCIJAS UN ENERĢĒTIKA

- 55 elektroinženieris 2143 01
- 55 elektronikas inženieris 2144 01
- 55 elektronikas tehnologs 2144 14
- 55 telesakaru inženieris 2144 06
- 55 telesakaru tehniķis 3114 04
- 56 radio un televīzijas sakaru inženieris 2144 09 (2144 13)
- 56 radio un televīzijas sakaru elektronikas tehniķis 3114 11 (3114 12)
- 56 elektriķis 7241 01
- 56 būvelektriķis 7137 03
- 56 autoelektriķis 7241 08
- 57 elektromontieris 7241 02
- 57 gaisvadu līniju elektromontieris 7245 12

8 SATURS

- 57 elektronikas mehāniķis 7242 01
- 57 siltumtīklu operators 8162 08
- 57 enerģētiķis 2143 12

10. INFORMĀCIJU TEHNOĻIJAS

- 58 programmētājs 2132 01
- 58 programmēšanas inženieris 2131 07
- 58 informācijas tehnoloģijas projektu vadītājs 2131 12
- 58 sistēmanalītiķis 2131 14
- 58 datortehnikas inženieris 2144 17
- 59 operāciju sistēmu inženieris 3121 01
- 59 datubāzu inženieris 3121 03
- 59 programmēšanas tehniķis 3121 08
- 59 datorsistēmu un datortīklu administrators 3121 10
- 59 datorsistēmu tehniķis 3114 22
- 60 informāciju sistēmu drošības administrators 3121 16
- 60 dokumentētājs
- 60 elektronisko sakaru speciālists 3114 20
- 60 pielietojuma administrators
- 60 datorsistēmu testētājs 3121 23
- 61 datora operators 3122 03
- 61 dator dizainers 2131 13
- 61 datorgrafīķis 3121 20

11. DROŠĪBA, GLĀBŠANA, AIZSARDZĪBA

- 62 civilās aizsardzības inženieris 2149 54
- 62 darba aizsardzības speciālists 3119 04
- 62 ugunsdrošības un civilās aizsardzības tehniķis 3151 06
- 62 valsts darba inspektors 3152 01
- 62 drošības speciālists 3451
- 63 ugunsdzēsējs glābējs 3454 09
- 63 glābējs 5161 04
- 63 izmeklētājs
- 63 policists 5162 01
- 63 apsargs 5169 26
- 64 valsts robežsardzes inspektors 3453 02
- 64 militārās profesijas Nacionālajos Bruņotajos spēkos

12. VESELĪBAS APRŪPE UN REHABILITĀCIJA

- 65 ārsts 2221
- 65 ģimenes ārsts 2221 11
- 65 pediatrs 2221 65
- 65 logopēds
- 66 vecmāte 3232 01
- 66 farmaceits 2224 01
- 66 neatliekamās palīdzības ārsts 3221 02
- 66 homeopāts 2221 39
- 66 psihiatrs 2221 66
- 67 optometrists 3224 02
- 67 zobārsts 2222 02
- 67 zobu higiēnists 3225 03
- 67 zobu tehniķis 3225 05
- 67 bionīķis protēzists 2212 26
- 68 masieris 3226 03
- 68 medicīnas laborants 3211 34

- 68 uztura speciālists 2149 59
- 68 medicīnas māsa 3231 15
- 68 sabiedrības veselības speciālists 2225 04
- 69 akupunktūras ārsts 2221 04
- 69 fiziskas rehabilitācijas ārsts 2221 10
- 69 fizioterapeits 3226 02
- 69 ergoterapeits 3226 09

13. IZGLĪTĪBA

- 70 izglītības iestādes vadītājs 1319 14
- 70 pasniedzējs 2310 08
- 70 vidējas izglītības skolotājs 2320 01
- 71 profesionālās izglītības skolotājs 2320 07
- 71 pamatizglītības skolotājs 2331 01
- 71 sociālais pedagogs 2353 01
- 71 pieaugušo izglītības pedagogs
- 71 pirmsskolas izglītības pedagogs 3320 01
- 72 speciālās izglītības iestādes skolotājs 3330
- 72 auklis 5131 01
- 72 auto vadīšanas instruktors 3340 01

14. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA, PSIHOLOĢIJA

- 73 sociālas aprūpes karitatīvais darbinieks, diakons 2462 01
- 73 sociālais aprūpētājs 3461 01
- 73 sociālais darbinieks 2446 01
- 74 psihologs 2445 01
- 74 psihoterapeits 2221 75

15. SOCIĀLĀS UN TIESĪBU ZINĀTNES

- 75 sociologs 2442 11
- 75 politologs 2443 08
- 75 jurists 2421 02

16. HUMANITĀRĀS ZINĀTNES

- 76 filozofs 2443 06
- 76 vēsturnieks 2443 02
- 76 filologs 2444 07
- 77 tulks 2444 03
- 77 tulkotājs 2444 10
- 77 surdotulks 3462 01
- 77 bibliotekārs 2432 02
- 78 bibliotēku informācijas speciālists 3479 02
- 78 teologs 2461 13
- 78 mācītājs 2461 07

17. KOMUNIKĀCIJA UN MEDIJI

- 79 redaktors 2451 13
- 79 žurnālists 2451 17
- 79 literārais redaktors 2451 19
- 79 TV ziņu raidījumu moderators (TV diktors) 3472 01
- 79 sabiedrisko attiecību speciālists 3429 16
- 80 reklāmas/uzņēmējdarbības pakalpojumu speciālists 3429 05
- 80 radošais (kreatīvais) direktors
- 80 mediju plānotājs
- 80 reklāmas konsultants 3429 09

18. VADĪBA UN ASMINISTRĒŠANA

- 81 liela uzņēmuma/iestādes vadītājs 121
- 81 pamatdarbības struktūrvienības vadītājs 122
- 81 maza uzņēmuma vadītājs 131
- 81 producents 1229 11
- 82 menedžeris
- 82 kvalitātes vadības sistēmu vadītājs 2413 01
- 82 projektu vadītājs 2414 03
- 82 personāla atlases speciālists 2412 09
- 82 referents 2481 04
- 83 biroja administrators 3439 27
- 83 personāla speciālists 3439 28
- 83 namu pārvaldnieks 3439 31
- 83 lietvedis 4141 03

19. EKONOMIKA, FINANSES UN APDROŠINĀŠANA

- 84 ekonomists 2441 02
- 84 starptautisko ekonomisko attiecību speciālists 2441 16
- 84 auditoris 2411 04
- 84 finanšu tirgus analītiķis 2441 12
- 84 nodokļu ekonomists 2441 09
- 85 kredītu analītiķis 3411 16
- 85 kredītprojektu vadītājs 3411 14
- 85 kredītu menedžeris
- 85 maksājumu karšu speciālists 3411 36
- 85 vērtspapīru eksperts 3411 20
- 86 brokeris 3411 17
- 86 grāmatvedis 3433 01
- 86 banku speciālists 3411 47
- 86 nodokļu/nodevu administrators 4121 07
- 86 finansists 4122 02
- 87 apdrošinātājs 3412 02
- 87 muitas eksperts 3441 03
- 87 nekustamā īpašuma speciālists – mākleris 3413 02
- 87 nekustamā īpašuma vērtētājs 3212 16

20. TIRGZINĪBAS

- 88 elektroniskās komercijas speciālists 2419 06
- 88 tirgzinības/tirgvedības vadītājs 2419 10
- 88 sagādnieks 3416 03
- 88 tirdzniecības pārstāvis - dīleris 3415 08
- 88 pārdošanas speciālists - merčendaizers 3415 10
- 88 mazumtirdzniecības komercdarbinieks 3429 18
- 89 tirgzinības un tirdzniecības speciālists 3429 21
- 89 prečzinis 4131 06
- 89 mazumtirdzniecības pārdevējs 5220 05
- 89 tirgus pārdevējs 5230 03

21. TŪRISMS, ATPŪTA, VIESMĪLĪBA

- 90 ekotūrisma pārvaldnieks 1229 35
- 90 atpūtas organizēšanas speciālists 3477
- 90 ceļojumu organizators 3414 02
- 90 ceļojumu konsultants 3414 01
- 90 lauku tūrisma speciālists 3478 06
- 91 kultūras tūrisma gids 3478 04

- 91 viesnīcnieks 1315 08
- 91 viesnīcas administrators 5121 02
- 91 viesnīcu servisa speciālists 5121 24

22. PAKALPOJUMU SFĒRA

- 92 skaistumkopšanas speciālists 3229 11
- 92 vizuālā tēla stilists 5141 12
- 92 frizieris 5141 02
- 92 klientu konsultants 3411 35
- 92 klientu apkalpošanas operators 4222 06
- 93 pasta speciālists 3439 30
- 93 pasta operators 4212 11
- 93 fotogrāfs 3131 10
- 93 kurpnieks 7442 01
- 93 florists 7331 06

23. MĀKSLA UN KULTŪRA

- 94 mākslinieki - vizuāli plastiskās mākslas 2452
- 94 interjeristi un dizaineri 3471
- 94 restauratori 3476
- 94 komponisti, mūziķi, dziedātāji 2453
- 94 horeogrāfi un dejotāji 2454
- 95 kino, teātru un citu mākslas iestāžu režisori un aktieri 2455
- 95 attēla un skaņu ierakstu aparatūras speciālisti 3131
- 95 tērpu demonstrētāji un citi modeļi 5210
- 95 mākslas izstāžu kurators 2452 18

24. SPORTS

- 96 sporta organizators 2359 05
- 96 vingrošanas nodarbību instruktors 3475 10
- 96 sporta treneris 3475 08
- 96 profesionāls sportists 3475 07

1. DABAS, VIDES ZINĪBAS

FIZIĶIS

KODS 2111 07

Fiziķis pēta apkārtējā pasaulē esošos objektus un tajā notiekošās parādības. Atkarībā no pētāmiem objektiem un parādībām fiziķis var specializēties noteiktos virzienos, piemēram, elementārdaļiņu fizikā, astrofizikā, atomfizikā, kondensētas vides fizikā, bioloģiskā fizikā.

STATISTIKAS MATEMĀTIĶIS

KODS 2121 02

Statistikas matemātiķi apkopo, analizē un skaidro pētījumu un eksperimentu skaitliskos rezultātus. Statistikas informācija ir skaitļi, kas tiek apkopoti, sagrupēti un sakārtoti tabulās, lai ar to palīdzību varētu raksturot un analizēt dažādas sociālas un juridiskas problēmas, piemēram, prognozēt dzimstības pieaugumu, iedzīvotāju vidējo mūža ilgumu tuvāko simt gadu laikā vai ekonomiskās situācijas attīstību, izstrādātu, piemēram, saražotās produkcijas kvalitātes kontroles testus, analizētu lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadalījumu pa reģioniem, prognozētu ražu dažādās lauksaimniecības nozarēs vai palīdzētu uzņēmumu vadītājiem un valsts amatpersonām lēmumu pieņemšanā un jaunu programmu rezultātu novērtēšanā.

ĶĪMIĶIS

KODS 2113 03

Ķīmiķis sintezē (rada) dažādus jaunus ķīmiskus savienojumus, izmantojot speciālas metodes un standartu aprakstus. Viņš pārbauda dažādas vielas, lai noteiktu to sastāvu un/vai kaitīgās sastāvdaļas tajās. Ja pārbaudāmais materiāls satur kaitīgas vielas, ķīmiķis pārbauda, vai šo vielu daudzums nepārsniedz pieļaujamas normas. Šādā veidā tiek pārbaudīti pārtikas produkti, ūdens un augsne. Ķīmiķis arī var izstrādāt metodes, kuras izmanto vielu pārbaudīšanā vai jaunu savienojumu sintēzē (radišanā), par pamatu izmantojot speciālās literatūras aprakstus un savu pieredzi.

BIOLOGS

KODS 2211 11

Biologs pēta visas dzīvības formas – cilvēku, dzīvniekus un augus, to izcelsmi, attīstību, ķīmisko un fizikālo formu, struktūru, sastāvu, dzīvības un reproduktīvos (vairošanās) procesus.

MIKROBIOLOGS

KODS 2211 38

Mikrobiologs pēta baktērijas, rauga un pelējuma sēnītes, kā arī vīrusus, to uzbūvi, funkcijas un nozīmi. Viņš izstrādā veidus, kā dabā pastāvošos mikroorganismus varētu izmantot cilvēku labā, piemēram, miklas raudzēšanā maizei, skābo piena produktu pagatavošanā, alus un vīna darišanā, ādu un linuniecēšanā.

ĢEOLOGS

KODS 2114 05

Ģeologs pēta ģeofiziskos procesus, izstrādā un attīsta teorijas, koncepcijas un pētniecības metodiku ģeoloģijas un ģeofizikas nozarēs.

METEOROLOGS

KODS 2112 02

Meteorologs novēro un pēta atmosfērā notiekošos fizikālos procesus – gaisa kustības virzienu un ātrumu, spiedienu, temperatūru, mitrumu, mākoņu veidošanos, nokrišņu krišanu, Saules radiāciju. Pēta datus, kas iegūti meteoroloģiskajās stacijās; sagatavo laika kartes un prognozes aviācijas, kuģniecības, lauksaimniecības un citu nozaru vajadzībām un informē par tām sabiedrību. Meteorologs krāj, glabā, sistematizē un papildina meteoroloģisko informāciju, novērtē tendences, prognozes un riska faktorus, lai informētu par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kas var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas. Meteorologs var strādāt kā novērotājs vai sinoptiķis.

DABAS AIZSARDZĪBAS VECĀKAIS SPECIĀLISTS

KODS 2115 03

Dabas aizsardzības vecākais speciālists piedalās vides un dabas aizsardzības projektu izstrādē un ieviešanā, piemēram, vadlīniju izstrādāšanā par videi draudzīgu saimniekošanu, plāno un izpilda dabas aizsardzības programmās paredzētās darbības, piemēram, konkrēto teritoriju apsekošana, normu atbilstību vai pārkāpumu konstatēšana.

VIDES INŽENIERIS

KODS 2149 56

Vides inženieris strādā ar vides tehnoloģijām, piemēram, ūdens attīrīšanu, gaisa kvalitātes nodrošināšanu, augsnes attīrīšanu, atkritumu apsaimniekošanu. Viņš organizē un piedalās vidi aizsargājošo un videi draudzīgo tehnoloģiju projektēšanā, iekārtu konstruēšanā un montāžā, kā arī uzrauga to darbību. Vides inženieris organizē un vada tehnisko iekārtu kontroli un pārraudzību

(rūpējas, lai iekārtas, piemēram, ūdens attīrīšanas iekārtas, būtu labā tehniskā stāvoklī), kā arī veic vides piesārņojuma pārbaudes, piemēram, gruntsūdeņu, gaisa, gāzu, augsnes. Ieņemot vadošu amatu uzņēmumā, vides inženieris vada sev pakļauto darbinieku kolektīvu, koordinē vides tehnisko speciālistu darbu un atbild par uzdoto uzdevumu veikšanu.

VIDES PĀRVALDĪBAS SPECIĀLISTS

KODS 3439 20

Vides pārvaldības speciālists nodrošina iespējas lietderīgāk izmantot vides resursus un samazināt piesārņojumu, kas rodas dažādu procesu rezultātā, kā arī kontrolē, kā uzņēmumi ražošanas procesā samazina ietekmi uz vidi, ko atstāj notekūdeņi, atkritumi, izmeši, uzrauga, vai ražotāji izmanto vidi saudzējošas tehnoloģijas.

VIDES TEHNOLOGS

KODS 3211 35

Vides tehnologs nodarbojas ar vides aizsardzību, vides tehnoloģiju (gāzu, atmosfēras, ūdens, augsnes un grunts attīrīšanas iekārtas) izmantošanu, dabas resursu apsaimniekošanu, kā arī atkritumu pārstrādi un noglabāšanu – veic vides novērtēšanas darbus (veic analīzes, lai konstatētu konkrētas teritorijas piesārņojuma līmeni, un analizē, kādus draudus tas izraisa blakus esošajiem apgabaliem). Viņš vada šīs nozares uzņēmumu struktūrvienības, kas izpilda attiecīgos darba uzdevumus.

ŪDENSSAIMNIECĪBAS UN ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS SPECIĀLISTS

KODS 2149 60

Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālists vada atsevišķa šīs nozares uzņēmuma, tā nodaļas vai struktūras darbu, izstrādā ar ūdens un atkritumu saimniecību saistītus projektus un pārrauga to īstenošanu, piemēram, ja farmācijas uzņēmumam ir ķīmiskie atkritumi, tad viņš izlemj, kā tos droši savākt, uzglabāt vai pārvadāt un nodot pārstrādei. Ja, piemēram, mūsu valstī nav iespējams šādus atkritumus pārstrādāt, tad meklē iespējas šo atkritumu pārstrādei citās valstīs. Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālists novērtē veicamo darbu, piemēram, ķīmijas atkritumu transportēšanas ietekmi uz vidi, kontrolē vides kvalitāti un to regulāri pārbauda, piemēram, organizējot vai veicot ķīmiskās analīzes. Viņš sniedz konsultācijas jautājumos, kas saistīti ar ūdens apgādi un sateces baseinu pārvaldi, piemēram, kas notiks ar Baltijas jūras ūdeņiem, ja piesārņosies Gauja, vai ja aizbērs kādu Gaujas pieteci, vai uz Amatas upes uzbūvēs hidroelektrostaciju.

2. LAUKSAIMNIECĪBA, ZIVSAIMNIECĪBA

LAUKSAIMNIECĪBAS ENERĢĒTIKAS INŽENIERIS

KODS 2143 13

Lauksaimniecības enerģētikas inženieris izstrādā un pilnveido iekārtas, kas nodrošina siltumenerģiju (apkures katlus, siltumtrases, cirkulācijas sūkņus) un elektroenerģiju (elektrības skaitītājus, sadales skapjus). Viņš apkalpo šīs energoiekārtas, komplektē tās (apriko ar visām vajadzīgajām detaļām), regulē un uzstāda lauksaimniecības objektos – ēkās un teritorijās, kā arī organizē un vada darba grupu šo uzdevumu veikšanai.

LAUKSAIMNIECĪBAS MEHĀNIKAS INŽENIERIS

KODS 2145 17

Lauksaimniecības mehānikas inženieris organizē darbus, kas saistīti ar tehnikas (iekārtu, rīku) un spēkratu (traktoru, automobiļu un citu pašgājējmašīnu) bojājumu diagnosticēšanu jeb noteikšanu, tehniskajām apkopēm un remontdarbiem.

AGRONOMS

KODS 3212 12

Agronoms konsultē lauksaimniekus augkopības kultūru audzēšanas jautājumos, iesakot un organizējot kultūraugu sēšanu un stādīšanu, sekojot līdzi to augšanai, ražai, novākšanas un uzglabāšanas procesam.

LAUKU ĪPAŠUMA APSAIMNIEKOTĀJS

KODS 3213 11

Lauku īpašuma apsaimniekotāji vada darbus lauku saimniecībā: organizē augkopības un lopkopības produkcijas ražošanu, tās pirmapstrādi, uzglabāšanu un realizāciju, kā arī organizē un piedalās meža kopšanā un izstrādē.

STĀDAUDZĒŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3212 20

Stādaudzēšanas tehniķis veic uzdevumus, kas saistīti ar stādu audzēšanu, izaudzētā produkta novērtēšanu, sagatavošanu tirgum un pārdošanu. Viņš patstāvīgi plāno, organizē un vada darbus stādu audzētavā. Stādaudzēšanas tehniķis kontaktējas ar klientiem – pieņem pasūtījumus, konsultē viņus, kā arī seko līdzi izmaiņām tirgū, kārtu uzņēmuma dokumentāciju.

LINU AUDZĒŠANAS LAUKSAIMNIEKS

KODS 6111 02

Linu audzēšanas lauksaimnieks sēj, audzē, kopj, novāc, uzglabā un realizē (pārdod vai pārstrādā) linus. Viņš izmanto dažādas lauksaimniecības iekārtas, kā arī veic ekonomiskos aprēķinus, kas saistīti ar darbu saimniecībā.

ZEMNIEKS

KODS 6130 03

Zemnieks ir zemes īpašnieks vai persona, kas nomā un kopj zemi, plāno un īsteno tās apstrādes darbus, kā arī realizē (pārdod vai pārstrādā) saimniecībā saražoto produkciju. Zemnieks savā saimniecībā audzē labību (kviešus, auzas, miežus, rudzus, rapsi), nodarbojas ar augļkopību (audzē, piemēram, ābeles, plūmes, bumbieres, ķiršus, aronijas), dārzenkopību (audzē, piemēram, tomātus, gurķus, kartupeļus, kāpostus, burkānus), lopkopību (piemēram, audzē un kopj liellopus, cūkas, aitas, kazas, mājputnus), piensaimniecību, parasti kādu no iepriekšminētajiem darbības virzieniem izvēloties kā galveno.

DĀRZNIEKS

KODS 6113 01

Dārznieks ir speciālists dažādu augu stādīšanā un kopšanā, kā arī ražas novākšanā un uzglabāšanā. Dārznieki var specializēties noteiktās nozarēs: daiļdārzniecībā, ainavu un parku dārzniecībā, puķkopībā, dārzenkopībā, ārstniecības augu un sēņu audzēšanā, kokaudzēšanā, augļkopībā, sēklkopībā.

BIŠKOPIS

KODS 6123 01

Biškopis jeb dravnieks rūpējas par bišu saimēm, nodrošina tām barību un ievāc bišu produktus: bišu vasku, medu, propolisu un ziedputekšņus.

VETERINĀRĀRSTS

KODS 2223 03

Veterinārārsts ārstē dažādu sugu dzīvniekus un putnus, kuriem ir kādi veselības traucējumi, kā arī konsultē dzīvnieku un putnu aprūpētājus/īpašniekus par preventīvajiem jeb aizsargājošiem pasākumiem, lai novērstu saslimšanas iespēju vai slimības tālāku attīstību. Veterinārārsts veic gan praktisko ārstēšanas darbu, gan konsultē dzīvnieku un putnu aprūpētājus/ īpašniekus, kā ārstniecības darbu turpināt mājās apstākļos.

VETERINĀRĀRSTA ASISTENTS

KODS 3227 02

Veterinārārsta asistents strādā veterinārārsta vadībā, izpilda viņa norādījumus ārstniecības procedūru laikā, asistē operācijās un sekcijās. Sniedz neatliekamo palīdzību dzīvniekiem, pieņem dzemdības, apkopj jaundzimušo, organizē slimu dzīvnieku kopšanu, kā arī veic slimību profilakses pasākumus.

ZOOTEHNIĶIS

KODS 2211 48

Zootehniķi kontrolē, kā dzīvnieku un mājlopu audzētāji ievēro to audzēšanas un labturības (kopšanas) prasības, un veic zootehnisko uzskaiti (dzīvnieku produktivitātes uzskaiti (piemēram, dzīvnieku svēršana, piena kvalitātes kontrole), dzīvnieku identifikāciju (numura piešķiršanu un dokumentēšanu), kā arī pārrauga dzīvniekus un novērtē tos.

KINOLOGS

KODS 2211 50

Kinologs ir speciālists kinoloģijā jeb mācībā par suņiem. Viņam ir zināšanas par suņu sugām, viņš pārzina suņu kopšanu, audzēšanu, ieskaitot dresūru un trenēšanu konkrētu uzdevumu pildīšanai. Kinologs gan pats audzē un apmāca suņus pārdošanai vai speciālu uzdevumu veikšanai, piemēram, darbam policijā pēdu dzišanai, cilvēku aizturēšanai, glābšanai, narkotiku atrašanai, jaunprātīgas dedzināšanas atklāšanai, neredzīgu cilvēku pavadīšanai, gan arī konsultē citus suņu audzētājus. Tāpat profesionāli sagatavo suņus dažāda veida izstādēm un sacensībām, piedalās tajās kopā ar suni vai konsultē par piedalīšanās noteikumiem suņa saimnieku.

ZIRGKOPIS

KODS 6121 18

Zirgkopji kopj un ēdina zirgus atbilstoši zoohigiēniskajām prasībām, audzē zirgus atbilstoši ciltsdarba (šķirnes saglabāšanas) prasībām un apkal tos. Viņi apmāca jaunzirgus, palīdz trenerim zirgu trenēšanā.

LOPKOPIS

KODS 6121 01

Lopkopis audzē, kopj un ēdina lauksaimniecības dzīvniekus (govis, cūkas, aitas, kazas) un nodod lopkopības produkciju (izaudzētos lopus, pienu, vilnu) realizācijai jeb pārdošanai. Viņš var specializēties un strādāt kādā konkrētā lopkopības nozarē – piena lopkopībā, cūkkopībā, aitkopībā vai putnkopībā.

DAŽĀDU SUGU DZĪVNIEKU AUDZĒŠANAS LAUKSAIMNIEKS

KODS 6124 02

Dažādu sugu dzīvnieku audzēšanas lauksaimnieks audzē, kopj un ēdina mājlopus (liellopus, cūkas, kazas, aitas). Viņš rūpējas par kārtību un tīrību dzīvnieku novietnēs, izmanto fermu tehniskās iekārtas, kā arī veic ekonomiskos aprēķinus, kas saistīti ar saimniekošanu fermā.

ZIVKOPIS

KODS 2211 42

Zivkopji audzē zivis no ikriem līdz pieaugušām zivīm. Viņi izmanto un kopj dīķus un zivju audzēšanas iekārtas atbilstoši audzēšanas tehnoloģijai. Zivkopji uzrauga zivju un vēžu audzēšanas procesu, ievērojot visas nepieciešamās prasības, veic zivju nozveju, uzglabāšanu un realizāciju.

ZVEJNIEKS

KODS 6152 02

Zvejnieki zvejo zivis iekšzemes saldūdeņos vai jūrā. Viņi arī kopj, labo un uzglabā izmantojamo zvejas aprīkojumu (piemēram, laivas, tīklus).

3. MEŽSAIMNIECĪBA

MEŽZINIS

KODS 1122 92

Mežziņa pamatpienākums ir uzraudzīt normatīvo aktu (galvenokārt Meža likuma un Medību likuma) ievērošanu Latvijas mežos. Mežzinis vada mežniecības kolektīvu, kas sastāv no 1 vai 2 mežziņa vietniekiem un 5–10 mežsargiem. Viņš pārliecinās par to, lai viņam pakļautais kolektīvs izpildītu katram uzdotās funkcijas. Mežzinis izsniedz ciršanas atļaujas, medību licences un citus ar meža resursu izlietošanu saistītus dokumentus. Viņš organizē seminārus mežu īpašniekiem, kuros sniedz konsultācijas par to, kā labāk kopt mežu un kā to izmantot. Mežzinis arī raksta administratīvos protokolus un uzliek administratīvos sodus par meža normatīvo aktu pārkāpumiem, piemēram, malumedniekiem, neatļautu ugunsgrēku kurinātājiem, meža piesārņotājiem. Mežziņa pienākums ir organizēt medijamo un aizsargājamo zvēru un putnu uzskaiti. Viņš organizē arī medības savas mežniecības ietvaros.

MEŽA TEHNOLOGS

KODS 2149 44

Meža tehnologs plāno un organizē mežsaimniecības darbus.

MEŽSAIMNIECĪBAS INŽENIERIS

KODS 2149 58

Mežsaimniecības inženieris kontrolē un koordinē mežziņu darbu. Viņš pārzina un organizē darbus mežaudžu atjaunošanā, to aizsardzībā pret kaitēkļiem un slimībām, meža drošības pasākumos, medību jautājumos. Bieži vien mežsaimniecības inženieri specializējas kādā no šīm mežsaimniecības sfērām.

MEŽA TAKSATORS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Meža taksators pēc īpašām metodēm veic mežu novērtējumu – meža inventarizāciju – un izstrādā meža apsaimniekošanas plānu.

MEŽSARGS

KODS 2481 10

Mežsarga pamatpienākums ir pārraudzīt Meža likuma un Medību likuma ievērošanu mežos. Mežsargs pārzina konkrētu meža teritoriju jeb tā saukto apgaitu. Viņš regulāri apskata savu apgaitu, pārliecinoties, vai tajā netiek nelikumīgi izcirsti koki, kurināti ugunsgrēki vai medīti dzīvnieki. Sausos gada

laikos mežsargs apgaitas veic biežāk, bet, ja izceļas ugunsgrēks, izsauc ugunsdzēsēju brigādes un pats piedalās dzēšanā.

MEŽSAIMNIECĪBAS KONSULTANTS

KODS 3213 03

Mežsaimniecības konsultants atbild uz dažādiem jautājumiem, kas interesē mežu īpašniekus un apsaimniekotājus, sagatavo informatīvus materiālus par mežsaimniecības aktualitātēm un izmaiņām likumdošanas prasībās, kā arī organizē dažāda mēroga un satura apmācības un pasākumus saistībā ar mežu apsaimniekošanu.

MEŽSAIMNIECĪBAS TEHNIĶIS

KODS 3212 19

Mežsaimniecības tehniķis organizē meža izstrādes brigādes darbu mežā un pārrauga meža izstrādi, lai tā noritētu saskaņā ar darba mērķi un būtu maksimāli efektīva. Mežsaimniecības tehniķis plāno meža izstrādes darbus atkarībā no sezonas un laika apstākļiem, kā arī ņemot vērā dažādu koku dabiskos plaukšanas un sēklu izsēšanas laikus un citus faktorus.

KOKAUDZĒŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3212 02

Kokaudzēšanas tehniķis ar dažādām metodēm pavairo kokus un krūmus, kopj tos un sagatavo pārdošanai vai stādīšanai.

MEŽSTRĀDNIĒKS

KODS 6141 05

Mežstrādnieks kopj un atjauno mežu, kā arī apstrādā kokmateriālu. Mežstrādnieks strādā mežaudzētavā, mežniecībā un mežsaimniecībā. Viņš ievāc koku čiekurus un sēklas, sēj un stāda kokus, apkopj stādījumus. Mežstrādnieks transportē stādus no audzētavas uz apstādāmo meža platību, tur stādus pierok, lai tie neizkalstu, uzar stādāmo platību (tam nepieciešamas traktora vadišanas tiesības) un apstāda to. Mežstrādnieka uzdevums ir aprūpēt stādus, līdz tie izeaugas.

MEŽSAIMNIECĪBAS MAŠĪNU OPERATORS

KODS 8331 05

Mežsaimniecības mašīnu operators vada mežizstrādes mašīnas (piemēram, treilēšanas mašīnas, kokvedējus), ar kurām veic mežizstrādes darbus, piemēram, koku zāgēšanu, atzarošanu, sagarumošanu, cirmsas sakopšanu un koku transportēšanu.

4. KOKAPSTRĀDE

KOKAPSTRĀDES INŽENIERIS

KODS 2149 20

Kokapstrādes inženieris uzrauga un vada ražošanas tehnoloģiskos procesus kokapstrādes uzņēmumos (zāģmateriālu ražošanu, kokapstrādes atlikumu pārstrādi, koksnes ķīmisko apstrādi, finiera un saplākšņa ražošanu, plātņu ražošanu), vada un koordinē ražošanā iesaistīto darbinieku darbu. Viņš novērtē ražošanā izmantojamo mašīnu, iekārtu un instrumentu tehnisko stāvokli un, kad nepieciešams, nomaina tos pret jauniem vai modernākiem.

KOKAPSTRĀDES TEHNOLOGS

KODS 3119 19

Kokapstrādes tehnologs plāno, kādā tehnoloģiskā secībā būtu jāveic kokapstrādes process ražotnē, lai tiktu maksimāli racionāli nodarbināti darbgaldi un izmantoti resursi. Viņš atbild par kokmateriālu ražotnes vadību un visiem procesiem, sākot no kokmateriālu piegādes ražotnei līdz pat produkta piegādei klientam.

KOKAPSTRĀDES IEKĀRTU MEHĀNIĶIS

KODS 7233 28

Kokapstrādes iekārtu mehāniķis atbild par kokapstrādes iekārtu (piemēram, frēzmašīnu, slīpmašīnu, urbšanas mašīnu, ripzāģmašīnu) uzturēšanu kārtībā. Viņš arī rūpējas, lai iekārtas darbotos nepārtraukti (nebūtu dikstāves) un laikus tiktu noteikti un novērsti iespējamie iekārtu bojājumi.

KOKAPSTRĀDES DARBGALDU IESTATĪTĀJS

KODS 7423 01

Kokapstrādes darbgaldu iestatītājs pārbauda, vai darbgaldi (piemēram, frēzmašīnas, virpas, urbjmašīnas), ar ko strādā kokapstrādes operatori, nav izregulējušies, kā arī ieregulē kokapstrādes darbgaldus atbilstoši noteiktajam tehniskajā pasē un apstrādājamās koksnes tehnoloģiskajā kartē (tas ir dokuments, kas nosaka attiecīgi apstrādājamās koksnes garuma, platuma, diametra un dziļuma parametrus).

KOKSNES APSTRĀDĀTĀJS

KODS 7421 04

Koksnes apstrādātājs pieņem sazāģētus kokus un veic to secīgu pirmapstrādi (mizo kokus un šķiro tos, zāģē dēļos, žāvē, pako un marķē), tā sagatavojot

kokmateriālus tālākai izmantošanai būvniecībā, mēbeļu un dažādu koka detaļu un materiālu ražošanā.

MĒBEĻU GALDNIEKŠ

KODS 7422 16

Mēbeļu galdnieks izgatavo, montē un uzstāda objektā dažādu veidu un konstrukciju mēbeles, tai skaitā masīvas koksnes, koka plātņu un karkasa mēbeles.

GALDNIEKŠ

KODS 7422 01

Galdnieks izgatavo, montē (saliek) un uzstāda dažādus vienkāršas konstrukcijas koka izstrādājumus, piemēram, trepes, durvis, logus.

KOKAPSTRĀDES OPERATORS

KODS 8141 03

Kokapstrādes operators nosaka kokapstrādē izmantojamo iekārtu parametrus, vada šīs iekārtas un rūpējas par to apkopi. Saskaņā ar skicēm, pasūtījuma veidlapām vai paraugiem kokapstrādes operators atbilstoši noregulē kokapstrādes mašīnu. Kokapstrādes operators arī izvēlas un iekārtās uzstāda vai nomaina frēzes nažus, zāģus, urbjus vai griezējgalviņas, noregulē galda augstumu, nosaka rotējošo elementu rotēšanas ātrumu. Viņš pārzina iekārtā notiekošos procesus, prot mainīt tos, ja nepieciešams, un seko procesu pareizai norisei. Kokapstrādes operators parasti novieto uz mašīnas pa vienam dēlim un seko, lai tas tiktu apstrādāts bez sarežģījumiem, lai darbība neapstātos un materiāls neiestrēgtu iekārtā. Dēļus otrā mašīnas galā noņem, sašķiro un sakrauj pakās divi operatora palīgi. Tā kā darbs ir bīstams, kokapstrādes operatora uzdevums ir pārbaudīt mašīnu zemējumu, kā arī kokmateriālu kvalitāti – vai tie nav sasaluši, ar naglām vai bojājumiem. Kokapstrādes operators ir atbildīgs arī par materiāla kvalitāti un atbilstību standartam pēc apstrādes.

5. BŪVNICĪBA

BŪVDARBU VADĪTĀJS

KODS 1223 03

Būvdarbu vadītājs atbild par būvdarbu norisi būves (piemēram, sporta komplekss, dzīvojamā ēka, izglītības iestāde) būvniecības laikā. Viņš būvobjektā vada būvdarbus, organizē tur strādājošos speciālistus, piemēram, būvtehniķi, metinātājus, mūrniekus, betonētājus, kā arī būvstrādniekus.

BŪVINŽENIERIS

KODS 2142 01

Būvinženieris organizē un vada būvniecības procesu, sākot ar projekta izstrādi un tā saskaņošanu un beidzot ar būves nodošanu ekspluatācijā.

BŪVMATERIĀLU TEHNOLOGS

KODS 2142 26

Būvmateriālu tehnologs atbild par būvmateriālu (piemēram, cementa, ķieģeļu, gāzbetona bloku) ražotnes vadību un visiem darba procesiem, sākot no izejvielu piegādes līdz produkcijas piegādei klientam.

BŪVNICĪBAS TEHNOLOGS

KODS 2142 27

Būvniecības tehnologs uzņējumā, kur notiek būvniecības un būvdarbu plānošana, pēc projekta saņemšanas un līguma noslēgšanas ar klientu (pasūtītāju) sāk plānot un sagatavot dokumentāciju būvdarbu veikšanai.

BŪVNICĪBAS KALKULĒTĀJS

KODS 3112 01

Būvniecības kalkulētājs strādā uzņēmumā, kur notiek būvniecības un būvdarbu plānošana un būvobjekta izmaksu aprēķināšana. Uzsākot darbu, būvniecības kalkulētājs kopā ar citiem speciālistiem tiekas ar klientu, uzzina viņa vēlmes, vienojas par iespējamām objekta izmaksām. Būvniecības kalkulētājs piedalās projekta saskaņošanā un precizēšanā, konsultējas ar arhitektu.

BŪVTEHNIĶIS

KODS 3112 02

Būvtehniķis būvobjektā organizē un vada būvstrādniekus. Viņš plāno ikdienas darbus un saskaņo tos ar būvdarbu vadītāju. Būvtehniķis pārzina būvniecības darbu tehniskās niansas, piemērotākos materiālus un to izmantošanas tehnoloģijas konkrētu būvdarbu veikšanai.

HIDROTEHNIKAS BŪVINŽENIERIS

KODS 2142 11

Hidrotehnikas būvinženieris izstrādā dažādu hidrotehnisko būvju projektus (piemēram, dzīvojamo māju ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmas, kanālus, aizsprostus, ostas, piestātnes, krastmalas, molus, ūdenssporta būves), vada to celtniecību un izmantošanu, kā arī organizē un veic to rekonstrukcijas pasākumus. Viņš ievēro vides saglabāšanas prasības, novērtē, kādu ietekmi uz vidi atstās būvējamais objekts.

ĒKU INŽENIERTĪKLU TEHNIĶIS

KODS 3112 07

Ēku inženiertīklu tehniķis organizē un vada cauruļvadu montāžu (ūdens, kanalizācijas un apkures cauruļvadu ierīkošanu), gaisa ventilācijas cauruļvadu sistēmas ierīkošanu un elektrības instalācijas darbus. Viņš plāno ikdienas darbus un saskaņo tos ar būvdarbu vadītāju. Ēku inženiertīklu tehniķis norīko būvstrādniekus un elektriķus konkrēta darba veidam atbilstoši veicamā darba saturam.

APDARES DARBU TEHNIĶIS

KODS 3112 17

Apdares darbu tehniķis būvju celtniecībā vai to renovācijā organizē un vada būvstrādniekus apdares darbu veikšanai (piemēram, sienu apmešana, sienu, griestu špaktelēšana, sagatavošana krāsošanai vai tapešu līmēšanai, kā arī krāsošanas un tapešu līmēšanas vai koka apdares darbu veikšana).

KOKA BŪVJU RESTAURATORS

KODS 3476 13

Koka būvju restaurators atjauno un saglabā kultūras vērtības arhitektūrā. Viņš veic restaurējamās koka būves izpēti, vadoties pēc tās izgatavošanas paņēmieniem un tehnoloģijām. Koka būvju restaurators nosaka restaurējamā objekta bojājumu rašanās iemeslus un to novēršanas paņēmienus. Ja māja ir vēsturiska, viņš restaurācijas procesā saglabā esošās detaļas vai arī pārveido to, piemērojot mūsdienu apstākļiem un tehnoloģijām.

SANITĀRTEHNISKO IEKĀRTU MONTĒTĀJS

KODS 7136 04

Sanitārtehnisko iekārtu montētājs montē ēku iekšējos ūdens, kanalizācijas un apkures cauruļvadus un armatūru (dažāda resnuma metāla stiegras), apkopj un remontē tos. Viņš uzstāda sildķermeņus vai sanitārtehniskās ierīces, kā arī mērierīces – ūdens skaitītājus.

CELTNIEKS

KODS 7121 01

Celtnieks būvē ēkas un veic iekštelpu izbūvi un apdares darbus. Viņš uzstāda koka un metāla sienas konstrukcijas, griestu karkasus, ierīko grīdas, iemontē sienā logu un durvju blokus.

BETONĒTĀJS

KODS 7123 01

Betonētājs būvobjektā sajauc un ieklāj betona masu virs pamatnes, ko pats arī iepriekš sagatavo – uzstāda veidnes, citas palīgkonstrukcijas un veido stiegrojumu. Viņš rada monolītas betona un dzelzsbetona konstrukcijas un celtniecībā izmantojamās detaļas.

FLĪZĒTĀJS

KODS 7122 03

Flizētājs ar dažādu materiālu, piemēram, keramikas, akmens, stikla, flizēm noklāj būvniecības objekta noteiktas daļas, piemēram, ēku fasādes, kāpņu pakāpienus, sienas, grīdas, baseinus.

NAMDARIS (BŪVGALDNIKS)

KODS 7124 01

Namdaris montē gatavas koka būvkonstrukcijas. Viņš ierīko koka vai ģipskartona starpsienas un griestus, koka grīdas; montē un iebūvē durvis, logus, palodzes; izbūvē koka karkasa sienas, kā arī jumta konstrukcijas vai terases. Namdaris būvē ēkas no koka (karkasa un vairogu ēkas) vai montē koka paneļu ēkas, kā arī montē koka margas, žogus un vārtus. Tāpat viņš veic remontdarbus – demontē bojātās vai savu laiku nokalpojušās detaļas un aizstāj tās ar jaunām. Namdaris arī izgatavo un uzstāda veidņus, betonē, ierīko siltumizolāciju un jumta segumu, piemēram, šķindeļu vai kārniņu, izgatavo un uzstāda vienkāršas koka kāpnis.

MŪRNIEKŠ

KODS 7122 08

Mūrnieks mūrē ēkas sienas, piemēram, no ķieģeļiem, vieglbetona blokiem, keramzīta blokiem, akmens, kā arī specializējas krāšņu, kamīnu un skursteņu mūrēšanā.

JUMIĶIS

KODS 7131 01

Jumiķis klāj jumtus, izmantojot dažādus jumtu seguma materiālus, piemēram, skārdu, koka skaidas, niedres, bitumena šindeljus, māla vai betona dakstiņus, zaļo klājumu.

GRĪDAS KLĀJĒJS

KODS 7132 01

Grīdas klājējs sagatavo pamatni grīdas ieklāšanai un ieklāj izraudzīto (atkarībā no telpas, piemēram, sadzīves, reprezentācijas, saimniecības, sabiedriskā) grīdas segumu – materiāls var būt ruļļveida vai plākšņu, piemēram, linolejs, vai mikstais segums (paklāji), lamināta vai koka. Grīdas klājējs ierīko arī dekoratīvas grīdas – segums tiek piegriezts un ieklāts tā, lai veidotos ornamenti.

APMETĒJS

KODS 7133 01

Apmetējs apstrādā ēku ārējās sienas un iekštelpu sienas un griestus ar apmetuma materiāliem, veidojot ugunsizturīgas un skaņu aizturošas virsmas, virsmu apstrādei izmantojot izturīgu ģipša vai cementa apmetumu vai epoksīdsveķu materiālus. Apmetējs veido durvju un logu ailes, kā arī dekoratīvus apmetuma elementus.

SKĀRDNIEKŠ

KODS 7129 05

Skārdnieki izgatavo palodzes, jumtu sateknes, jumtu kores, karnīzes, lāseņus, durvju ailes, logu apmales, ventilācijas izvadus, skursteņu cepures, skursteņu pieslēguma elementus, krāšņu aizbīdņus, renes, noteku un ventilācijas caurules un citus elementus. Skārdnieks no skārda izgatavo pasūtītās detaļas, izmērot, atzīmējot, griežot, lokot un gofrējot skārda loksnes.

STIKLINIEKS

KODS 7135 01

Stiklinieks atlasa, sagriež, slipē, pulē un nostiprina paredzētajā vietā visdažādākos stiklus, kā arī citus materiālus, kuri tiek izmantoti stikla vietā. Stiklinieks piegriež un ierāmē spoguļus, mēbeļu stiklus, piemēram, galda virsmas; ierāmē gleznas, iestiklo dušas kabīnes, uzstāda stikla durvis, nostiprina metāla kausējumus, ko izmanto stikla ietvariem; izgatavo pakešu logus, kā arī nomaina saplīsušos stiklus automašīnām.

KAMĪNU LICĒJS

KODS 7122 12

Kamīnu licējs projektē un būvē kaminus ēkās un atklātās teritorijās, viņš pārzina visu kamīna būves procesu.

KRĀSOTĀJS

KODS 7141 06

Krāsotājs uzklāj krāsu, laku un citus apdares materiālus virsmām, piemēram, ēku sienām, tādējādi tās pasargājot no bojāšanās un padarot estētiskas. Augstākās kategorijas krāsotājs veic virsmu māksliniecisku apstrādi, piemēram, veido zīmējumus, dekorējumus vai apzeltījumus.

TERITORIJAS PLĀNOTĀJS

KODS 2141 04

Teritorijas plānotājs pēta, analizē un interpretē (skaidro) sociālos, ekonomiskos, demogrāfiskos un zemes izmantošanas datus, sagatavo pārskatus par dažādiem teritorijas izmantošanas jautājumiem. Viņš atrod un izmanto projekta izstrādē visdažādāko informāciju. Teritorijas plānotājs orientējas, piemēram, būvniecības nozares, vides aizsardzības, lauksaimniecības, mežsaimniecības un dabas aizsardzības likumdošanā, kā arī lietvedības dokumentos.

KARTOGRĀFIJAS INŽENIERIS

KODS 2148 01

Kartogrāfijas inženieris (jeb kartogrāfs, kā šo profesiju parasti dēvē) veido kartogrāfiskos materiālus no dažādiem pieejamiem materiāliem – uzņēmumiem no gaisa, iepriekš veidotām kartēm, ģeogrāfisko objektu datubāzēm, informācijas, kas iegūta, apskatot teritoriju dabā.

ĢEODĒZISTS

KODS 2114 03

Ģeodēzista darbs saistīts ar mērījumiem un aprēķiniem, kas ļauj matemātiski un grafiski aprakstīt Zemes virsmu, tās formu un izmērus. Konkrētais ģeodēzista darba saturs atkarīgs no izvēlētās darbības jomas.

MĒRNIEKŠ

KODS 3212 10

Mērnieks mēra zemesgabalus – iemēra jaunas teritorijas un pārmēra zemes gabalus to robežu precizēšanai. Viņš izveido un papildina teritorijas kartes un plānus, zīmē apvidus plānu iemēritajai teritorijai. Mērnieks veic topogrāfisko uzmērīšanu – nosaka un atzīmē uzmērāmās teritorijas plānā dabas vai celtniecības objektu precīzu atrašanās vietu. Viņš iemēra zemesgabalu robežas, piemēram, apbūves gabalus jaunbūvēm. Iemērīto zemes teritoriju robežas mērnieks atzīmē ar robežzīmēm. Mērnieks nosprauž dabā (precīzi norāda atbilstoši projektam un koordinātu sistēmai) projektētos punktus, piemēram, būvasis (lai būvbedri varētu izrakt un objektu uzbūvēt precīzi projektētā vietā). Pirms mērīšanas darbu sākšanas mērnieks pārskata zemes īpašuma juridiskos dokumentus.

ARHITEKTS

KODS 2141 01

Arhitekts projektē dažādas ēkas – dzīvojamās mājas, komerciālās un ražošanas būves. Arhitekts ir iesaistīts visos projektēšanas un būvniecības posmos, sākot jau ar pirmo vispārējo būvniecības ideju pārrunāšanu ar klientu un beidzot ar ēkas nodošanu ekspluatācijā.

AINAVU ARHITEKTS

KODS 2141 02

Ainavu arhitekts plāno labāko neapbūvētās zemes izmantošanu dzīvojamo masīvu, sabiedrisko ēku, tirdzniecības centru, autoceļu, parku, atpūtas vietu un ražošanas kompleksu projektēšanā. Ainavu arhitekts plāno jebkādu būvju apkārtnes ainavu un uzrauga šīs ainavas izveides darbu veikšanu. Viņš arī sniedz ieteikumus par zemes izmantošanu, analizē vietas dabiskās īpatnības un sadarbojas ar arhitektiem, lai pieskaņotu ēku (vai jebkādu citu būvējamo objektu) apkārtējai videi.

AINAVU TEHNIĶIS

KODS 3212 14

Ainavu tehniķis veido ainavas, kā arī veido un kopj parkus un dārzus. Viņš patstāvīgi plāno, organizē un vada veicamos darbus, izvēlas un izmanto ainavas elementu izbūvei nepieciešamās tehnoloģijas, darba paņēmienus un agrotehniskos (ar kultūraugu audzēšanu saistītos) pasākumus. Ainavu tehniķis pazīst augus, to prasības pēc saules gaismas un siltuma, ka arī kopšanas īpatnības, orientējas dārza tehniskajā aprīkojumā. Viņš kontaktējas ar pasūtītāju, konsultē, piedāvā risinājumus, izstrādā skices un projektus, gatavo tāmes (finansiālos aprēķinus), kā arī pēc ainavas izstrādes pabeigšanas nodod objektu pasūtītājam un atbild par veikto darbu atbilstību projektam, būvniecības normām un standartiem.

CEĻU PROJEKTĒTĀJS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Ceļu projektētājs projektē dažāda lieluma un nozīmes ceļus. Viņš strādā gan pie esošo ceļu rekonstrukcijas projektiem, gan arī pie jaunu ceļu projektēšanas. Darba gaitā viņš apzina visu nepieciešamo informāciju, piemēram, apbūvējamās teritorijas ģeogrāfiskos un ekonomiskos apstākļus, dokumentāciju, kas regulē būvniecību, un sagatavo skiču un tehnisko projektu, pēc kura būvnieki uzsāks ceļa būvniecību.

CEĻU BŪVINŽENIERIS

KODS 2142 15

Ceļu būvinženieris projektē un būvē ceļus, laukumus un satiksmes pārvadus, piemēram, tiltus, viaduktus, tuneļus. Viņš organizē un vada ceļu vai tiltu būvdarbus, veic būvuzraudzību, kā arī veic ceļu un tiltu uzturēšanas un remonta darbus. Sertificēts ceļu būvinženieris specializējas projektēšanā, būvniecībā un būvuzraudzībā.

CEĻU BŪVTEHNIĶIS

KODS 3112 16

Ceļu būvtehniķis izpilda uzdotos ceļu un satiksmes pārvadu būvniecības un remonta darbus, kā arī vada ceļu uzturēšanas darbus.

CEĻU (TILTU) BŪVUZRAUGS

KODS 3151 07

Ceļu (tiltu) būvuzraugs saskaņā ar būvuzraudzības līgumu vai rīkojumu plāno, koordinē un vada būvdarbu uzraudzības grupas darbu vai strādā būvdarbu uzraudzības grupas sastāvā.

CELTNIECĪBAS UN CEĻU BŪVES MAŠĪNU

ATSLĒDZNIEKS

KODS 7233 14

Celtniecības un ceļu būves mašīnu atslēdznieks pārbauda tehnisko stāvokli celtniecības un ceļu būves tehnikai un remontē to, piemēram, ceļu veltnus, asfalta ieklājējus, asfalta frēzes, ceļu horizontālo marķējumu uzklāšanas mašīnas. Viņš sagatavo būvniecības mašīnas tehniskajai apskatei. Celtniecības un ceļu būves mašīnu atslēdznieks atbild par to, lai viņa pārbaudītā vai saremontētā mašīna spētu iziet tehnisko apskati un uzticami kalpotu.

6. RŪPNIECĪBA

KONSTRUKTORS

KODS 2145 37

Konstruktors gan rada un attista idejas par kāda produkta ražošanas uzsākšanu, gan arī izstrādā ražošanas procesa tehnoloģiju – šie pienākumi atkarīgi no jomas, kādā viņš strādā. Ja gadījumā ir jāizstrādā kāds jauns produkts, piemēram, mašīnbūvē jāizgatavo jauna mašīnas vai iekārtas detaļa, konstruktors saņem darba uzdevumu no inženiera un veic visus nepieciešamos detaļu rasējumus un aprēķinus.

PROJEKTĒŠANAS INŽENIERIS

KODS 2149 45

Projektēšanas inženieris projektē mašīnas, mašīnu mezglus (piemēram, jaunu automašīnu ātrumkārbas un dzinējus, dažādus darbgaldus) un iekārtas, vada to izstrādes procesu. Projektēšanas inženieris plāno, kāda būs izstrādājamā mašīna vai ierīce kopumā. Viņš rada izstrādes pamatideju, sadala to pa izstrādes posmiem un organizē pašu attiecīgās mašīnas vai iekārtas ražošanu.

RŪPNIECISKO MAŠĪNU UN DARBARĪKU/MEHĀNIKAS INŽENIERIS

KODS 2145 23

Rūpniecisko mašīnu un darbarīku/mehānikas inženieris izstrādā rūpnieciskās mašīnas, to mehāniskās daļas un sistēmas. Rūpniecisko mašīnu un darbarīku/mehānikas inženieris izplāno izstrādājamo mašīnu vai ierīci kopumā, viņš rada izstrādes pamatideju un sadala to pa izstrādes posmiem, kurus nodod realizācijai konstruktoriem, kas savukārt šo ideju realizē uzzīmējot un uzrasējot.

METROLOGS

KODS 2111 23

Metrologs strādā metroloģijas (mērīšanas) laboratorijā un veic atsevišķu detaļu vai produkcijas mērījumus (piemēram, vai virpotās detaļas izmēri atbilst rasējumā noteiktajiem). Viņš izstrādā un pilnveido mērīšanas tehnoloģijas, veic mērījumu statistiskos aprēķinus, sagatavo mērīstrumentu kompleksus un iestata specifiskus mērīinstrumentus, piemēram, indikatorus, bīdmērus, termometrus, svarus, kā arī kalibrē mērīinstrumentus (pārbauda, vai mērīinstrumenti atbilst tam izvirzītajām prasībām, piemēram, vai mērlentes viens metrs patiesi atbilst 1 m).

APSILDES, VENTILĀCIJAS UN SALDĒŠANAS/MEHĀNIKAS INŽENIERIS

KODS 2145 22

Apsildes, ventilācijas un saldēšanas/mehānikas inženieris plāno un projektē apsildes, ventilācijas un saldēšanas iekārtas dažādām telpām.

APSILDES, VENTILĀCIJAS UN SALDĒŠANAS IEKĀRTU TEHNIĶIS

KODS 3115 36

Apsildes, ventilācijas un saldēšanas iekārtu tehniķis saskaņā ar izstrādātu projektu uzstāda un montē apsildes, ventilācijas un saldēšanas iekārtas dažādās telpās.

MEHATRONIKAS INŽENIERIS

KODS 2145 42

Mehatronikas inženieris izstrādā rūpniecisko mašīnu mehāniski elektroniskās daļas un elektroniskās sistēmas (piemēram, virpošanas darbgalda datoru). Galvenais mehatronikas inženiera darba uzdevums ir savienot izstrādājuma mehāniskās un elektroniskās daļas.

MEHATRONIĶIS

KODS 3115 46

Mehatroniķis strādā uzņēmumos, kas nodarbojas ar automātisko iekārtu (jebkura iekārta, kas elektroniski vada kustību, darbību, piemēram, konveijera līnija, veļas mašīna, mikroviļņu krāsns) projektēšanu, uzstādīšanu un ekspluatāciju (izmantošanu). Viņš izstrādā, ievieš un apkalpo dažādas automātiskās iekārtas un mehatroniskās sistēmas, kas tiek izmantotas gan ražošanas robotos un darbgaldos, gan datortehnikā un sadzīves tehnikā. Mehatroniķis ir atbildīgs par to, lai mehatroniskās sistēmas darbotos efektīvi, ilgstoši un bez bojājumiem. Viņš arī organizē nepieciešamos darbus, lai atrastu un novērstu iespējamās kļūmes.

RŪPNIECISKO IEKĀRTU UN RĪKU MEHĀNIĶIS

KODS 3115 14

Rūpniecisko iekārtu un rīku mehāniķis pēc mehānikas inženiera uzdevuma remontē un apkalpo mašīnu un iekārtu mehāniskās sistēmas un to mezglus (konkrētas iekārtu vai izstrādājuma sastāvdaļas).

MAŠĪNU UN APARĀTBŪVES TEHNOLOGS

KODS 3115 33

Mašīnu un aparātbūves tehnologs pārrauga mašīnu un aparātbūves ražošanas procesu un izstrādā iekārtu un darbgaldu izgatavošanas tehnoloģiju jeb veidu. Viņš pēc inženiera (inženiera tehnologa) uzdevuma izstrādā atsevišķu ražošanas posmu tehnoloģiskos procesus, pilnveido tos un ievieš praksē. Mašīnu un aparātbūves tehnologa uzdevums ir izvēlēties tehnoloģiskā procesa iekārtas un instrumentus, sekot līdzī tam, kā šis process tiek ievērots, un sadarboties ar citiem tehnologiem.

INŽENIERIS

KODS 3115 29

Inženieris izstrādā, ievieš un vada apstrādes tehnoloģiskos procesus ražošanā. Viņš rada kāda produkta (piemēram, iekārtas) izstrādes pamatideju, sadala to pa izstrādes posmiem un organizē pašu izstrādi. Lai spētu realizēt savas idejas dzīvē, viņš ļoti cieši sadarbojas ar tehnologiem.

MEHĀNIĶIS

KODS 3115 41

Mehāniķis pēc mehānikas inženiera uzdevuma remontē un apkalpo mašīnu un iekārtu mehāniskās sistēmas un to mezglus. Mehāniķis parasti specializējas kādā konkrētā jomā, piemēram, kā automehāniķis, rūpniecisko iekārtu un rīku mehāniķis, saldējamo iekārtu mehāniķis, gaisa kuģu tehniskais mehāniķis.

METINĀŠANAS TEHNOLOGS

KODS 2145 33

Metināšanas tehnologs izstrādā mašīnu, iekārtu un mehānisko iekārtuetināšanas darbību secību, vada ražošanas darbus, organizē iekārtu un sistēmu apkalpošanu un remontu; izzina attiecīgo materiālu, izstrādājumu un procesu pielietojamības iespējas un sniedz konsultācijas.

METINĀTĀJS

KODS 7212 01

Metinātājs metina tērauda, čuguna, krāsaino metālu un to sakausējumu detaļas, mezglus un konstrukcijas, kā arī plastmasu. Viņš darba procesā nosaka metināto šuvju defektus un novērš tos. Metinātājs griež metāla loksnes, caurules, stieņus, T, U, L veida šķērsriezuma profilus.

KALĒJS

KODS 7221 01

Kalējs no dažāda veida metāliem ar rokām, kā arī izmantojot rūpnieciskas iekārtas, izkaļ priekšmetus, piemēram, darbarīkus, āķus, ķēdes, lauksaimniecības instrumentus, dekoratīvus dzelzs izstrādājumus, tērauda durvis, funkcionālos un dekoratīvos žogus, vārtus, sadzīves priekšmetus, dekoratīvus sadzīves priekšmetus.

METĀLU MAŠĪNAPSTRĀDĀTĀJS

KODS 7223 11

Metālu mašīnapstrādātājs uz metālu mašīnapstrādes darbgaldiem izgatavo dažādas detaļas (piemēram, griež zobratus, virpo, frēzē vārpstas, apstrādā un slīpē asis). Atkarībā no tā, kāda detaļa ir jāizgatavo, metālu mašīnapstrādātājs izvēlas piemērotāko mašīnapstrādes veidu, piemēram, zobratu zobu griešanu, ēvelēšanu, slīpēšanu, virpošanu, urbšanu, honēšanu (slīpēšanai līdzīga darbība) vai tēšana.

CIPARU PROGRAMMAS VADĪBAS DARBGALDU

IESTATĪTĀJS

KODS 7223 14

Ciparu programmas vadības (CPV) darbgaldu iestatītājs saskaņā ar izstrādāto tehnoloģiju iestata (neregulē) CPV darbgaldus – ar speciālām datorprogrammām vadāmus darbgaldus, piemēram, lāzergriešanas, virpošanas, frēzēšanas veikšanai. Viņš ievada, maina vai koriģē darbgaldā nepieciešamo apstrādes programmu, izvieta, neregulē vajadzīgos griezējinstrumentus un veic detaļu kontrolizgatavošanu. Bieži vien CPV darbgaldu iestatītājs veic arī CPV darbgaldu operatora pienākumus – regulē darbgaldus, palīgierīces, instrumentus un mērinstrumentus, maina iekārtas detaļas un izgatavo produkciju.

INSTRUMENTATSLĒDZNIKS

KODS 7222 03

Instrumentatslēdznieks izgatavo metāla instrumentus – griezējinstrumentus, piemēram, štances, speciālās frēzes, dažādus urbjus, virpošanas griežņus, lietās un presētās formas, šablonus un mērinstrumentus, piemēram, kontrolprizmas, lekālus, konduktorus detaļu urbšanai, kontrolķīļus. Viņš remontē visus minētos un arī rūpnieciski masveidā ražotos griezējinstrumentus, piemēram, spirālurbjus, frēzes, kā arī mērinstrumentus, piemēram, mikrometrus, lineālus, augstummērītājus, ekscentrisma mērītājus, bīdmērus, leņķa mērītājus, detaļu sienīņu biezuma un dziļuma mērītājus. Instrumentatslēdznieks izgatavo un remontē arī sporta ierocus un atslēgas.

MONTĀŽAS DARBU ATSLĒDZNIEKS

KODS 8281 11

Montāžas darbu atslēdznieks apstrādā un izgatavo vienkāršas detaļas (piemēram, savienošanas leņķus, nestandarta paplāksņus, dažādas plakanas detaļas), montē, remontē un pārbauda tās, veic ierīču apkopi, asina darba instrumentus, lodē dažādus materiālus un salīmē kopā detaļas, sakniedē plāksņveida detaļas, urbj, griež iekšējās (piemēram, urbumos, uzgriežņos) un ārējās (piemēram, skrūvēm) vītnes.

DOKU UN OSTU BŪVINŽENIERIS

KODS 2142 08

Doku un ostu būvinženieris veic hidrotehnisko būvju, piemēram, ostas piestātņu, kuģu doku tehnisko projektēšanu. Vīņš apseko un analizē teritoriju, kurā paredzēts veikt būvdarbus, un nosaka, kādi tehniskie risinājumi (piemēram, zemes nostiprinājumi, ūdens gultnes padziļināšana vai uzbēruma veidošana) un būvniecības materiāli nepieciešami, lai būve atbilstu tās paredzētajam lietojumam.

KUĢU BŪVES INŽENIERIS

KODS 2145 14

Kuģu būves inženieris izstrādā rasējumus un tehnisko dokumentāciju, kas nepieciešama, lai tiktu uzsākta kuģa vai arī cita peldoša līdzekļa, piemēram, remonta platformas būvniecība. Ir uzņēmumi, kuros kuģu būves inženieri projektē jaunus kuģus (izmantojot bāzes modeli vai zinātnisko pētījumu rezultātus, izstrādā kuģa sākotnējo projektu), taču šādu uzņēmumu pasaulē nav daudz. Lielākā daļa kuģu būves inženieru izstrādā jau sagatavota kuģa projekta atsevišķu detaļu tehnisko dokumentāciju – skices un rasējumus.

RAŽOŠANAS SAGATAVOŠANAS INŽENIERIS

KODS 2149 07

Ražošanas sagatavošanas inženieris ir atbildīgs par ražošanas norisi uzņēmumā.

KUĢU MOTORU MEHĀNIĶIS

KODS 7231 08

Kuģu motoru mehāniķis (nereti viņu dēvē arī par kuģu motoru atslēdznieku) nodrošina kuģa galvenā dzinēja un palīgdzinēju tehnisko apkopi un remontē tos – vai nu uz kuģa jūrā, vai arī kuģu remontdarbnīcā krastā. Parasti kuģu motoru mehāniķi specializējas noteiktā jomā, piemēram, galvenā dzinēja, refrīžeratora vai elektromotora apkopē, jo pārzināt visus ar kuģa uzbūvi saistītos jautājumus vienlīdz pamatīgi nav iespējams.

FARMĀCIJAS TEHNOLOGS

KODS 2146 19

Farmācijas tehnologs uzrauga ķīmisko vielu (zāļu) ražošanas tehnoloģisko procesu organizāciju, tas ir tehnologu vai ražošanas vadītāju darbu un seko līdzi, lai tas atbilstu noteikto likumu un normatīvu prasībām, piemēram, labas ražošanas prakses prasībām (striktu kvalitātes prasību ievērošana).

ĶĪMIJAS INŽENIERIS

KODS 2146 01

Ķīmijas inženieris, pārzinot reaktorus (rūpniecības aparātūras un iekārtas, kurās ķīmiķi pārstrādā izejvielas gatavā produktā) un procesus, kas tiek izmantoti kādā ķīmijas nozarē, un sadarbojoties ar ķīmiķu tehnologu, ievieš ražošanā pētniecisko darbu rezultātus, piemēram, laboratorijas apstākļos izstrādātu kādu vielu iegūšanu. Viens no svarīgākajiem ķīmijas inženiera uzdevumiem ir procesu mērogošana – laboratorijas mēroga eksperimentu pārnese uz ražošanu lielos apjomos, kas prasa zināšanas ne tikai ķīmijā, bet arī fizikā un mehānikā.

ĶĪMISKO PROCESU TEHNOLOGS

KODS 3111 10

Ķīmisko procesu tehnologs organizē un vada ķīmisko produktu ražošanu vai arī organizē jaunu ķīmisko produktu ražošanas tehnoloģisko procesu pārnesei (procesu, kurus veica laboratorijā, piemērošanu lielāka apjoma un citas konstrukcijas iekārtām).

ĶĪMIJAS TEHNIĶIS

KODS 3116 02

Ķīmijas tehniķis ir atbildīgs par uzņēmumā sarazoto vai iepirkto vielu kvalitātes pārbaudi. Tas nozīmē, ka viņš, analizējot vielu ķīmisko sastāvu, izvērtē un pieņem lēmumu, vai šīs vielas ir derīgas ražošanai un/vai pārdošanai. Lai cilvēki nopirktu nekaitīgas ķīmiskās vielas, piemēram, zāles, katrā zāļu izgatavošanas posmā ķīmijas tehniķis pārbauda, vai ķīmiskās vielas atbilst noteiktām prasībām.

BIOTEHNOLOGS

KODS 3211 31

Biotehnologs pēta un izstrādā metodes dzīvo šūnu un audu audzēšanai un savairošanai, kā arī tautsaimniecībai vajadzīgu vielu un produktu iegūšanai. Biotehnologs veic pētījumus, izstrādā, organizē un vada biotehnoloģiskos

procesus (piemēram, mikrobu, vīrusu vairošanu, dažādu bioloģiski aktīvu vielu izdalīšanu), raugās, lai šo procesu galarezultāts būtu kvalitatīvs, kā arī konsultē šo procesu veicējus. Viņš organizē un vada attiecīgo iekārtu izmantošanu, apkalpošanu un remontu atbilstoši noteikumiem, standartiem, instrukcijām, likumdošanai. Biotehnologs vada citus darbiniekus bioķīmiskās rūpniecības, zāļu ražošanas, pārtikas rūpniecības uzņēmumos, kā arī minēto uzņēmumu vai zinātniski pētniecisko iestāžu laboratorijās. Viņš pārzina un izprot biotehnoloģisko procesu būtību, nozīmi, tehnoloģijas, kā arī iegūto produktu raksturu, izmantojumu, uz tiem attiecinātās prasības un atbilstību tām.

ĶĪMIJAS LABORANTS

KODS 3111 08

Ķīmijas laborants pilda darba uzdevumus pēc ķīmiķa norādījumiem un saskaņā ar aprakstīto metodiku. Viņš veic vai nu ķīmiskās sintēzes (ķīmiskās reakcijas) laboratorijas traukos, vai arī ķīmisko produktu analīzes specializētās analītiskās laboratorijās.

PAPĪRA TEHNOLOGS

KODS 2146 13

Papīra tehnologs plāno un pārrauga papīra ražošanas procesu. Viņš seko, lai katrā ražošanas posmā galaprodukts atbilstu noteiktām kvalitātes normām un parametriem.

PLASTMASAS TEHNOLOGS

KODS 2146 14

Plastmasas tehnologs ražošanas uzņēmumos plāno, kādā tehnoloģiskā secībā būtu jāveic plastmasas pārstrādes process, lai pēc iespējas izdevīgāk tiktu nodarbinātas iekārtas un izmantoti resursi. Plastmasas tehnologa galvenais uzdevums ir paaugstināt uzņēmuma darbības efektivitāti un rūpēties, lai ražošanas process noritētu bez aizķeršanās. Viņš vada plastmasas izstrādājumu ražotnes darbu un uzrauga visus notiekošos procesus, sākot no izejvielu piegādes līdz pat produkta nogādāšanai klientam.

PARFIMĒRS

KODS 2415 03

Parfīmērs veido jaunus parfīmērijas izstrādājumus – smaržas, smaržūdeņus un odekolonus, kā arī smaržu kompozīcijas kosmētikas izstrādājumiem (krēmjiem, šampūniem, matu balzamiem, ķermeņa balzamiem, losjoniem, lūpu krāsām).

ĶĪMISKO IZEJVIELU PĀRSTRĀDES IEKĀRTU OPERATORS (REAKTORA OPERATORS)

KODS 815

Reaktora operators ražo ķīmiskas vielas (piemēram, ķīmiski farmaceitiskās, pārtikas, dzērienu, parfimērijas, degvielu un smērvielu ražotnēs) – izpilda darbības ļoti daudzveidīgu ķīmiski tehnoloģisko procesu realizācijai: piemēram, izejvielu iebēršana, ieliešana, sajaukšana, uzsildīšana vai atdzesēšana līdz noteiktai temperatūrai; šo parametru uzturēšana un kontrole pēc mēraparātu rādījumiem noteiktu laika periodu; iekoncentrēšana, vārot un aizvadot procesa rezultātā radušos tvaiku; iegūto produktu nofiltrēšana, žāvēšana. Veicot šīs darbības, viņš ķīmisko reakciju rezultātā iegūst nepieciešamo ķīmisko vielu.

ŠŪTO IZSTRĀDĀJUMU RAŽOŠANAS TEHNOLOGS

PĒC PK VAR PIELĪDZINĀT KODU 2149 37

Šūto izstrādājumu ražošanas tehnologs kontrolē un vada šūto izstrādājumu tapšanas procesu, kā arī organizē grupu darbu projektu un pasūtījumu izpildei.

TRIKOTĀŽAS IZSTRĀDĀJUMU RAŽOŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3119 22

Trikotāžas izstrādājumu ražošanas tehniķis pārzina trikotāžas izstrādājumu izgatavošanu, plāno ražošanas procesu un vada to, kā arī rūpējas, lai saražotā produkcija ir labā kvalitātē.

APĢĒRBU MODELĒŠANAS UN KONSULTĒŠANAS SPECIĀLISTS

KODS 3471 29

Apģērbu modelēšanas un konstruēšanas speciālists apģērbu izgatavošanas uzņēmumos modelē apģērbus (rada tērpu idejas), izgatavo to konstrukcijas un piegrieztnes, pēc kurām tērpi tiek piegriezti. Eksperimentālajos cehos viņš izstrādā modeļu paraugus un rūpnieciskās sagataves, pēc kurām tērpi tālāk tiek darināti lielos apjomos. Viņš pārzina apģērba modeļu izgatavošanas tehnoloģisko secību, izvēlas nepieciešamos paligmateriālus un mezglu apstrādes iekārtas, ievēro tehnoloģiskās un kvalitātes prasības.

ĀDAS MEISTARS

KODS 7332 08

Ādas meistars pēc mākslinieka izstrādātas vai paša izdomātas skices izgatavo no ādas dažādus priekšmetus, rotājumus, apģērbus, apavus un aksesuārus (piemēram, jostas, somas, makus, grāmatzīmes, grāmatvākus), reizumis arī mākslas priekšmetus (piemēram, gleznas, dekorācijas, instalācijas).

DRĒBNIEKŠ

KODS 7433 03

Drēbnieks apģērbu izgatavošanas uzņēmumos noformē pasūtījumus, piegriež un izgatavo apģērbu (virsdrēbes), izmantojot atbilstošas iekārtas, materiālus un apstrādes paņēmienus.

ŠUVĒJS

KODS 7433 01

Šuvējs piegriež, sagriež, sadiedz, sašuj dažādus audumus ar rokām vai šujmašīnu, labo apģērba defektus, izmaina jau gatavus auduma darinājumus vai izgatavo jaunus fasonus.

AUDĒJS

KODS 7432 02

Audējs auž dažādu formu un krāsu lina, kokvilnas, vilnas, zīda audumus vai gatavos izstrādājumus, piemēram, paklājus, dvieļus, aizkarus, šalles un lakatus.

TAPSĒTĀJS

KODS 7437 01

Tapsētāji izgatavo, kā arī remontē un atjauno mēbeļu (krēslu, atpūtas divānu) mikstās daļas. Viņi pieņem pasūtījumus no klientiem un saskaņā ar viņu vēlmēm sagatavo mēbeļu atsperojumu, mikstinājumu virs atsperēm un apvelk to ar audumu. Ja tapsētāji strādā kā pašnodarbinātie, viņi veic arī grāmatvedības uzskaiti.

DZIJAS VĒRPĒJS

KODS 7431 05

Dzijas vērpējs ar vērpšanas mašīnu palīdzību vērpj dažādu krāsu lina, kokvilnas, vilnas, zīda šķiedras, veidojot nepārtrauktu dzijas pavedienu, un uztin to dzijas spolēs, lai tālāk no tā varētu aust audumus un adīt trikotāžas izstrādājumus.

STIKLA ĶĪMIĶIS

KODS 2113 09

Stikla ķīmiķis pēta, analizē stikla izejvielu un stikla masas sastāvu, kā arī vajadzības gadījumā izdara korekcijas jeb labojumus visos stikla tehnoloģijas galvenajos posmos: šihtas (izejvielu maisījums) sagatavošana, kausēšana un stikla masas izgatavošana jeb stikla vārīšana, stikla atdzesēšana, stikla izstrāde jeb stikla izstrādājumu izgatavošana (stikla, tajā skaitā sitāla jeb sikkristāliskā stikla izstrādājumus izgatavo no karstās stikla masas) un atlaidināšana. Tāpat viņš veic stikla vārīšanas vides analīzes, nosakot degšanas procesā skābekļa daudzumu.

STIKLA TEHNOLOGS

KODS 2149 15

Stikla tehnologs organizē stikla ieguves tehnoloģijas galvenos posmus: šihtas (izejvielu maisījums) sagatavošanu, šihtas kausēšanu, stikla masas izgatavošanu jeb stikla vārīšanu, stikla atdzesēšanu; kā arī stikla izstrādi jeb stikla izstrādājumu izgatavošanu un atlaidināšanu.

STIKLA PŪTĒJS

KODS 7322 01

Stikla pūtējs izgatavo stikla izstrādājumus no karstās stikla masas, stikla caurulītēm vai stienišiem.

KERAMIKAS TEHNOLOGS

KODS 2149 14

Keramikas tehnologs organizē un kontrolē keramikas izstrādājumu ražošanas procesu. Viņš izstrādā shēmu (tehnoloģisko karti), kuru ievērojot tiks radīts keramikas izstrādājums, piemēram, nosaka no kādām sastāvdaļām tas tiks veidots, pie kādas temperatūras un cik ilgi tas tiks apdedzināts, kāds būs mālu masas ķīmiskais sastāvs, kāda būs glazūras formula. No pareizas tehnoloģiskās kartes izstrādāšanas un precīzas tās ievērošanas atkarīga keramikas izstrādājuma kvalitāte, tādēļ keramikas technologam ir ļoti jāpārzina to materiālu īpašības, no kuriem izgatavo keramikas izstrādājumus, un ļoti jāorientējas ražošanas procesos.

KERAMIĶIS

KODS 2452 23

Keramiķis (ar rokām) veido no dažādu šķirņu māliem keramikas vai podniecības izstrādājumus, piemēram, kaminu un krāsns podiņus, dekoratīvo keramiku parkiem un dārziem, vāzes, krūzes, bļodas, podus, svečturus, kā arī daudzus citus saimniecībā lietojamus un dekoratīvus traukus.

KERAMIKAS MEISTARS

KODS 7321 05

Keramikas meistars ir speciālists, kurš strādā keramikas izstrādājumu ražotnē. Viņa pakļautībā ražotnē strādā ražošanas līniju darbinieki, nereti keramikas meistars vada arī ceha mehāniķu un tehnisko darbinieku darbu.

POLIGRĀFIJAS RAŽOŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3119 20

Poligrāfijas ražošanas tehniķis piedalās poligrāfijas produkcijas (žurnālu, katalogu, plakātu, dažādu kartīšu, kalendāru, uzlīmju, reklāmas bukletu) ražošanas procesā. Viņš ir atbildīgs par poligrāfijas ražošanas darbību un tās vadību, sākot no darbu izpildei nepieciešamo materiālu iegādes līdz pat izgatavotās produkcijas piegādei klientam. Viņš plāno kārtību, kādā jāveic visi darbi, lai, piemēram, žurnāli, kurus klients pasūtījis, tiktu izgatavoti nepieciešamajā laikā un atbilstu klienta prasībām.

TEKSTA MAKETĒTĀJS

KODS 4113 07

Teksta maketētājs, ar īpašām datorprogrammām apstrādājot tekstu un ilustrācijas, sagatavo poligrāfiskai iespiešanai paredzēto materiālu.

IESPIEDĒJS

KODS 7341 03

Iespiedējs iespiež un pavairo (drukā vairākos eksemplāros) visu veidu un dažādas sarežģītības pakāpes iespiedprodukciju uz dažādiem iespiedmateriāliem, piemēram, plakātus, grāmatas, žurnālus, avīzes, bukletus un citus poligrāfiskus izdevumus.

7. ĒDINĀŠANA, PĀRTIKAS RŪPNIECĪBA

ĒDINĀŠANAS PAKALPOJUMU ORGANIZATORS

KODS 1225 05

Ēdināšanas pakalpojumu organizators organizē darba procesu ēdināšanas uzņēmumā, piemēram, lai ēdināšanas uzņēmums ar peļņu pārdotu klientam gan pārtikas produktus, gan pakalpojumus, teiksim, banketa galdu klāšanu. Viņš plāno, kontrolē un organizē ēdienu sagatavošanu un pasniegšanu. Ēdināšanas pakalpojumu organizators arī pārrauga personāla darbu, plāno uzņēmuma attīstību, veic tirgus izpēti.

PAVĀRS

KODS 5122 01

Pavārs gatavo ēdienus dažādās ēdināšanas iestādēs (piemēram, restorānos, kafējnīcās), gatavo ēdienkartes un ēdienu receptes. Dažās iestādēs, piemēram, skolu vai slimnicu ēdnīcās, pavārs izstrādā ēdienkarti un gatavo ēdienu pēc plāna neatkarīgi no pieprasījuma. Restorānos pavārs gatavo ēdienu pēc pasūtītāja pieprasījuma. Viesmīlis pavāram paziņo par to, kādi ēdieni un kādos daudzumos ir pasūtīti. Pavārs pēc šīs informācijas aprēķina nepieciešamo izejvielu daudzumu un proporcijas, pagatavo pasūtītos ēdienus vai sadala darba pienākumus saviem palīgiem. Pavārs griež, smalcina, cep, vāra, grilē vai citādi apstrādā produktus, tad sakārto tos uz šķīvja un noformē gatavo ēdienu. Reizēm, lai izrādītu godu, pavārs pats pienes ēdienu pasūtītājam, ģērbies uniformā. Dažās ēdināšanas iestādēs pavārs gatavo ēdienu pasūtītāja acu priekšā. Pavāri var arī piedalīties reklāmas pasākumos televīzijā, kā arī rakstīt recepšu slejas dažādiem izdevumiem.

BĀRMENIS

KODS 5123 01

Bārmenis apkalpo bāra apmeklētājus: pasniedz viņiem dzērienu un ēdienu kartes; atbild uz viesu jautājumiem un dod paskaidrojuma par pasūtāmo dzērienu un uzskodu sastāvu, garšas īpašībām; pieņem pasūtījumu; pasniedz pasūtītās uzkodas; gatavo, ielej un pasniedz aukstos un karstos dzērienus, kā arī kokteiļus – gan klasiskos pēc gatavām receptēm, gan izpilda viesu vēlmes. Viņš pieņem samaksu par pasūtījumu. Bārmenis pagatavo arī dzērienus, ko viesmīlim pasūtījuši pie galdiņiem sēdošie restorāna, kafējnīcas vai kluba viesi.

VIESMĪLIS

KODS 5123 04

Viesmīlis apkalpo restorānu, kafejnīcu, bāru vai klubu apmeklētājus, piedāvā un pasniedz tiem ēdienus un dzērienus.

PĀRTIKAS ĶĪMIĶIS

KODS 2113 08

Pārtikas ķīmiķis pēta, analizē, papildina un uzlabo pārtikas produktus un dzērienus, izvērtējot arī dažādus pārtikas pārstrādes procesus – cepšanu, konservēšanu, saldēšanu un iepakojšanu. Viņš pēta šo procesu ietekmi uz pārtikas produktu ārējo izskatu, smaržu, garšu, svaigumu un vitamīnu saturu. Pārtikas ķīmiķis pārbauda pārtikas produktu un dzērienu sastāva atbilstību likumdošanā noteiktajām normām, kā arī veic eksperimentus ar jauniem pārtikas produktiem, pārtikas piedevām, uztura bagātinātājiem un konservantiem. Pārtikas ķīmiķa redzeslokā ir viss ražošanas process, sākot no izejvielu stadijas līdz patērētājam izmantojamam pārtikas produktam.

PĀRTIKAS UN DZĒRIENU TEHNOLOGS

KODS 2146 10

Pārtikas un dzērienu tehnologs organizē pārtikas ražošanu pēc noteiktas shēmas jeb plāna. Piemēram, maizes ražošanas procesā ir vairāki posmi noteiktā secībā, sākot ar patērētāju pieprasījuma noskaidrošanu un izejvielu iegādi (rupji un smalki milti, piens, raugs, sāls, dažādas piedevas). Tad seko mīklas gatavošana, tās uzraudzēšana un sadalīšana noteikta svara gabalos. Izveidotus kukulišus liek krāsnī, cep un pēc noteikta laika no krāsns izņem siltu maizi. To iepako un sūta uz veikalu. Pārtikas un dzērienu tehnologam jāgādā, lai tiktu ievērota šo posmu noteiktā secība un vajadzīgie maizes ražošanas apstākļi visa procesa garumā. Viņš atbild par gatavā produkta kvalitāti.

PĀRTIKAS UZŅĒMUMA RAŽOŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3119 21

Pārtikas uzņēmuma ražošanas tehniķis atbild par veiksmīgu darba norisi vietā, kur top produkts. Viņš raugās, lai katram strādniekam būtu nepieciešamie izejmateriāli un instrumenti tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai, lai strādnieks būtu vesels un lai viņam būtu droši darba apstākļi.

PĀRTIKAS PRODUKTU PĀRSTRĀDES SPECIĀLISTS

KODS 3119 25

Pārtikas produktu pārstrādes speciālists ir atbildīgs par to, lai pārtikas produktu gatavošanas process noritētu sekmīgi. Viņš raugās, lai pārtikas uzņēmuma ražošanas tehniķi laikus noformētu nepieciešamo izejvielu un materiālu pieprasījumu, lai visi pārtikas produktu un starpproduktu ražošanas posmi veidotu nepārtrauktu ražošanas ķēdi.

PIENA UN PIENA PRODUKTU TEHNOLOGA PALĪGS

KODS 3211 33

Piena un piena produktu tehnologa palīgs piedalās piena produktu gatavošanā, vērtē piena kā izejvielas kvalitāti pēc ķīmiskiem un mikrobioloģiskiem rādītājiem un aizpilda izejvielu pieņemšanas dokumentāciju.

PRODUKCIJAS KVALITĀTES INSPEKTORS

KODS 3153 04

Produkcijas kvalitātes inspektors valdības un iestāžu vārdā inspicē (izmeklē jeb pārbauda) ražojamo, lietojamo un pārdodamo pārtikas produkciju. Viņa uzdevumos ietilpst arī konsultēt ražotājus un patērētājus par pārtikas produktu kvalitāti un to reglamentējošo (noteicošo) lēmumu un noteikumu ievērošanu.

PĀRTIKAS KVALITĀTES SPECIĀLISTS

KODS 3153 07

Pārtikas kvalitātes speciālists pārtikas ražošanas un pārstrādes uzņēmumā seko līdzi tam, lai tiktu ražoti augsti kvalitatīvi pārtikas produkti.

ZIVJU APSTRĀDĀTĀJS

KODS 6153 01

Zivju apstrādātājs meistara vadībā veic zivju pirmapstrādi, mazgāšanu un tīrīšanu, zivju šķirošanu, zivju ķidāšanu un citas ar zivju pirmapstrādi saistītas operācijas, piemēram, sagatavo zivis sāļīšanai un kūpināšanai, proti, sver tās uz iesmiem vai sakārto konservu kārbās. Viņš izprot veicamā darba mērķi un zina, kāpēc zivis katrā konkrētajā gadījumā ir jāapstrādā tieši tā. Zivju apstrādātājs ievēro personīgo higiēnu, darba drošību ražošanas iecirknī, pārzina sanitārijas un higiēnas noteikumu ievērošanu ražotnē, prot darboties

ar iecirknī esošām iekārtām un instrumentiem. Viņš māk strādāt kolektīvā, sadarbojoties ar citiem kolēģiem, kas ir svarīgi nepārtrauktas darbību ķēdes nodrošināšanai.

ZIVJU KULINĀRS

KODS 7411 12

Zivju kulinārs meistara vai tehnologa vadībā gatavo zivju kulinārijas izstrādājumus. Viņš spēj sagatavot zivju kulinārijas izstrādājumus pēc uzņēmumā izstrādātām tehnoloģijām un receptūrām.

MAIZNIEKS

KODS 7412 01

Maiznieks cep maizi un dažādus maizes izstrādājumus, piemēram, raušus, smalkmaizītes, barankas.

KONDITORS

KODS 7412 02

Konditors cep un dekorē dažādus saldus un sāļos konditorejas izstrādājumus, piemēram, smalkmaizītes, kūkas, kēksus, rulletes, kliņģerus, pīrādziņus, picas, cepumus. Viņš gatavo arī saldumus, piemēram, konfektes vai augļus šokolādē.

SIERA MEISTARS

KODS 7413 02

Siera meistars atbild par siera ražošanas procesa norisi un kvalitatīva produkta nodrošināšanu patērētājiem. Viņš nosaka darba pienākumus, uzdod darbiniekiem veikt konkrētus uzdevumus, vada un kontrolē darba izpildi siera ražošanas iecirknī. Viņš seko piena kā izejvielas kvalitātei un izvērtē tā piemērotību siera ražošanai, lemj par pārtikas piedevu vai ražošanas palīg-līdzekļu pievienošanu pienam atkarībā no piena kvalitātes. Siera meistars pārzina likumdošanas prasības attiecībā uz piena produktiem, kā arī siera ražošanas tehnoloģiskās iekārtas, to uzbūvi un darbības principus.

AUGĻU UN DĀRZEŅU KONSERVĒTĀJS

KODS 7414 01 (7414 05)

Augļu un dārzeņu konservu konservētājs izgatavo ogu un augļu kompotus, sulas, dārzeņu salātus un marinētu dārzeņu konservus.

GAĻAS PRODUKTU RAŽOŠANAS MEISTARS

KODS 7411 15

Gaļas produktu ražošanas meistars vada un kontrolē darba izpildi gaļas produktu ražošanas iecirknī, atbild par kvalitatīvu produktu sagatavošanu un jaunu produkcijas veidu ieviešanu ražošanā. Viņš arī nosaka darba pienākumus, uzdod darbiniekiem konkrētus uzdevumus, strādā ar ražošanas dokumentāciju.

PĀRTIKAS UN TIEM RADNIECĪGU PRODUKTU PĀRSTRĀDES OPERATORS

KODS 827

Pārtikas un tiem radniecīgu produktu pārstrādes operators strādā ar pārtikas produktu ražotnēs esošajām iekārtām un instrumentiem. Viņš prot iekārtu salikt, sagatavot to darbam un strādāt ar to. Pārtikas un tiem radniecīgu produktu pārstrādes operators labi pārzina darba drošības noteikumus, strādājot ar iekārtu, un prot uzturēt kārtībā darba vietu, kur atrodas iekārta.

8. TRANSPORTS, LOĢISTIKA

KUĢA KAPTEINIS

KODS 1124 65

Kuģa kapteinis vada kuģi jūrās un okeānos. Viņš vada un manevrē kuģi, kad tas pietauvojas un atstāj ostu, plāno navigāciju un vada trauksmes procedūras saskaņā ar drošības noteikumiem un regulām. Viņš plāno kuģa kursu un atbild par to, lai kuģa gaitas virziens, ātrums un atrašanās vieta būtu pareizi. Kuģa kapteinis organizē, pārrauga un vada procedūras, kas jāveic ugunsgrēka trauksmes gadījumā, pametot kuģi, kā arī novēršot kuģa bojājumus. Kuģa kapteiņa pienākumos ir pārzināt starptautiskās jūrniecības konvencijas (likumus) un noteikumus. Viņš ir atbildīgs par to, lai uz kuģa tiktu ievēroti drošības noteikumi un netiktu piesārņota jūras vide. Kuģa kapteinis seko tam, lai starp kuģa komandas locekļiem nerastos konflikti, un ir atbildīgs par disciplīnas nodrošināšanu uz kuģa klāja.

OSTAS KAPTEINIS

KODS 1226 34

Ostas kapteinis atbild par kuģošanas drošību ostā, ostas pievadceļos, ostas akvatorijā, kuģu ceļos, piestātnēs un termināļos.

KUĢU EKSPLUATĀCIJAS INŽENIERIS

KODA PAGAIĀM NAV

Kuģu ekspluatācijas inženieris ir atbildīgs par kuģu aprīkojuma un iekārtu uzturēšanu kārtībā. Kuģu ekspluatācijas inženieris komplektē, apkopj un remontē kuģu dzinējus, kā arī dažāda tipa mehānisku un elektronisku aprīkojumu uz kuģa klāja. To skaitā ietilpst mehāniskas, elektroniskas, hidrauliskas, pneimatiskas iekārtas, tvaika ražotnes, saspiesta gaisa un vietējās ūdens ražotnes iekārtas, kuģa kanalizācija un ugunsgrēka novēršanas un kontroles sistēmas. Kuģu ekspluatācijas inženieris koordinē un regulāri testē aprīkojumu, diagnosticē bojājumus iekārtās. Kuģu ekspluatācijas inženieris dežurē dzinēju telpās gan uz jūras, gan kuģim atrodoties ostā. Viņš arī pārrauga kuģa krājumus un pārliecinās, lai būtu pieejamas rezerves un maināmās daļas, eļļa detaļu ieeļļošanai un nepieciešamie apkopes instrumenti. Kuģu ekspluatācijas inženieris vada un koordinē dzinēju telpas personālu, kā arī sniedz padomus par kuģa iekārtu nodrošināšanai un ekspluatācijai nepieciešamajiem izdevumiem. Par veiktajām darbībām kuģu ekspluatācijas inženieris atskaitās ekspluatācijas žurnālā.

KUĢA MEHĀNIĶIS

KODS 3115 06 (7233 03)

Kuģa mehāniķis nodrošina kuģa iekārtu un mehānismu nepārtrauktu darbību un rūpējas par to uzturēšanu tehniskā kārtībā. Kuģa mehāniķis darbojas ar dažādām kuģu iekārtām, to skaitā kuģu dzinējiem, saldēšanas un elektroiekārtām, tvaika iekārtām, gāzes turbinām un balasta sistēmām. Kuģa mehāniķis apkalpo arī kuģa palīgmehānismus, piemēram, sūkņus, cauruļvadus un stūres iekārtas. Viņa pienākumos ir arī dežurēt jeb veikt tā sauktās sardzes stundas.

KUĢU REMONTU TEHNOLOGS

KODA PAGAIĀM NAV

Kuģu remontu tehnologs saņem pasūtījumus veikt kādas kuģa detaļas vai mehānisma remontu un pēc pavaddokumentiem izvērtē un nosaka, kādā veidā jāveic konkrētā defekta novēršana. Atkarībā no veicamo darbu sarežģītības un apjoma viņš aprēķina attiecīgā remonta izmaksas un tās fiksē defektācijas kartē (aprakstā, kurā norāda bojājumus un to novēršanas paņēmienus). Viņš koordinē remonta uzsākšanai nepieciešamos sagatavošanas darbus, piemēram, tehnisko rasējumu pasūtīšanu, detaļu pasūtīšanu, darbgaldu sagatavošanu, kā arī remonta laikā uzrauga darbu norisi atbilstoši remonta veikšanas grafikam.

KUĢU EKSPLUATĀCIJAS SPECIĀLISTS

KODS 3141

Kuģu ekspluatācijas speciālists seko līdzī kuģa aprīkojuma, iekārtu un sistēmu darbībai, apkopj šo aprīkojumu un novērš radušos bojājumus.

KUĢU KOMANDAS UN TĀM

RADNIECĪGAS PROFESIJAS (MATROZIS)

KODS 8340

Matrozis ir kuģa komandas loceklis, kurš pilda visus darbus, ko tam uzdod bocmanis vai kāds cits pēc ranga augstākas pakāpes kuģa komandas loceklis, piemēram, uztur kārtībā kuģi, stāv sardzē, palīdz izkraut un nostiprināt kravas.

DZELZCEĻA TRANSPORTA INŽENIERIS

KODA PAGAIĀM NAV

Dzelzceļa transporta inženieris pārzina dzelzceļa transporta tehnoloģiskos procesus, organizē ekspluatācijas darbus, plāno remontus, kontrolē darbu izpildi, kā arī atbild par darbinieku apmācību.

VAGONU/REMONTA INŽENIERIS

KODS 2145 40

Vagonu/remonta inženieris plāno, organizē un kontrolē kravas un pasažieru vagonu ekspluatāciju un remontu. Viņš arī atbild par darbinieku apmācību.

DZELZCEĻA TRANSPORTA AUTOMĀTIKAS TELEMEHĀNIKAS UN SAKARU TEHNIĶIS

KODS 3114 23

Dzelzceļa transporta automātikas telemehānikas un sakaru tehniķis pārbauda signalizācijas, centralizācijas (iekārtas, kas apkalpo ienākošos un izejošos signālus) un bloķēšanas iekārtu ekspluatāciju, regulē un remontē tās, kā arī veic elektromontāžas darbus (piemēram, elektrisko releju, shēmu montāžu) un dažādus mērījumus, lai nodrošinātu dzelzceļa transporta netraucētu un drošu kustību.

DZELZCEĻA TRANSPORTA PĀRVADĀJUMU ORGANIZĀCIJAS UN KUSTĪBAS DROŠĪBAS TEHNIĶIS

KODS 3115 50

Dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķis uzrauga vilcienu un vagonu pārvietošanos, lai nodrošinātu dzelzceļa transporta brīvu un drošu kustību.

SLIEŽU CEĻU/MAŠĪNU UN MEHĀNISMU REGULĒTĀJS

KODS 7231 09

Sliežu ceļu/mašīnu un mehānismu regulētājs uztur darba kārtībā sliežu ceļu ekspluatācijas tehniku un tehnisko aprīkojumu jeb tā saukto mazo mehānizāciju. Viņš regulē, uzrauga, remontē sliežu ceļu mašīnas un mehānismus, nodrošinot to vienmērīgu darbību, kā arī laikus novērš iespējamās bojājumus, veicot ierīču un mehānismu profilaksi.

SLIEŽU CEĻU DEFEKTOSKOPISTS

KODS 7451 02

Sliežu ceļu defektoskopists kontrolē un pārbauda sliežu, pārmiju un sametināto sliežu salaidumu tehnoloģiskā procesa kvalitātes parametrus (piemēram, vai pareizi veikta metināšana), izmantojot defektoskopu (aparāts, kas norāda uz iespējamiem defektiem sliedēs vai ierīcēs).

VILCIENA VADĪTĀJS

KODS 8311 03

Vilciena vadītājs vada pasažieru un kravas vilcienus un rūpējas par to, lai to kustība noritētu droši.

PILOTS

KODS 2152 25

Pilots vada lidmašīnas, helikopterus, planierus, gaisa balonus. Lidmašīnu piloti pārvadā pasažierus, kravas un pasta sūtījumus, testē lidaparātus, vada lidmašīnas, lai miglotu labības laukus, kaisītu sēklas apmežojamās teritorijās un fotografētu kartogrāfijas vajadzībām. Helikopteru piloti piedalās ugunsdzēsēju, policijas darbos, nelaimes un ugunsgrēku gadījumos evakuējot un glābjot cilvēkus. Viņi palīdz dabas resursu pētījumos, mežizstrādē, būvniecības darbos un pilda meteoroloģisko staciju uzdevumus.

AVIĀCIJAS INŽENIERIS

PĒC PK VAR PIELĪDZINĀT KODU 2145 04

Aviācijas inženieris organizē gaisa kuģu tehnisko apkopi un veic ekspluatācijas dokumentācijas uzturēšanu. Aviācijas inženieris seko konkrētās aviosabiedrības ekspluatācijā esošo gaisa kuģu tehniskajam stāvoklim. Viņš uzrauga, vai gaisa kuģa lietošana saskan ar tā tehniskajā aprakstā paredzētajiem noteikumiem.

GAISA KUĢU TEHNĪKIS – AVIONIĶIS

PĒC PK VAR PIEMĒROT KODU 2144 18

Gaisa kuģu tehniķi – avioniķi remontē un apkalpo aviācijas elektroniskās sistēmas, piemēram, lidaparātu navigācijas iekārtas, radio sakaru līdzekļus, laika apstākļu radiolokācijas iekārtas un datorus, kas kontrolē lidojuma gaitu, dzinēju darbu un citu svarīgu sistēmu rādītājus. Gaisa kuģu tehniķi – avioniķi specializējas profilaktiskās apkalpošanas un remonta darbos. Viņi, meklējot bojājumus, pārbauda lidaparātu dzinējus, nolaišanās mehānismus, iekārtas, hermetizētos sektorus, bremsēšanas un gaisa kondicionēšanas sistēmas.

GAISA KUĢU TEHNISKĀS

EKSPLUATĀCIJAS TEHNĪKIS MEHĀNIĶIS

PĒC PK VAR PIEMĒROT KODU 3115 53

Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas tehniķis mehāniķis, vadoties pēc spēkā esošajām reglamentējošajām instrukcijām, veic gaisa kuģu tehnisko apkopi. Viņš tehniski apkopj lidaparātus pirms lidojuma un rūpējas par to, lai tie varētu veikt drošus lidojumus. Viņš arī pilda darba uzdevumus, kas saistīti ar

gaisa kuģu mehānisko iekārtu (piemēram, propelleru, dzinēju, to palīgsistēmu) lietošanu, uzraudzību un apkopi. Viņš atbild par gaisa kuģu ierīču, mehānisko iekārtu sagatavošanu darbam, kā arī to, lai darbā tiktu ievērotas darba drošības un apkārtējās vides aizsardzības prasības.

GAISA SATIKSMES VADĪBAS DISPEČERS

PĒC PK VAR PIEMĒROT KODU 31 4501

Gaisa satiksmes vadības dispečeri kontrolē visu lidmašīnu kustību lidostā un tās gaisa telpā. Viņi organizē lidmašīnu ielidošanu un izlidošanu no lidostas. Vadoties pēc radara rādījumiem un vizuālajiem vērojumiem, viņi uzrauga, lai katra lidmašīna ievērotu drošu attālumu no citiem gaisa kuģiem, dod norādījumus pilotiem lidmašīnu kustības ceļā ne termināļa līdz skrejceļam un uzrauga lidmašīnas kustību līdz pat izlidošanai no lidostas gaisa telpas. Daži gaisa satiksmes vadības dispečeri saskaņo lidmašīnu kustību lidostās, citi regulē lidojumus starp noteiktām lidostām.

AUTOTRANSPORTA INŽENIERIS

KODA PAGAIĀM NAV

Autotransporta inženieris veido, izstrādā un uzlabo autotransporta un loģistikas sistēmas, automašīnu remonta un ekspluatācijas tehnoloģijas, organizē mācības personālam, kā arī nodarbojas ar pētniecības un izglītošanas darbu autotransporta nozarē. Autotransporta inženieris plāno un uzrauga darbus un atbild par rezultātu kvalitāti.

SAUSZEMES MOTORU

UN MAŠĪNU/MEHĀNIKAS INŽENIERIS

KODS 2145 26

Sauszemes motoru un mašīnu/mehānikas inženieris projektē, izgatavo, pārbau da darbā, kā arī remontē un tehniski apkopj visa veida sauszemes transportlīdzekļus un mehānismus. Sauszemes motoru un mašīnu/mehānikas inženieri veic dažādus teorētiskos slodžu aprēķinus, simulē iekārtu darbību (atdarina, lai noteiktu, vai iekārtas funkcionē, kā nākas), nosaka dažādu bojājumu un nedarbošanās cēloņus, kā arī komplektē šīs iekārtas un uzrauga to darbību.

AUTOSERVISA SPECIĀLISTS

KODS 3115 47

Autoservisa speciālists organizē, koordinē un vada automašīnu remontdarbus. Autoservisa speciālists aprēķina remonta vai tehniskās apkopes darbu izmaksas, tehniski un ekonomiski pamatoti un juridiski pareizi noformē automašīnas remonta vai tehniskās apkopes dokumentāciju, ko rakstiski iesniedz arī klientam. Viņš plāno un uzdod veicamos darbus savas struktūrvienības darbiniekiem – automehāniķiem.

AUTOMEHĀNIĶIS

KODS 7231 03

Automehāniķis jeb autoservisa speciālists pārbauda automašīnas, nosaka to defektus un remontē. Viņš izpilda arī automašīnas regulāros apskates un uzturēšanas darbus.

VIEGLO AUTOMOBILU, TAKSOMETRU, MAZIETILPĪGO KRAVAS AUTOMOBILU UN MIKROAUTOBUSU VADĪTĀJI

KODS 8322

Vieglo automobiļu, taksometru, mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāju darbs ir pasažieru vai kravas pārvadājumi pēc noteikta maršruta, grafika vai konkrēta pasūtījuma.

AUTOBUSU, TROLEJBUSU UN TRAMVAJU VADĪTĀJI

KODS 8323

Autobusa vadītājs vada autobusu, trolejbusa vadītājs un tramvaja vadītājs vada elektrotransporta līdzekli (trolejbusu vai tramvaju) noteiktā maršrutā. Autobusa vadītājs pārvadā pasažierus vietējās satiksmes vai tālsatiksmes reisos.

KRAVAS AUTOMOBILU AR PIEKABĒM UN AUTOVILCIENU VADĪTĀJI

KODS 8324

Kravas automobiļu vadītājs pārvadā kravas ar kravas automobili, paškrāvēju automobili vai īpašiem dažādām kravām, piemēram, degvielai, paredzētiem automobiļiem, vai arī vada specializētu automobili, kas paradzēts kādu konkrētu darbību veikšanai, piemēram, ielu laistīšanai.

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS MAŠĪNU, MEHĀNISMU UN IEKĀRTU OPERATORS

KODS 8331

Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operators vada un apkalpo traktoros, pašgājējarklus, sējmašīnas un kombainus, kā arī mežsaimniecības mašīnas, mehānismus un iekārtas, piemēram, meža traktoros, krūmgriežus, motorzāģus, lai atvieglotu un paātrinātu darbus lauksaimniecībā un/vai mežā. Viņi rūpējas, lai šie darbi noritētu droši, nepakļaujot briesmām cilvēkus vai materiālās vērtības.

ZEMES RACĒJU UN TIEM LĪDZIGU MAŠĪNU OPERATORS

KODS 8332

Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operators vada, uzrauga un apkalpo ekskavatorus, greiderus ar kustīgiem kausiem zemes, klintāju, smilšu, kūdras un citu iežu rakšanai, kā arī ēku, būvju un citu objektu graušanai, būvmateriālu un būvgružu pārvietošanai. Tāpat viņš vada mašīnas, kas rok tranšejas kanalizācijai, drenāžai, ūdensvadiem, naftas, gāzes vai citiem cauruļvadiem, tehniku, kas dzen zemē koka, betona vai tērauda pāļus un rievienas, kā arī mašīnas, kas nolīdzina grunts virsmu, būvējot ietves, asfaltētus vai tamlīdzīgus ceļus.

AUTOCELTŅU UN CITU KRAUŠANAS IEKĀRTU OPERATORS

KODS 8333

Autoceltņu un citu kraušanas iekārtu operators vada un apkalpo pārvietojamos un stacionāros celtņus, iekārtas, kas paceļ un nolaiž cilvēkus un kravas uz būvlaukuma vai šahtā, celšanas iekārtas kalnos (piemēram, pacēlājus slēpotājiem), kā arī tiltu pacelšanas mehānismus un citas iekārtas.

CEĻOJUMU PAVADOŅI (STJUARTS, VILCIENA, KUĢA, AUTOBUSA PAVADONIS)

KODS 5111

Ceļojumu pavadonji (stjuarts, vilciena, kuģa, autobusa pavadonis) rūpējas par pasažieru labsajūtu un ērtībām ceļojuma laikā.

SATIKSMES ORGANIZĀCIJAS INŽENIERIS

KODS 2141 09

Satiksmes organizācijas inženieris risina visus ar satiksmes organizāciju un satiksmes drošību saistītos jautājumus.

LOĢISTIKAS SPECIĀLISTS

KODS 3416 11

Loģistikas speciālists rūpējas par to, lai uzņēmumam nepieciešamās izejvielas un rezerves daļas tiktu pasūtītas un sagādātas nepieciešamajā apjomā un norunātajā laikā, kā arī par to, lai uzņēmuma saražotie produkti un preces tiktu piegādāti klientiem vajadzīgajā laikā un vajadzīgajā vietā. Viņš organizē kravu transportēšanas darbus, gādājot par to, lai viņa pārstāvētajam uzņēmumam tie būtu pēc iespējas finansiāli izdevīgāki.

KRAUŠANAS DARBU VADĪTĀJS – STIVIDORS

KODS 3115 51

Kraušanas darbu vadītājs – stividors plāno kraušanas darbus, izvēlas kraušanai nepieciešamo tehniku un sastāda kraušanas darbu grafikus. Viņš instruē (informē) krāvējus par konkrētās kravas īpatnībām un uzrauga, kā krāvēji iekrauj preces transporta līdzekli, kas var būt gan automašīna (piemēram, ar kravas tilpni vai cisternu), kuģis, dzelzceļa vagoni, kā arī lidmašīnas kravas tilpne. Tāpat viņš pārrauga, kā tiek veikta kravas izkraušana no transporta līdzekļiem. Kraušanas darbu vadītājs – stividors arī noformē ar šiem darbiem saistītos dokumentus.

TRANSPORTA GRAFIKA ANALĪTIĶIS

KODS 4133 16

Transporta grafika analītiķis sastāda transporta līdzekļu braukšanas maršrūtus, nosaka, ar kādu transporta līdzekli tiks pārvadāta konkrētā krava, un dod darba uzdevumus šoferiem.

EKSPEDITORIS

KODS 4131 01

Ekspeditors pieņem preces pārvadāšanai, seko līdzi to iekraušanai un izkraušanai no transporta līdzekļa. Viņš izstrādā preču pārvadāšanas maršrutu un nogādā tās klientiem, kā arī noformē ar preču pārvadāšanu saistītos dokumentus.

KRAVAS NOFORMĒTĀJS

KODS 4131 05

Kravas noformētājs kārtoti, iepakoti un marķē (apzīmē ar noteiktām zīmēm vai numuriem) klientiem nosūtāmās preces un produktus.

NOLIKTAVAS PĀRZINIS

KODS 4131 03

Noliktavas pārzinis plāno noliktavas un tās darbinieku darbu un pārrauga noliktavā notiekošos procesus – preču pieņemšanu, izvietošana, atlasīšanu (tiek atlasītas preces, ko nepieciešams izsniegt/piegādāt saņēmējam), izsniegšanu un preču uzskaites kontroli.

9. ELEKTROTEHNIKA, ELEKTRONIKA, TELEKOMUNIKĀCIJAS UN ENERĢĒTIKA

ELEKTROINŽENIERIS

KODS 2143 01

Elektroinženieris nodrošina uzņēmuma drošu elektroiekārtu darbību. Viņš atbild par to, lai uzņēmuma teritorijā netiktu pārtraukta elektroenerģijas piegāde, lai uzņēmumā uzstādītās elektroiekārtas un darbagaldi vienmēr būtu darba kārtībā, kā arī lai telpas un teritorija tiktu pietiekami apgaismota. Elektroinženieris organizē savā pakļautībā esošo elektromontieru darbu.

ELEKTRONIKAS INŽENIERIS

KODS 2144 01

Elektronikas inženieris vada, kā arī pats veic elektronisko sistēmu un iekārtu montāžas darbus, apkalpošanu un remontu, viņš pārzina elektronikas pamatelementus (pretestības, kondensatori, tranzistori, mikroshēmas), elektroniskos blokus, shēmas, elektroniskās iekārtas un sistēmas, kā arī to ražošanas procesus.

ELEKTRONIKAS TEHNOLOGS

KODS 2144 14

Elektronikas tehnologs pārzina elektronisko sistēmu un iekārtu (piemēram, ražošanas līnijas automātiskās vadības bloks, dators, signalizācija, modernām prasībām atbilstošs gludeklis) ražošanas procesus, vada šo sistēmu un iekārtu montāžas (daļu savienošanas un uzstādīšanas) darbus, apkalpošanu un remontu.

TELESAKARU INŽENIERIS

KODS 2144 06

Telesakaru inženieris nodrošina uzņēmuma sakaru, datu pārraides iekārtu un tīklu darbību. Viņš apkalpo uzņēmumā esošās sakaru iekārtu sistēmas, kurās ietilpst tālruņa tīkli vai bezvadu sakaru ierīces – rācījas – un nodrošina šo ierīču remontu, regulēšanu.

TELESAKARU TEHNIĶIS

KODS 3114 04

Telesakaru tehniķis veic sakaru un datu pārraides iekārtu tehnisko apkalpi un remontu. Telesakaru tehniķis apkalpo uzņēmumā esošās sakaru iekārtu sistēmas, kurās ietilpst tālruņa tīkli vai bezvadu sakaru ierīces – rācījas. Viņš remontē, regulē, programmē tālruņa aparātus, tālruņa centrāles un rācījas.

RADIO UN TELEVĪZIJAS SAKARU INŽENIERIS

KODS 2144 09 (2144 13)

Radio un televīzijas sakaru inženieri kopā ar radio un televīzijas sakaru/elektronikas tehniķiem apkalpo tehnoloģiskās iekārtas un aparatūru (radio un televīzijas raidītājus, antenu sistēmas, radiorelejaparāturu), kas nodrošina radio un televīzijas programmu pārraidi no radio un televīzijas studijām, kur raidījumi tiek gatavoti, uz katra iedzīvotāja mājokli. Vajadzības gadījumā radio un televīzijas sakaru inženieri nodrošina programmu pārraides no dažādām pasākumu norises vietām, piemēram, brīvdabas estrādēm, stadioniem, teātriem un koncertzālēm.

RADIO UN TELEVĪZIJAS SAKARU/ELEKTRONIKAS TEHNIĶIS

KODS 3114 11 (3114 12)

Radio un televīzijas sakaru/elektronikas tehniķi kopā ar radio un televīzijas sakaru inženieriem vai viņu vadībā apkalpo tehnoloģiskās iekārtas un aparatūru (radio un televīzijas raidītājus, antenu sistēmas, radiorelejaparāturu), kas nodrošina radio un televīzijas programmu pārraidi no radio un TV studijām, kur raidījumi tiek gatavoti, uz katra iedzīvotāja mājokli.

ELEKTRIĶIS

KODS 7241 01

Elektriķis instalē (ierīko), uztur un remontē elektrisko vadu sistēmas, skaitītājus, sadalītājus un elektroiekārtas. Elektriķis pēc klienta izsaukuma dodas remontēt elektroiekārtas vai mainīt esošo elektroinstalāciju. Pēc klienta vai firmas pasūtījuma elektriķis izvieto elektroiekārtas, ierīko kabeļu kanālus vai ieviekl vadus (dažāda tipa ēkās – angāros, nojumēs, estrādēs un citās daļēji slēgtās telpās, kā arī brīvā dabā), ierīko elektriskās līgzdās un sadales sistēmas.

BŪVELEKTRIĶIS

KODS 7137 03

Būvelektriķis strādā celtniecībā un ieviekl būvlaukumos, jaunceļamās vai renovējamās (atjaunojamās) ēkās, dzīvokļos elektriskos vadus, uzstāda rozetes un gaismekļus.

AUTOELEKTRIĶIS

KODS 7241 08

Autoelektriķis veic automobiļu elektroierīču, elektrisko vadības sistēmu elektroinstalācijas pārbaudi, remontu vai nomaiņu. Viņš automobiļus aprīko ar papildu elektroierīcēm vai elektroniskām sistēmām, ievērojot ražotāju rūpnīcu noteiktās remontu un tehnoloģiskās prasības.

ELEKTROMONTIERIS

KODS 7241 02

Elektromontieris veic elektroiekārtu montāžas un vienkāršus remontdarbus, piemēram, nomaina spuldzes, montē un regulē elektroiekārtas.

GAISVADU LĪNIJU ELEKTROMONTIERIS

KODS 7245 12

Gaisvadu līniju elektromontieris remontē un uzstāda gaisvadu elektrolīnijas, piemēram, zemsprieguma līnijas, pa kurām tiek piegādāta elektroenerģija, piemēram, uz dzīvojamām mājām, ražotnēm un augstsprieguma līnijām, pa kurām elektroenerģija tiek sadalīta uz transformatoriem, kuros savukārt to pārveido par zemsprieguma.

ELEKTRONIKAS MEHĀNIĶIS

KODS 7242 01

Elektronikas mehāniķi montē, regulē un remontē datorus, kopēšanas iekārtas, skaitļošanas sistēmas, telekompāniju elektroniskās sistēmas, kā arī video un audio aparāturu, elektroniskos mūzikas instrumentus, elektronisko medicīnas aparāturu un citas elektroniskās iekārtas.

SILTUMTĪKLU OPERATORS

KODS 8162 08

Siltumtiklu operators termoelektrostacijā, siltumcentrālē vai katlumājā piedalās siltuma ražošanas procesā. Viņš uzrauga siltumtehnikās iekārtas, piemēram, dažādus sūkņus – tikla ūdens sūkni, deaeratoru, tīklūdens uzsildītāju; ieregulē nepieciešamos iekārtu parametrus (raksturīgos lielumus), lai nodrošinātu nepieciešamo siltumtikla ūdens temperatūru un spiedienu. Siltumtiklu operators maiņā sadarbojas ar radniecīgu siltumtehniko profesiju pārstāvjiem, piemēram, katlu mašīnistiem, turbīnu iekārtu operatoriem – katrs speciālists atbild par viņam uzticēto iekārtu. Siltumtikla operators arī izpilda maiņas vecākā jeb dispečera norādījumus.

ENERĢĒTIĶIS

KODS 2143 12

Enerģētiķis organizē un vada uzņēmuma speciālistu grupu (inženieri, tehnologi, mehāniķi), kas nodrošina raitu un drošu uzņēmuma elektro, siltuma, ūdensapgādes, ventilācijas un kanalizācijas sistēmu darbību.

10. INFORMĀCIJU TEHNOLOĢIJAS

PROGRAMMĒTĀJS

KODS 2132 01

Programmētājs izplāno, sagatavo, izstrādā, testē (pārbauda), uztur un uzlabo datora programmatūru. Programmētāja galvenais uzdevums ir soli pa solim aprakstīt kādu procesu datoram saprotamā programmēšanas valodā, lai pēc programmas izstrādes arī tāds datora lietotājs, kuram nav iepriekšēju zināšanu par programmēšanu, varētu pilnīgāk izmantot datora piedāvātās iespējas, lietojot izveidoto programmu.

PROGRAMMĒŠANAS INŽENIERIS

KODS 2131 07

Programmēšanas inženieris nodrošina programmatūras izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu. Pieredzējis programmēšanas inženieris var organizēt un vadīt programmētāju darba grupas, kā arī konsultēt programmatūras lietotājus.

INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS

PROJEKTU VADĪTĀJS

KODS 2131 12

Informācijas tehnoloģijas projektu vadītājs vada komandas darbu informācijas sistēmas izstrādes, ieviešanas un uzturēšanas projektos. Lidztekus informācijas tehnoloģijai viņš pārzina projektu vadīšanas vispārīgās prasības, kā arī specifiku šajā konkrētajā jomā.

SISTĒMANALĪTIĶIS

KODS 2131 14

Sistēmanalītiķis plāno un izstrādā metodes uzņēmumu datorizācijai, zinātniskiem mērķiem vai arī lai uzlabotu lietošanā esošās datorsistēmas.

DATORTEHNIKAS INŽENIERIS

KODS 2144 17

Datortehnikas inženieris piedalās datortehnikas, jaunu datoru iekārtu un detaļu izstrādē, piemēram, veido datoru procesorus un citas mikroshēmas. Balstoties uz savām matemātikas un elektronikas zināšanām, datortehnikas inženieris izstrādā jaunus tehnoloģiskus risinājumus, strādā ar dažādiem teorētiskās un tehnoloģiskās dabas jautājumiem. Projektu gaitā viņš pārrauga tehniķu darbu, sarežģītākos darbu posmus veicot pats.

OPERĀCIJU SISTĒMU INŽENIERIS

KODS 3121 01

Operāciju sistēmu inženieris izstrādā programmatūru (piemēram, *MS Windows XP, Linux, MS Vista, Unix*) – operāciju sistēmas, kas kontrolē datora darbību, visas iekārtas, tostarp datora procesoru, un arī to, kā darbosies citas programmas, kādas būs to iespējas. Šim darbam nepieciešamas īpaši izvērstas datorzināšanas, jo operāciju sistēmu inženieris pārzina un uzrauga visu datora daļu un programmu savstarpēju atbilstību, jau iepriekš paredzot iespējamību iesaistīt procesā dažādas jaunas iekārtas, kuras nav pieejamas operāciju sistēmas izstrādes brīdī. Viņa darba pienākumos ir nodrošināt stabilu sistēmas darbību arī iepriekš neparedzētās problemātiskās situācijās.

DATUBĀZU INŽENIERIS

KODS 3121 03

Datubāzu inženieris nodarbojas ar datubāzu (liela apjoma strukturētas informācijas kopas) izveidi un uzturēšanu.

PROGRAMMĒŠANAS TEHNIĶIS

KODS 3121 08

Programmēšanas tehniķis piedalās programmatūras projektēšanā, ieviešanā un uzturēšanā, kā arī jau esošās programmatūras pielāgošanā konkrētā pasūtītāja vajadzībām. Programmēšanas tehniķis apkalpo datorsistēmas un programmatūru, instalē (ierīko) un konfigurē (izmaina) esošo un vēlamo programmatūru.

DATORSISTĒMU UN DATORTĪKLU ADMINISTRATORS

KODS 3121 10

Datorsistēmu un datortīklu administrators nodarbojas ar datora sistēmu un tīklu uzturēšanu tehniskā kārtībā, bojājumu novēršanu, lietotāju problēmu risināšanu un šo procesu administrēšanu jeb vadišanu.

DATORSISTĒMU TEHNIĶIS

KODS 3114 22

Datorsistēmu tehniķis profesionāli un kvalitatīvi apkalpo, remontē un regulē mūsdienu elektronisko aparatūru un dažādas datortehnikas ierīces.

INFORMĀCIJU SISTĒMU DROŠĪBAS ADMINISTRATORS

KODS 3121 16

Informācijas sistēmas drošības administrators veido uzņēmuma drošības sistēmu, izstrādā plānus, kā aizsargāt informāciju un tehnoloģijas no nelietderīgas izmantošanas un izmantošanas pret uzņēmuma interesēm, kā arī nodrošina to, lai informācijas sistēmām nespētu piekļūt nepiederošas personas.

DOKUMENTĒTĀJS

KODA PAGAIĀM NAV

Dokumentētājs izstrādā lietotāju dokumentāciju dažādiem programmatūras izstrādes projektiem, piemēram, grāmatvedības vai noliktavas uzskaites programmai.

ELEKTRONISKO SAKARU SPECIĀLISTS

KODS 3114 20

Elektronisko sakaru speciālists veic tehniska rakstura darbus, kas saistīti ar telekomunikācijām – piemēram, tālruņiem, mobilajiem tālruņiem, datoru tīkliem, tālruņu centrālēm, platjoslas optisko šķiedru sakaru kabeljiem. Ikdienā nodrošina telekomunikāciju apmierinošu darbību, sniedzot tehnisko palīdzību telekomunikāciju sistēmu lietošanā, uzraudzībā un remontā. Speciālisti ar lielāku pieredzi vada citus darbiniekus, piemēram, tehniķu, mehāniķu darbu.

PIELIETOJUMA ADMINISTRATORS

KODA PAGAIĀM NAV

Pielietojuma administrators ir atbildīgs par uzņēmumā ieviestās programmatūras uzturēšanu tādā kārtībā, lai datorsistēmas lietotāji varētu veikt nepieciešamos darba pienākumus. Pielietojuma administrators kontrolē sistēmas datu kvalitāti un veic pasākumus, lai to saglabātu, piemēram, izglīto sistēmas lietotājus par to, kā notiek darbs ar sistēmu, kā arī seko, kāda informācija tiek ievadīta un uzkrāta, lai tā atbilstu sistēmas prasībām un pielietojumam.

DATORSISTĒMU TESTĒTĀJS

KODS 3121 23

Datorsistēmu testētājs pirms izstrādātās sistēmas vai programmatūras nodošanas ikdienas lietošanā (piemēram, *MS Excel*, *Adobe Reader*, *Outlook Express*) novērtē programmatūras atbilstību izstrādātajam sistēmas projektam, meklē iespējamās kļūdas, nepilnības vai neatbilstības izstrādātajām sistēmas prasībām, lietojot dažādus testēšanas paņēmienus. Viņš sāk darbu jau pie daļēji izstrādātas programmas.

DATORA OPERATORS

KODS 3122 03

Datora operators strādā pie datora ar vienu vai vairākām informācijas sistēmām – ievada tekstus, noformē tipveida lietvedības un korespondences dokumentus, veido un rediģē (labo) zīmējumus, izveido tabulas informācijas uzkrāšanai un apstrādei, optimāli sakārto informāciju datorā.

DATORDIZAINERS (WEB LAPAS DIZAINERS)

KODS 2131 13

Datordizainers nodarbojas ar grafiska vai kustīga attēla (piemēram, videomateriāla, animācijas), telpiska modeļa (piemēram, pēc arhitekta pasūtījuma kādas celtnes virtuālā tēla) apstrādi un modelēšanu digitālā formātā, lielākoties reklāmas un poligrāfijas vajadzībām, kā arī īsteno dažādus citus projektus, kuru veikšanā nepieciešama idejas vizuāla apstrāde ar datortehnikas palīdzību.

DATORGRAFIĶIS

KODS 3121 20

Datorgrafiķis izdomā un, izmantojot speciālas datorprogrammas, veido žurnālu, reklāmas materiālu, uzņēmumu logotipu, interneta mājaslapu, datorspēļu vizuālo noformējumu.

11. DROŠĪBA, GLĀBŠANA, AIZSARDZĪBA

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS INŽENIERIS

KODS 2149 54

Civilās aizsardzības inženieris veic organizatoriskus, inženiertehniskus, ekonomiskus, finansiālus, izglītojošus un zinātniskus pasākumus, lai iedzīvotāji būtu gatavi reaģēt katastrofu vai to draudu gadījumos, kā arī atbalstītu valsts aizsardzības sistēmas vajadzības, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

DARBA AIZSARDZĪBAS SPECIĀLISTS

KODS 3119 04

Darba aizsardzības speciālists organizē pasākumus, lai uzņēmumā tiktu ievērots Darba aizsardzības likums un tā saistošo noteikumu prasības.

UGUNSDROŠĪBAS UN CIVILĀS AIZSARDZĪBAS TEHNIĶIS

KODS 3151 06

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tehniķis organizē un vada ugunsdzēsības un glābšanas operatīvo darbu negadījumu vietās. Viņš uzrauga dežūrdaļu darbu un apkopo informāciju par darba gatavībā esošajām ugunsdzēsības brigādēm un tehniku, kā arī notikušajiem negadījumiem. Viņš regulāri veic objektu (dažādu iestāžu un uzņēmumu) ugunsdrošības pārbaudes un raksta priekšrakstus, kas jāievēro, lai nodrošinātu ugunsdrošību.

VALSTS DARBA INSPEKTORS

KODS 3152 01

Valsts/darba inspektors pārbauda strādājošo darba apstākļus, konstatē pārkāpumus darbavietās, kā arī risina visus jautājumus, kas saistīti ar Darba aizsardzības likuma pārkāpumiem.

DROŠĪBAS SPECIĀLISTS

KODS 3451

Drošības speciālists rūpējas par to, lai personas, uzņēmums vai iestāde būtu pasargāta no fiziska, materiāla vai morāla kaitējuma.

UGUNSDZĒSĒJS GLĀBĒJS

KODS 3454 09

Ugunsdzēsējs glābējs dzēš ugunsgrēkus, likvidē ķīmisko avāriju sekas, veic cilvēku glābšanu ugunsgrēkos, ceļu satiksmes negadījumos, ēku nogruvumos, dabas stihijās un uz ūdens, glābj arī dzīvniekus. Viņš sadarbojas ar policiju, neatliekamo medicīnisko palīdzību un citiem dienestiem.

GLĀBĒJS

KODS 5161 04

Glābējs nodarbojas ar cilvēku glābšanu dzīvībai bīstamās situācijās, kā arī šādu situāciju novēršanu un drošas vides radīšanu sev uzticētajā teritorijā. Glābējs piedalās dažādos sabiedriskos pasākumos, lai iespējamas nelaimes gadījumos varētu operatīvi steigties palīgā nelaimē nokļuvušajiem, piemēram, pludmales svētku, jahtu regates laikā. Glābēji, kuri strādā pašvaldību policijas glābšanas dienestā, vienlaikus var būt arī kārtībnieki un gādāt par sabiedriskās kārtības ievērošanu.

IZMEKLĒTĀJS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Izmeklētājs saņem un izskata ziņas par noziegumiem (noziedzīgiem nodarījumiem), ierosina kriminālprocesu, izmeklē noziedzīgus nodarījumus, piedalās izmeklēšanas grupu darbā.

POLICISTS

KODS 5162 01

Policists sargā sabiedrisko kārtību, iedzīvotājus no prettiesiskiem apdraudējumiem (noziegumiem un nelikumībām). Viņš dokumentē likumpārkāpumus, piedalās noziegumu atklāšanā un sauc pie atbildības likumpārkāpējus. Policists arī uzrauga un kontrolē ceļu satiksmes drošību, apsargā dažādus objektus. Viņš sagatavo, apstrādā un noformē dienesta dokumentus, plāno un vada policijas iestāžu darbu un sadarbojas ar citu valstu policijas iestādēm un organizācijām.

APSARGS

KODS 5169 26

Apsargs apsargā un novēro dažādus objektus (veikalus, firmas, bankas, uzņēmumus), apsargā un pārvaldā materiālas vērtības (naudu, vērtspapirus, dārglietas), kā arī patrulē (veic apgaitu) apsargājamajos objektos un izbrauc uz šiem objektiem drošības pārkāpumu gadījumos.

VALSTS ROBEŽSARDZES INSPEKTORS

KODS 3453 02

Valsts robežsardzes inspektors apsargā valsts robežu, robežzīmes un robežbūves un novērš mēģinājumus nelikumīgi mainīt valsts robežas atrašanās vietu, nepieļauj tās šķērsošanu neatļautās vietās, kā arī atklāj un aiztur valsts robežas pārkāpējus. Viņš uzrauga un kontrolē robežu un tās šķērsotājus un sagatavo attiecīgos dokumentus.

MILITĀRĀS PROFESIJAS

NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS

Nacionālie Bruņotie spēki (NBS) ir militāro formējumu kopums, kuru veido organizēti, apmācīti un apbruņoti militāro profesiju pārstāvji (karavīri) un kura mērķis ir aizsargāt Latvijas valsts suverenitāti, teritoriālo nedalāmību un tās iedzīvotājus no agresijas.

12. VESELĪBAS APRŪPE UN REHABILITĀCIJA

ĀRSTS

KODS 2221

Ārsts ārstē cilvēkus ar dažādiem veselības traucējumiem, kā arī iesaka preventīvos jeb aizsargājošos pasākumus, lai novērstu saslimšanas iespēju vai slimības tālāku attīstību. Ārsts gan veic praktisko ārstēšanas darbu, gan konsultē pacientus vai viņu piederīgos. Ārsts parasti ir specializējies kādā konkrētā medicīnas nozarē, piemēram, oftalmoloģijā (acu ārstēšana un redzes koriģēšana), psihiatrijā (ar psihi saistīta medicīnas nozare), reimatoloģijā (locītavu, kaulu un saistaudu ārstēšana), imunoloģijā (ar imunitāti jeb organisma aizsargsistēmu saistīta medicīnas nozare), hematoloģijā (asins, asinsrites saslimšana un ārstēšana), ginekoloģijā (sieviešu reproduktīvās sistēmas veselība), nefroloģijā (ar nieru veselību saistīta medicīnas nozare).

ĢIMENES ĀRSTS

KODS 2221 11

Ģimenes ārsts ārstē dažāda veida saslimšanas un risina ar veselību saistītus jautājumus, kā arī veic slimību profilakses darbu. Ģimenes ārsts apkalpo vairākus vai pat visus ģimenes locekļus un pārzina ģimenes veselības vēsturi.

PEDIATRS

KODS 2221 65

Pediātrs nosaka diagnozi un ārstē zīdaiņus, bērnus un pusaudžus, kam ir veselības problēmas. Pediātrs seko bērnu normālai augšanai un attīstībai, sniedz konsultācijas bērniem un viņu vecākiem par bērnu pareizu uzturu un kopšanu.

LOGOPĒDS

KODA PAGAIIDĀM NAV

Logopēds palīdz cilvēkiem novērst vai uzlabot ar runu un valodu saistītas problēmas. Viņš var strādāt ar bērniem, pusaudžiem un pieaugušajiem, kam ir problēmas ar savu domu izteikšanu vārdos, kā arī runas traucējumi, kas radušies daļēja vai pilnīga dzirdes zaudējuma, galvas traumu, insulta, šķeltu aukslēju, balss patoloģiju, emocionālu traucējumu un citu cēloņu rezultātā, kā arī ar cilvēkiem, kuriem ir grūtības mācībās, kavēta uztvere, nepareiza izloksne un citas problēmas.

VECMĀTE

KODS 3232 01

Vecmāte apmāca un sagatavo grūtnieces dzemdībām, novēro grūtniecības gaitu, vada un pieņem dzemdības. Viņa aprūpē nedēļnieces (jaunās māmiņas pēc dzemdībām) un jaundzimušos.

FARMACEITS

KODS 2224 01

Farmaceits pagatavo un izsniedz ārstu parakstītās zāles, kā arī sniedz piercējiem informāciju par šīm zālēm un to lietošanu. Farmaceits konsultē ārstus un citus medicīnas darbiniekus par dažādu medikamentu izvēli, nepieciešamajām devām, mijiedarbību ar citiem medikamentiem un blakusparādībām (blaknēm).

NEATLIEKAMĀS PALĪDZĪBAS ĀRSTS

KODS 3221 20

Neatliekamās palīdzības ārsts sniedz operatīvu (nekavējošos) medicīnisku palīdzību cilvēkiem, kuri ir smagi slimi vai dažādu iemeslu dēļ nonākuši veselībai un dzīvībai kritiskā stāvoklī. Viņš palīdz pēkšņas saslimšanas gadījumos (piemēram, saindēšanās, infekcioza saslimšana); nelaimes gadījumos (piemēram, satiksmes negadījumos cietušajiem); gadījumos, kad aktivizējas hroniskas un pat neārstējamas slimības, kā arī dodas uz izsaukumiem pie dzemdētājām, lai tās nogādātu slimnīcā. Viņš pārzina plašu medicīnas virzienu loku. Neatliekamās palīdzības dienesti veido arī uz noteiktu slimību grupu orientētas mediķu brigādes, piemēram, kardioloģijas jeb sirds un asinsvadu speciālistu brigādi.

HOMEOPĀTS

KODS 2221 39

Homeopāts ārstē cilvēkus gan no akūtām, gan hroniskām slimībām, rūpējas par pacientu organisma aizsargspēju paaugstināšanu un tā attīrīšanu no ķīmiskiem piesārņojumiem, ārstēšanā un profilaksē izmantojot dabīgas vielas un cenšoties pacienta veselības stāvokli skatīt vienotā veselumā, jo vienas orgānu sistēmas traucējumi ietekmē citas sistēmas darbību.

PSIHIATRS

KODS 2221 66

Psihiatrs ārstē cilvēkus, kas cieš no psihiskām slimībām, kā arī iesaka preventīvos jeb aizsargājošos pasākumus, lai novērstu saslimšanas iespēju vai slimības tālāku attīstību.

OPTOMETRISTS

KODS 3224 02

Optometrists ir redzes aprūpes speciālists. Viņš pārbauda un novērtē cilvēka redzi, uzklausa pacienta sūdzības. Ar speciālas aparatūras un instrumentu palīdzību pārbauda cilvēka redzes asumu, krāsu uztveri, spēju fokusēt skatienu un koordinēt acu kustības. Lai apskates rezultāti būtu pēc iespējas pilnīgāki, optometrists izmanto medikamentus acs zīlītes paplašināšanai, dažādus gaismas efektus, lai novērtētu redzes reakciju, instrumentus spiediena noteikšanai aci, pārbauda katras acs redzes asumu, lūdzot nosaukt rādītos simbolus. Visus iegūtos mērījumu rezultātus salīdzina ar redzes pārbaudes normām un pieraksta pacienta veselības kartē vai ievada datora datu bāzē. Ja nepieciešams, viņš nosūta pacientu pie ģimenes ārsta vai oftalmologa (acu ārsta). Optometrists iesaka, kā mainīt cilvēka paradumus, lai uzlabotu vai ļautu saglabāt esošo redzes stāvokli, piemēram, kā pareizi lasīt, strādāt pie datora.

ZOBĀRSTS

KODS 2222 02

Zobārsts ārstē bojātus zobus vai uzlabo zobu izskatu (piemēram, uzliekot keramikas plāksnītes, dekoratīvos elementus), konsultē pacientus par sako-dienu, protezēšanas iespējām, kā arī par profilaksi – mutes dobuma kopšanu un regulāriem zobārsta apmeklējumiem.

ZOBU HIGIĒNISTS

KODS 3225 03

Zobu higiēnisti rūpējas par pacientu zobu veselību un strādā zobārstu vadībā.

ZOBU TEHNIĶIS

KODS 3225 05

Zobu tehniķis laboratorijā izgatavo un labo zobu kronišus, protēzes, tiltiņus, zobu plates un citas dentālas (zobiem paredzētas) ierīces. Vadoties pēc zob-ārsta sagatavotās receptes un norādījumiem, gatavajiem protēžu modeļiem vai nospiedumiem, ko zobārsts protēzists noņēmis no klienta zobiem, zobu tehniķis izgatavo oriģinālu protēzi, kronīti vai tiltiņu. Zobu tehniķis arī labo bojātas dentālās ierīces.

BIONIĶIS PROTĒZISTS

KODS 2212 26

Bioniķis protēzists nodarbojas ar dažādu protēžu (paredzētas ķermeņa daļas aizvietošanai), ortožu (paredzētas daļējai ķermeņa daļas aizvietošanai) un ortopēdijas izstrādājumu izgatavošanu. Viņš pieņem pacientus, konsultē viņus un strādā ar viņiem, lai izveidotu vajadzīgo protēzi/ortozi.

MASIERIS

KODS 3226 03

Masieris ar rokām vai speciāliem aparātiem iedarbojas uz cilvēka ķermeni, lai veicinātu labsajūtu un palīdzētu muskuļiem atslābināties, kā arī palīdzētu atlabt pēc fiziskas traumas vai slimības. Masieris darbā izmanto dažādus masāžas paņēmienus, iedarbojoties gan uz klienta muskuļiem, gan ādu, gan kaulu sistēmu.

MEDICĪNAS LABORANTS

KODS 3211 34

Medicīnas laborants dažāda profila un sarežģītības laboratorijās veic dažādu bioloģisko materiālu ķīmiskās analīzes, interpretē (skaidro) iegūtos rezultātus, noformē testēšanas un analīžu pārskatus un nodod tos pasūtītājam (piemēram, pacientam, darba devējam (ja tā ir medicīnas komisija), ārstam).

Uztura speciālists

KODS 2149 59

Uztura speciālists konsultē pacientus vai klientus, ievāc nepieciešamo informāciju par pacientu/klientu slimībām un uztura paradumiem, lai izdarītu secinājumus par viņu veselības stāvokli un ar uztura palīdzību to uzlabotu, iespējams, arī lai izārstētu vai palīdzētu izvairīties no slimībām. Pareizi izvēloties uztura produktus, to daudzumu, pagatavošanas veidu un ēšanas režīmu (laiku, daudzumu, biežumu), uztura speciālists palīdz cilvēkiem izvairīties no dažādām slimībām, ārstēt tās, palīdz cilvēkam iegūt sev tikamu izskatu, veselību un pašsajūtu.

MEDICĪNAS MĀSA

KODS 3231 15

Medicīnas māsa aprūpē pacientus un veic profilakses darbu saskaņā ar ārsta norādījumiem vai noteiktajiem medicīniskās aprūpes standartiem (pirmsskolas izglītības iestādēs, skolās, uzņēmumos).

Sabiedrības veselības speciālists

PĒC PK VAR PIELĪDZINĀT KODU 2225 04

Sabiedrības veselības speciālists rūpējas par cilvēku veselību, par to, lai viņi neslimotu un būtu veseli, kā arī apzina faktorus, kas ietekmē cilvēku veselību. Viņš seko līdzi, lai ūdens, ko ikdienā lietojam, būtu veselībai nekaitīgs, pārtika, kuru ēdam, – ne tikai garšīga, bet arī droša un veselīga, informācija, kuru saņemam par veselību, – precīza un ticama. Sabiedrības veselības speciālists rūpējas par to, lai pasargātu cilvēkus no slimībām, traumām, priekšlaicīgas nāves, organizējot informatīvus, veselību veicinošus un profilaktiskus pasākumus.

AKUPUNKTŪRAS ĀRSTS

KODS 2221 04

Akupunktūras ārsts ārstē cilvēkus ar dažādiem veselības traucējumiem, piemēram, bezmiegu, augstu asinsspiedienu, galvassāpēm, locītavu sāpēm, izmantojot tūkstošiem gadu vecu ķīniešu medicīnas metodi – akupunktūru, kurā pēc noteiktām likumbām ārsts iedarbojas uz cilvēka ķermeņa izvietotajiem aktivajiem punktiem – vietām, kuras veido cilvēka iekšējie orgāni un āda savstarpēji mijiedarbojoties (līdzīgi kā ģeometrijā tiek attēlota punkta projekcija plaknē). Punktu izvietojums uz ķermeņa ir ļoti dažāds – lielākā daļa atrodas nervu vai nervu – asinsvadu kūlišu krustpunktos. Punktu izvietojums ir attēlots akupunktūras kartē – tajā punkti ir iezīmēti atbilstoši cilvēka anatomiskajai uzbūvei, piemēram, pēdas punkti, skausta punkti, ceļu locītavu punkti.

FIZISKĀS REHABILITĀCIJAS ĀRSTS

KODS 2221 10

Fiziskās rehabilitācijas ārsts nosaka ārstēšanas kursu pacientam diagnosticētu funkcionālu traucējumu novēršanai, piemēram, muskuļu funkciju vai līdzsvara atjaunošanai, stājas un gaitas korekcijai jeb labošanai. Ja diagnoze nav uzstādīta, fiziskās rehabilitācijas ārsts izmeklē pacientu ar dažādām metodēm: izvaicā, novēro (piemēram, apsēšanos uz krēsla, apgulšanos uz kušetes, gaitu), novērtē locītavu un muskuļu funkcijas, līdzsvaru, kā arī testē pacienta funkcionālās spējas (apsēšanos, gaitu, līdzsvaru) pēc speciālām skalām. Ja nepieciešams, fiziskās rehabilitācijas ārsts nozīmē pacientam papildu izmeklēšanu pie citas specialitātes ārsta. Lai izvēlētos ārstēšanas kursu, fiziskās rehabilitācijas ārsts novērtē arī pacienta sociālo vidi un viņa attieksmi pret veselību kā vērtību.

FIZIOTERAPEITS

KODS 3226 02

Fizioterapeits ir ārsts, kas pacientus (klientus), piemēram, pēcoperācijas, traumu rehabilitācijā, kustību traucējumu gadījumā, ārstē, izmantojot fizikālas metodes un tehnoloģijas (piemēram, gaismu, siltumu, ūdeni, gaisu, elektrību, mehāniskus aparātus).

ERGOTERAPEITS

KODS 3226 09

Ergoterapeits palīdz cilvēkiem ar fiziskiem vai garīgiem traucējumiem atjaunot, attīstīt vai uzlabot kustību spējas, kas nepieciešamas ikdienas dzīvē. Ergoterapeita darbības mērķis ir uzlabot pacienta dzīves kvalitāti, darīt iespējamu efektīvu ikdienas fizisko funkciju (piemēram, iešanas, ēšanas, dabisko vajadzību nokārtošanas) veikšanu paša spēkiem un likt pacientam noticēt savām iespējām.

13. IZGLĪTĪBA

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VADĪTĀJS

KODS 1319 14

Izglītības iestādes vadītājs nodrošina izglītības iestādes (piemēram, bērnudārza, skolas, augstskolas) veiksmīgu darbību, izmantojot savas vadīšanas un organizatoriskās prasmes, kas ietver arī politiskās (ar politiku jeb valsts vadīšanas mākslu saistītās), diplomātiskās (piemēram, sarunu vešanas iemaņas) un administratīvās (sabiedrisko attiecību regulēšana vadīšanas procesā) prasmes. Pastāv trīs veidu izglītības iestāžu vadītāji: vadītājs (piemēram, bērnudārzā), direktors (piemēram, skolā) un rektors (augstskolā). Izglītības iestādes vadītājs atbild par izglītības iestādes izglītības mērķu noteikšanu un sasniegšanu (piemēram, izvēloties savai izglītības iestādei noteiktu pedagogijas metodiku, piemēram, strādājot pēc Montessori, Šteinerta (Valdorfpedagoģija) metodikas). Viņš organizē darbu saskaņā ar valsti pastāvošo likumdošanu un noteiktajiem standartiem, kā arī atbild par augstas kvalitātes apmācību procesa nodrošināšanu, kam, piemēram, augstskolā kalpo akreditācija (izglītības procesa kvalitātes rādītājs) – izglītības iestādes vadītājs, šajā gadījumā rektors, vada izglītības iestādes sagatavošanu akreditācijas procesam.

PASNIEDZĒJS

KODS 2310 08

Pasniedzējs (docētājs) ir mācībspēks izglītības iestādēs, piemēram, universitātēs, akadēmijās, koledžu studiju programmās un vada, pasniedz mācību lekciju kursus vienā vai vairākās specializācijās, mācību priekšmetos.

VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS SKOLOTĀJS

KODS 2320 01

Vidējās izglītības skolotājs 10. līdz 12. klases skolēniem padziļināti māca priekšmetus, kuru pamatus skolēni apguvuši pamatskolā. Viņš ir specializēties vienā priekšmetā vai arī māca vairākus līdzīgus priekšmetus. Vidējās izglītības skolotājs arī vada fakultatīvās (neobligātās, domātas papildu zināšanu iegūšanai) nodarbības vai pulciņus savā priekšmetā. Skolotāji metodiķi – pieredzējušākie un radošākie no skolotājiem – palīdz kolēģiem valsts, rajona, pilsētas, pilsētas rajona, skolas mērogā pilnveidot mācību metodes.

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS SKOLOTĀJS

KODS 2320 07

Profesionālās izglītības skolotājs māca profesionālos priekšmetus, sniedzot teorētiskas zināšanas un praktiskas iemaņas kādā konkrētā profesijā vai jomā, piemēram, kokapstrādē, būvniecībā, amatniecībā, friziermākslā, kulinārijā, šūšanā un modelēšanā.

PAMATIZGLĪTĪBAS SKOLOTĀJS

KODS 2331 01

Pamatizglītības skolotājs māca 4. līdz 9. klases skolēnus, pasniedzot mācību priekšmetus, kuros ir specializējies.

SOCIĀLAIS PEDAGOGS

KODS 2353 01

Sociālais pedagogs izglīto bērnus un jauniešus par dažādām sociālām (sabiedrības, attiecību) problēmām.

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PEDAGOGS

KODA PAGAIIDĀM NAV

Pieaugušo izglītības pedagogs vada, pasniedz mācību lekciju kursus vienā vai vairākās specializācijās, lai izglītojamie varētu iegūt vai celt savu profesionālo kvalifikāciju, pārkvalificēties vai paplašināt redzesloku. Viņš strādā tā sauktās neformālās izglītības jomā, piemēram,ursos māca svešvalodas, datorzinības, uzņēmējdarbības pamatus, grāmatvedību, lietvedību vai arī māca vispārējā vai vidējā izglītības programmā iekļautos mācību priekšmetus.

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PEDAGOGS

KODS 3320 01

Pirmsskolas izglītības pedagogi audzina un māca bērnus, kas ir vecumā no pusotra līdz septiņiem gadiem. Viņi plāno un organizē dienas režīmu atbilstoši katram bērnu vecumam, vada rotaļas, spēles, vingrojumus.

SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES SKOLOTĀJS

KODS 3330

Speciālās izglītības iestādes skolotājs strādā ar bērniem un pusaudžiem, kuriem ir īpašas vajadzības, kas radušās dažādu fizisku vai garīgu attīstības traucējumu dēļ, piemēram, kustību, uztveres, koncentrēšanās, redzes vai dzirdes traucējumi. Viņš māca skolēniem vispārizglītojošos mācību priekšmetus, piemēram, matemātiku, lasīšanu, zīmēšanu un arī speciālos priekšmetus, piemēram, ārstniecisko vingrošanu, runu.

AUKLIS

KODS 5131 01

Aukle pieskata, aprūpē un audzina bērnus sadarbībā ar vecākiem, audzinātājiem, sociālajiem pedagogiem, bērnu medicīnas māsām. Viņa organizē bērnam emocionālo un fizisko attīstību veicinošas nodarbības, kopā ar viņu, piemēram, rotaļājas, vingro, zīmē, lasa grāmatas, muzicē, strādā rokdarbus, dodas pastaigās. Aukle uztur lietošanas kārtībā nodarbībām paredzētos materiālus un uzskates līdzekļus. Viņa nodrošina tīrību un kārtību telpās, kurās bērns uzturas, rūpējas arī par bērna ķermeņa un apģērba tīrību.

AUTO VADĪŠANAS INSTRUKTORS

KODS 3340 01

Auto vadīšanas instruktors apmāca cilvēkus vadīt transportlīdzekļus, piemēram, vieglās automašīnas, kravas automašīnas, mopēdus, motociklus, autobusus un transportlīdzekļus ar piekabēm.

14. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA, PSIHOLOĢIJA

SOCIĀLĀS APRŪPES KARITATĪVAIS DARBINIEKS, DIAKONS

KODS 2462 01

Sociālās aprūpes karitatīvais darbinieks, diakons, nodarbojas ar sociālās aprūpes sniegšanu un palīdzēšanu cilvēkiem, balstoties uz kristīgajām vērtībām un Dieva vārdu. Sociālās aprūpes karitatīvais darbinieks, diakons, veicdams profesionālu sociālo darbu, savu praksi saņņo Dieva vārdā un mīlestībā (latīņu "caritas" – mīlestība).

SOCIĀLAIS APRŪPĒTĀJS

KODS 3461 01

Sociālais aprūpētājs palīdz cilvēkiem, kuri nespēj paši sevi pilnībā aprūpēt, tikt galā ar ikdienas pienākumiem mājās vai sociālās aprūpes iestādē (piemēram, pansionātā).

SOCIĀLAIS DARBINIEKS

KODS 2446 01

Sociālais darbinieks palīdz iedzīvotājiem (klientiem) risināt sociālās problēmas (pretrunas starp cilvēka dzīves vajadzībām un to apmierināšanas iespējām konkrētā sabiedriskā sistēmā) dažādos to līmeņos: mikro līmenī, kas ir individuāls darbs ar cilvēku jeb sociālā gadījuma risināšana); mezo līmenī – pašvaldības līmenī, piemēram, pabalstu veidu un to apjomu noteikšana, sociālo pakalpojumu kvalitātes izvērtēšana un jaunu pakalpojumu izveidošana; makro līmenī – valsts līmenī, piemēram, jaunas likumdošanas veidošana, sociālās politikas ietekmēšana, sociālo problēmu prognozēšana.

PSIHOLOGS

KODS 2445 01

Psihologs palīdz cilvēkam izprast sevi, palīdz risināt saskarsmes grūtības, efektīvāk izmantot savas iespējas, meklējot individuālu pieeju katram klientam un viņa problēmai, kā arī strādā ar emocionālas traumas guvušiem cilvēkiem. Psihologs darbojas arī kā starpnieks starp klientu un medicīniskām vai tiesu institūcijām. Psihologs nodarbojas ar cilvēka intelekta, uzvedības, personības novērošanu, atmiņas izpēti. Psihologi var specializēties kādā noteiktā jomā.

PSIHOTERAPEITS

KODS 2221 75

Psihoterapeiti palīdz indivīdiem, pāriem vai cilvēku grupām identificēt, izprast un risināt emocionālas un psiholoģiskas problēmas.

15. SOCIĀLĀS UN TIESĪBU ZINĀTNES

SOCIOLOGS

KODS 2442 11

Sociologs izpēta, apkopo un analizē sabiedrības uzvedības tendences, problēmas, intereses un viedokļus. Sociologi pēta visdažādākos ar sabiedrību saistītos jautājumus, piemēram, dažādu sociālo grupu iespējas iekārtoties darbā, sabiedrības integrācijas problēmas, subkultūras. Viņi arī pēc dažādu organizāciju pasūtījuma veic lietišķos pētījumus, noskaidrojot klientu apmierinātību ar konkrēto organizāciju.

POLITOLOGS

KODS 2443 08

Politologi pēta politisko institūciju un politisko kustību teoriju, izcelsmi, attīstību un darbību, analizē indivīdu un grupu politisko uzvedību, kā arī to saistību ar sabiedrību un ekonomiku. Politologi raksta ziņojumus par savu pētījumu rezultātiem, sagatavo rakstus plašsaziņas līdzekļiem, analizē ministriju un valdības departamentu politiskos lēmumus vai plānus, plāno un veic sabiedriskās domas (dažādu cilvēku domu) aptaujas, kā arī, balstoties uz savām zināšanām un viedokli, izskaidro, interpretē to rezultātus.

JURISTS

KODS 2421 02

Jurists piemēro un skaidro dažādus likumus, juridiskus noteikumus un lēmumus fiziskām personām un uzņēmumiem, informē klientus par izmaiņām likumdošanā, sniedz ieteikumus un vērtējumu par klienta darbības likumību. Jurists var strādāt, piemēram, par advokātu, prokuroru, notāru, juridisko konsultantu.

16. HUMANITĀRĀS ZINĀTNES

FILOZOFIS

KODS 2443 06

Filozofi veic pētījumus par filozofijas vēsturi, ētiku, estētiku un loģiku. Balstoties uz informāciju, ko guvuši no dažādu filozofu darbiem, zinātniskās un citas literatūras, arī no socioloģiskajiem pētījumiem, filozofi analizē šos dažādos informācijas avotus, pārbauda loģisko argumentu pareizību, salīdzina tos ar citiem uzskatiem, izteikumiem vai idejām, izdara secinājumus vai rada savas teorijas jautājumos par ētiku, lietu būtību, pasaules kārtību un dzīves jēgu. Filozofi savus pētījumus publicē specializētos filozofijas vai zinātniskos izdevumos, raksta grāmatas, kā arī prezentē un aizstāv savus pētījumus vietējās vai starptautiskās konferencēs. Zinātniskajā sfērā nodarbinātie filozofi apmeklē šīs konferences, lai prezentētu savu viedokli, veicinātu sakarus starptautiskām izglītības institūcijām un apmainītos ar pieredzi.

VĒSTURNIEKS

KODS 2443 02

Vēsturnieks pēti, analizē un izskaidro pagātnes notikumus, dažādos vēsturiskos posmos dzīvojošo cilvēku domāšanas, uzvedības īpatnības, to centienus, kā arī publicē savus secinājumus un iegūto informāciju. Daži vēsturnieki piedalās arhīva materiālu, mākslas priekšmetu un vēsturisku ēku un vietu izpētē un saglabāšanā. Vēsturnieki pārliecinās par kāda konkrēta vēsturiskā perioda paražām un tērpiem, cenšas pārbaudīt hronoloģisku dokumentu ticamību.

FILOLOGS

KODS 2444 07

Filologi pēta kādas tautas valodu, folkloru un literatūru. Filologi, kas specializējušies valodniecībā, pēta valodu attīstību, apraksta un analizē valodas struktūru, dokumentē izzūdošas valodas, kopj literāro valodu. Filologi, kas specializējušies literatūrzinātnē, pēta literāros procesus, literatūras vēsturi, salīdzina, analizē un interpretē daiļdarbu tekstus. Tie, kas par pamatvirzienu izvēlējušies folkloristikā, pēta tautas mutvārdu daiļradi, senus rakstus (zīmes) un mūziku, vāc un analizē folkloras tekstus (piemēram, tautasdziesmas, teikas, anekdotes).

TULKS

KODS 2444 03

Tulks cilvēku sacīto mutvārdos pārtulko no vienas valodas otrā. Tulks var tulkot no dzimtās valodas uz svešvalodu un otrādi, kā arī no vienas svešvalodas otrā. Tulkam jāspēj atcerēties, izprast un lietot vārdus vismaz divās valodās gan rakstot, gan runājot. Tulkam jāzina šo valodu gramatikas likumi un pareizrakstība, kā arī jāizprot valodas struktūra, lai tulkojums būtu pēc iespējas precīzs. Tulks parasti specializējas kādā konkrētā jomā un padziļināti apgūst šajā jomā lietotos terminus. Viņš nepārtraukti papildina savu vārdu krājumu un cenšas būt informēts par notiekošo specialitātē, kurā ieguvis profesiju. Jomas, kurās tulks var specializēties, ietver ar literatūru, medicīnu, tieslietas un jurispudenci, kā arī ar tehniku saistītas sfēras.

TULKOTĀJS

KODS 2444 10

Tulkotājs pārtulko rakstīto tekstu no vienas valodas otrā. Vispirms tulkotājs izlasa rakstīto vienā valodā, tad šo tekstu, izmantojot savas valodas zināšanas, kā arī vārdnīcas, elektroniskās vārdnīcas vai gramatikas, pārtulko otrā valodā un tulkojumu piefiksē datorā vai uz papīra. Tulkotājs var tulkot grāmatas, rakstus, vēstules, dažādus pētījumus, atskaites, līgumus, juridiskus dokumentus, reklāmas materiālus (katalogus, brošūras). Tulkotājs var arī nodrošināt saraksti starp dažādās valodās runājošiem indivīdiem vai uzņēmumiem gan elektroniski, gan pa pastu. Tulkotājs var tulkot filmas un veidot subtitrus.

SURDOTULKS

KODS 3462 01

Surdotulki pārtulko sacīto no zīmju valodas runātajā valodā vai arī, sazinoties ar nedzirdīgiem cilvēkiem, ar roku kustībām un mīmiku runāto valodu pārtulko zīmēs.

BIBLIOTEKĀRS

KODS 2432 02

Bibliotekāri atbild uz specifiskiem lūgumiem pēc informācijas un palīdz cilvēkiem atrast meklētās grāmatas un citus materiālus, kā arī sameklē informāciju internetā. Viņi pieņem lasītāju lietotās grāmatas un materiālus, tos sakārto un rūpējas par tiem, kā arī dara tos pieejamus nākamajiem bibliotēkas lietotājiem. Viņi pieņem pieprasījuma kartītes, vajadzības gadījumā paskaidrojot, kā tās pareizi aizpildīt, un izdod apmeklētājiem viņu pieprasītās grāmatas. Bibliotekāri apmāca apmeklētājus un citus bibliotēkas darbiniekus, kā izmantot bibliotēku, kā efektīvi lietot datubāzes un katalogus un kā visātrāk iegūt informāciju.

BIBLIOTĒKU INFORMĀCIJAS SPECIĀLISTS

KODS 3479 02

Bibliotēku informācijas speciālists izveido, uztur un papildina bibliotēkas datubāzes, rūpējoties, lai informācija būtu sakārtota lietotāja maksimālai ērtībai.

TEOLOGS

KODS 2461 13

Teologs ir Bībeles un reliģijas vēstures speciālists. Cilvēki, kas vēlas nodarboties ar teoloģiju, savās studijās apgūst Vecās un Jaunās Derības rakstu vēsturi, Izraēla tautas un baznīcas vēsturi, psiholoģiju, liturģiju, dažādas valodas (senebreju, sengrieķu, ebreju, grieķu, aramiešu, latīņu, kā arī angļu un vācu valodu). Teologi prot arī lietot apgūtās valodas praksē (rakstot, tulkojot). Teologi mācās ētiku, apgūst grieķu un romiešu kultūru, dažādu reliģiju vēsturi un filozofiju.

MĀCĪTĀJS

KODS 2461 07

Mācītāji atbalsta, vada un izglīto savas reliģiskās kopienas locekļus. Mācītāja pienākumos ietilpst noturēt dievkalpojumus, sagatavot un lasīt sprediķus, runas vai veikt reliģiskas ceremonijas, sagatavot cilvēkus šīm ceremonijām. Atkarībā no konfesijas šajās ceremonijās ietilpst kristības, iesvētīšana, svētais vakarēdiens, kāzu vadīšana, bēres un mirušo izvadīšana.

17. KOMUNIKĀCIJA UN MEDIJI

REDAKTORS

KODS 2451 13

Redaktors organizē un pārrauga darbu plašsaziņas līdzekļos (presē, radio, televīzijā, elektroniskajos medijos), īsteno izdevuma koncepciju (ieceri, pamatideju) un vada žurnālistu darbu.

ŽURNĀLISTS

KODS 2451 17

Žurnālists vāc materiālus, intervē konkrētas personas, lai iegūtu nepieciešamo informāciju, un sagatavo rakstu vai reportāžu par kādu noteiktu tēmu, kas varētu būt sabiedrībā aktuāla.

LITERĀRAIS REDAKTORS

KODS 2451 19

Literārais redaktors nodarbojas ar tekstu literāru rediģēšanu (precizēšanu, labošanu), tekstu sakārtošanu un gatavo manuskriptu iesniegšanu izdevniecībai.

TV ZIŅU RAIDĪJUMU MODERATORS

(TV DIKTORS)

PĒC PK VAR PIELĪDZINĀT KODU 3472 01

TV ziņu raidījumu moderators vada ziņu raidījumus – lasa ziņu tekstus, pieteikumus sižetiem, vada tiešraides no studijas. Viņš arī piedalās ziņu tekstu sagatavošanā.

SABIEDRISKO ATTIECĪBU SPECIĀLISTS

KODS 3429 16

Sabiedrisko attiecību speciālists palīdz valsts un privātiem uzņēmumiem un sabiedriskām organizācijām veidot un uzturēt pozitīvu uzņēmuma/organizācijas publisko tēlu.

REKLĀMAS/UZŅĒMĒJDARBĪBAS PAKALPOJUMU SPECIĀLISTS

KODS 3429 05

Reklāmas/uzņēmējdarbības pakalpojumu speciālists nodarbojas ar tirgus izpēti: analizē konkrēta uzņēmuma darbību un nosaka tā produkcijas iespējamos pircējus vai patērētājus. Viņš plāno un vada reklāmas un mārketinga projektus, lai pēc iespējas veiksmīgāk informētu un ieinteresētu pircējus vai patērētājus par šī uzņēmuma precī vai pakalpojumu.

RADOŠAIS (KREATĪVAIS) DIREKTORS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Radošais direktors reklāmas aģentūrā vada un uzrauga visu reklāmas radīšanas procesu — no darba uzdevuma saņemšanas līdz gatava produkta (piemēram, televīzijas vai radio klipī, žurnālu, avižu, vides stendu maketi, interneta banerī jeb transparenta tipa paziņojumi un izcelti reklāmas laukumi, dažādi drukāti materiāli veikaliem) nodošanai klientam. Ja nepieciešams, radošais direktors kopā ar aģentūras stratēģiju plānotāju un grafisko dizaineru izstrādā zīmolu komunikācijas un vizuālās identitātes pamatus rokasgrāmatas veidā.

MEDIJU PLĀNOTĀJS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Mediju plānotājs, pamatojoties uz savām zināšanām par dažādu mediju specifiku un reklāmas reitingiem, plāno, kā dažādu veidu reklāmas materiālus izvietot plašsaziņas līdzekļos, piemēram, avīzēs, žurnālos, katalogos, televīzijā, radio vai tirdzniecības vietās.

REKLĀMAS KONSULTANTS

KODS 3429 09

Reklāmas konsultants ir reklāmas nozares speciālists, kas piesaista reklāmdarītājus, pārdod reklāmas laukumus (piemēram, presē) vai laikus (TV vai radio) un sniedz konsultācijas klientiem reklāmas, mārketinga jomā. Reklāmas konsultants pārzina reklāmas nozari valsti un seko tās aktualitātēm.

18. VADĪBA UN ADMINISTRĒŠANA

LIELA UZŅĒMUMA/IESTĀDES VADĪTĀJS

PĒC PK VĀR PIELĪDZINĀT KODU 121

Liela uzņēmuma/iestādes vadītājs pārrauga uzņēmuma vai iestādes darbu, plāno tā attīstību, nosaka īstermiņa un ilgtermiņa mērķus. Viņš arī dod uzdevumus uzņēmuma struktūrvienību vadītājiem, veido sadarbību ar citiem uzņēmumiem un seko līdzi tirgus situācijai, lai vajadzības gadījumā ieviestu stratēģiskas izmaiņas uzņēmuma tālākajā darbībā.

PAMATDARBĪBAS

STRUKTŪRVIENĪBAS VADĪTĀJS

KODS 122

Pamatdarbības struktūrvienības vadītājs vada atsevišķu uzņēmuma struktūrvienību, piemēram, ražotni, cehu, nodaļu, atsevišķu veikalu, kas kopā ar citām struktūrvienībām veido visu uzņēmumu un nodrošina tā saimniecisko darbību. Struktūrvienības parasti tiek veidotas vidējos vai lielos uzņēmumos ar mērķi optimizēt (uzlabot, lai ar minimāliem resursiem sasniegtu maksimāli iespējamo rezultātu) uzņēmuma struktūru un darbības koordināciju starp atsevišķām darbības sfērām.

MAZA UZŅĒMUMA VADĪTĀJS

PĒC PK VĀR PIELĪDZINĀT KODU 131

Maza uzņēmuma vadītājs vada mazu uzņēmumu (tādu, kurā strādā ne vairāk par 49 darbiniekiem un gada apgrozījums nepārsniedz septiņus miljonus latu). Viņš parasti vienlaikus ir arī uzņēmuma vai tā daļu īpašnieks un tādējādi veido savu biznesu. Maza uzņēmuma vadītājs pieņem lēmumus, kas attiecas uz visām iespējamajām uzņēmuma darbības sfērām, un uzrauga šo lēmumu izpildi.

PRODUCENTS

KODS 1229 11

Producents ir atbildīgs par dažādu radošu procesu – piemēram, filmu, mūzikas CD, koncertu, TV/radio raidījumu – iznākumu. Viņš nodarbojas ar konkrētā radošā projekta idejas īstenošanu. Viņš organizē darbus un seko līdzi visam, kas saistīts ar projektu: piedalās projekta idejas radīšanā, plāno projekta izdevumus un ienākumus, meklē un piesaista finansējumu, atrod un piesaista dažādu jomu profesionāļus, kā arī noformē dažādus ar projekta juridisko un administratīvo pusi saistītus dokumentus (līgumus, darbu grafikus, plānus, atskaites).

MENEDŽERIS

KODA PAGAIĀM NAV

Menedžeris izstrādā un īsteno ar uzņēmuma darbības jomu saistītus projektus, nodrošina uzņēmuma produkcijas veiksmīgu realizāciju. Viņš izveido ikgadējo budžeta izdevumu tāmi, organizē komerciālus pakalpojumus, veido sadarbības piedāvājumu biznesa partneriem.

KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMU VADĪTĀJS

KODS 2413 01

Kvalitātes vadības sistēmu vadītājs izstrādā, ievieš un uztur uzņēmumā vai iestādē kvalitātes vadības sistēmu (uzņēmuma vadības sakārtošana pēc noteiktām vietējām un starptautiskām prasībām ar mērķi padarīt uzņēmuma darbu kvalitatīvāku, rezultatīvāku un raitāku).

PROJEKTU VADĪTĀJS

KODS 2414 03

Projektu vadītājs izstrādā projekta priekšlikumu, nosakot projekta mērķi (piemēram, izgatavot profesiju aprakstu katalogu profesionālās orientācijas mērķiem, izstrādāt un realizēt bērnu rotaļu laukuma projektu), projektam nepieciešamo laiku, atsevišķo posmu izpildes termiņus, izmaksas un iespējamās riskus. Viņš organizē projekta realizētāju grupu, nodrošina projektā iesaistīto sadarbību un projekta sekmīgu realizāciju. Nepieciešamības gadījumā viņš plāno projekta publicitāti.

PERSONĀLA ATLASĒS SPECIĀLISTS

KODS 2412 09

Personāla atlasēšanas speciālists piesaista un atlasa uzņēmumam nepieciešamos darbiniekus.

REFERENTS

KODS 2481 04

Referenti strādā valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēs. Viņi apkopo dažādu informāciju, analizē šos datus un sagatavo pārskatus vai atskaites. Viņi izstrādā dažādus dokumentus, saskaņo tos starp iestādes struktūrvienībām vai dažādām institūcijām, dod savus atzinumus par citu institūciju sagatavotajiem dokumentiem. Referenti arī piedalās dažādās struktūrvienību, institūciju un valstu darba grupās kāda projekta izstrādei, sniedz konsultācijas iedzīvotājiem vai citu iestāžu pārstāvjiem, īsteno un piedalās pieredzes apmaiņas pasākumos starp dažādām savas vai citu valstu institūcijām.

BIROJA ADMINISTRATORS

KODS 3439 27

Biroja administrators organizē, koordinē un pārrauga darbu birojā.

PERSONĀLA SPECIĀLISTS

KODS 3439 28

Personāla speciālists nodrošina likumīgas darba attiecības starp darba ņēmēju un darba devēju. Personāla speciālists ir kā starpnieks starp darbiniekiem un uzņēmuma vadību, kas rūpējas, lai darbinieki būtu informēti par savām darba tiesībām un pienākumiem.

NAMU PĀRVALDNIEKIS

KODS 3439 31

Namu pārvaldnieks apsaimnieko ēkas un rūpējas par namu un to zemesgabalu uzturēšanu izmantojamā tehniskā kārtībā.

LIETVEDIS

KODS 4141 03

Lietvedis uzņēmumā sagatavo un noformē dokumentus un oficiālas vēstules, organizē dokumentu apriti, reģistrē tos un uzglabā, nepieciešamības gadījumā izsniedzot tiem uzņēmuma darbiniekiem, kuriem tie nepieciešami darbam. Viņš arī protokolē uzņēmuma sēdes, sapulces un citus pasākumus (pieraksta to norisi).

19. EKONOMIKA, FINANSES UN APDROŠINĀŠANA

EKONOMISTS

KODS 2441 02

Ekonomists pēta dažādus ekonomiskos procesus gan mikroekonomikas (atsevišķu uzņēmumu), gan makroekonomikas (tautsaimniecības) līmenī. Viņš izzina nodarbinātības, darba ražīguma un samaksas, ražošanas izdevumu, naudas apgrozījuma procesus. Viņš arī pēta faktorus, kas šos procesus ietekmē, un meklē risinājumus, kas palīdz tos uzlabot un novērst nelabvēlīgas situācijas.

STARPTAUTISKO EKONOMISKO ATTIECĪBU SPECIĀLISTS

KODS 2441 16

Starptautisko ekonomisko attiecību speciālista darbs pēc būtības ir līdzīgs ekonomista darba specifikai, tomēr procesi, kurus pēta un ar kuriem strādā starptautisko ekonomisko attiecību speciālists, ir saistīti ar starptautisko tirdzniecību un starptautisko ekonomisko sadarbību.

AUDITORS

KODS 2411 04

Auditors veic auditu, t.i., kontrolē un pārbauda, kā tiek veikts uzņēmumu grāmatvedības uzskaišu process un vai tas atbilst valsts likumdošanas prasībām, kā arī uzņēmumu iekšējās politikas un kontroles prasībām.

FINANŠU TIRGUS ANALĪTIĶIS

KODS 2441 12

Finanšu tirgus analītiķis seko līdzi situācijai finanšu tirgū – dažādu valūtu savstarpējās maiņas kursiem, uzņēmumu akciju cenām un tam, kādām attīstības tendencēm šīs valūtu cenas ir pakļautas.

NODOKĻU EKONOMISTS

KODS 2441 09

Nodokļu ekonomists pēta un pārziņa valsts nodokļu likumdošanu un konsultē klientus šajos jautājumos, kā arī aprēķina maksājamo nodokļu summas un pārbauda, vai tās samaksātas pareizi. Viņš arī piedalās jaunu likumu un jau esošu likumu izmaiņu izstrādē.

KREDĪTU ANALĪTIĶIS

KODS 3411 16

Kreditu analītiķis bankā vai citā kredītiestādē veic pieprasīto kredītu atdeves novērtējumu – izlemj, vai projekts būs peļņu nesošs un klients (parasti kredītu analītiķi strādā ar juridiskām personām jeb uzņēmumiem) varēs bankai atmaksāt saņemto kredītu un kredīta procentus.

KREDĪTPROJEKTU VADĪTĀJS

KODS 3411 14

Kreditprojektu vadītājs organizē kredītu izsniegšanas procesu bankas klientiem – privātām vai juridiskām (uzņēmumiem) personām. Kreditprojektu vadītājs tiekas ar klientiem, izzina viņu vēlmes attiecībā uz bankas piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī sagatavo vajadzīgo dokumentāciju, lai klientu projekti tiktu apstiprināti kredītkomitejās (speciālās komitejās bankās, kas lemj, vai konkrētajam klientam piešķirt kredītu vai ne). Tāpat kreditprojektu vadītājs regulāri kontaktējas ar klientu arī pēc kredīta izsniegšanas, lai sekotu līdzi kreditējamā projekta virzībai, kā arī noskaidrotu klienta turpmākās vēlmes attiecībā uz bankas pakalpojumiem.

KREDĪTU MENEDŽERIS

KODA PAGAIĀDĀM NAV

Kreditu menedžeris ir kredītiestādes (bankas) darbinieks, kas piesaista bankai kredītprojektus jeb izvērtē, vai un cik lielā mērā banka var finansiāli atbalstīt kādu projektu. Viņš sazinās un uztur kontaktus ar esošajiem bankas klientiem (uzņēmumiem un privātpersonām), kā arī piesaista jaunus kredītu ņēmējus un nodrošina kredītu piešķiršanas procesa norisi.

MAKSĀJUMU KARŠU SPECIĀLISTS

KODS 3411 36

Maksājumu karšu speciālists ir bankas darbinieks, kas nodrošina maksājumu karšu darbību, izsniedz jaunas kartes un atjauno jau esošās kartes pēc to nozaudēšanas vai derīguma termiņa beigām. Viņš konsultē klientus par bankas piedāvāto karšu izsniegšanas noteikumiem un cenām, kā arī apkopo klientu pieteikumus – pretenzijas par kļūdainiem darījumiem.

VĒRTSPAPĪRU EKSPERTS

KODS 3411 20

Vērtspapīru eksperts analizē notikumus vērtspapīru tirgos gan valstī, kurā viņš dzīvo, gan starptautiskā līmenī un, vadoties pēc iegūtās informācijas, pērk un pārdod vērtspapīrus (piemēram, akcijas, obligācijas).

BROKERIS

KODS 3411 17

Brokeris darbojas vērtspapīru tirgū, klientu uzdevumā pērkot un pārdodot vērtspapīrus (akcijas, obligācijas, valsts obligācijas) ar mērķi gūt peļņu no šiem darījumiem.

GRĀMATVEDIS

KODS 3433 01

Grāmatvedis nodarbojas ar uzņēmuma finanšu darbības uzskaiti un pārraudzību. Izmantojot specializētas grāmatvedības datorprogrammas, grāmatvedis ievada datubāzēs uzņēmuma finanšu operācijas, iegrāmato (reģistrē) uzņēmuma dokumentus, piemēram, rēķinus, čekus, maksājumus, pavadzīmes.

BANKU SPECIĀLISTS

KODS 3411 47

Banku speciālists ir kredītiestādes (bankas) darbinieks, kas kontaktējas ar klientiem (juridiskām un fiziskām personām) un viņu uzdevumā veic bankas operācijas – rīkojas ar viņu naudu. Viņš ļoti labi pārzina bankas darbību un piedāvātos pakalpojumus un informē bankas apmeklētājus par piedāvāto pakalpojumu klāstu un šo pakalpojumu cenām, kā arī palīdz klientiem izvēlēties viņu vajadzībām piemērotāko pakalpojumu veidus.

NODOKĻU/NODEVU ADMINISTRATORS

KODS 4121 07

Nodokļu/nodevu administrators ir Valsts ieņēmumu dienesta (VID) vai pašvaldības finanšu nodaļas darbinieks, kas uzskaita nodokļu maksātājus (gan juridiskas, gan fiziskas personas), iekasē no viņiem nodokļus un pārbauda viņu veiktos aprēķinus, kā arī konsultē viņus ar nodokļu maksāšanu saistītos jautājumos.

FINANSISTS

KODS 4122 02

Finansists analizē to, kā tiek izmantoti uzņēmuma rīcībā esošie līdzekļi (nauda un citas materiālās vērtības), un prognozē līdzekļu pieaugumu nākotnē. Viņš izvērtē datus par uzņēmuma finansēm (finanšu rādītājus), kā arī piedalās investīciju jeb ieguldījumu projektu novērtēšanā.

APDROŠINĀTĀJS

KODS 3412 02

Apdrošinātājs tiekas ar apdrošināšanas firmas klientiem un nodarbojas ar dažādu veidu apdrošināšanas operācijām. Viņš apdrošina, piemēram, fizisku un juridisku personu autotransportu, nekustamo īpašumu, dzīvību un veselību, ceļojumus, kravas pārvadājumus – pret noteiktu maksājumu veikšanu garantē zaudējumu atlīdzināšanu, ja, piemēram, apdrošinātā lieta nozagta vai sabojāta. Viņš klientiem piedāvā civiltiesisko (kad cilvēks ar savām apzinātām vai neapzinātām darbībām rada zaudējumus trešajai pusei, piemēram, autoavārijas gadījumā, apdrošinot lielus darījumus, veicot medicīniskas manipulācijas) un finanšu riska apdrošināšanu un apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem.

MUITAS EKSPERTS

KODS 3441 03

Muitas eksperts ir speciālists starptautiskajā preču aprītē un nodrošina valsts ekonomiskās robežas aizsardzību, to, lai tiktu ievērota valstī noteiktā preču ievešanas/izvešanas kārtība.

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA AĢENTS – MĀKLERIS

KODS 3413 02

Nekustamā īpašuma speciālists – mākleris nodarbojas ar nekustamo īpašumu (zemes, ēku) pirkšanu un pārdošanu, kā arī ar dažādu īpašumu iznomāšanu.

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA VĒRTĒTĀJS

KODS 3212 16

Nekustamā īpašuma vērtētājs nosaka dažādu objektu – zemes, māju, dzīvokļu, ražošanas un tirdzniecības telpu – tirgus vērtību. Viņš klienta uzdevumā novērtē dažādus objektus – tas nepieciešams, pērkot vai pārdodot īpašumus vai lai saņemtu kredītus kredītiestādēs.

20. TIRGZINĪBAS

ELEKTRONISKĀS KOMERCIJAS SPECIĀLISTS

KODS 2419 06

Elektroniskās komercijas speciālists nodrošina uzņēmumiem un iestādēm iespēju nodarboties ar elektronisko tirdzniecību (preču vai pakalpojumu pārdošanu internetā), kā arī ievieš naudas elektronisko norēķinu sistēmas, veidojot attiecīgas datubāzes un serverus.

TIRGZINĪBAS/TIRGVEDĪBAS VADĪTĀJS

KODS 2419 10

Tirgzinības/tirgvedības vadītājs pēta tirgu, lai izzinātu, ko vēlas patērētāji un kā pieprasīto preci vai pakalpojumu piedāvāt par patērētājiem pieņemamu un uzņēmumam izdevīgu cenu. Viņš arī plāno un organizē preču vai pakalpojumu reklāmas pasākumus.

SAGĀDNIEKS

KODS 3416 03

Sagādnieks nodarbojas ar preču sagādāšanu vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem vai izejvielu un materiālu sagādāšanu rūpniecības un ražošanas uzņēmumiem, kas nodarbojas ar preču ražošanu un/vai montēšanu. Sagādnieks preces piegādā valsts teritorijā vai izbrauc pēc precēm uz citām valstīm.

TIRDZNICĪBAS PĀRSTĀVIS – DĪLERIS

KODS 3415 08

Tirdzniecības pārstāvji – dileri pārdod organizācijas vai uzņēmuma, kuru viņš pārstāv, ražotās preces rūpniecām, vairumtirgotājiem vai mazumtirgotājiem.

PĀRDOŠANAS SPECIĀLISTS – MERČENDAIZERS

KODS 3415 10

Pārdošanas speciālists – merčendaizers piedalās aktivitātēs, kas saistās ar noteiktas preces ieviešanu tirgū, izplatīšanu un pārdošanu.

MAZUMTIRDZNICĪBAS KOMERCDARBINIEKS

KODS 3429 18

Mazumtirdzniecības komercdarbinieks apkalpo pircējus un rūpējas par preču apsaimniekošanu, pēta tirgu un preču piedāvājumu, piedalās preču reklamēšanā, iesaistās arī personāla (uzņēmumā strādājošo darbinieku) vadībā.

TIRGZINĪBAS UN TIRDZNICĪBAS SPECIĀLISTS

KODS 3429 21

Tirgzinības un tirdzniecības speciālists pēta un analizē preču tirgu, lai noteiktu uzņēmuma, kurā viņš strādā, vēlamās darbības virzienu vai tā maiņu, kā arī piedalās tirdzniecības procesā.

PREČZINIS

KODS 4131 06

Prečzinis pasūta preču piegādātājiem preces, kas nepieciešamas veikalos, noliktavās vai ražošanas uzņēmumos, saņem tās un novieto uzglabāšanas telpās vai tirdzniecības vietas plauktos. Izmanto speciālas datorprogrammas preču plūsmas un preču uzskaitēi.

MAZUMTIRDZNICĪBAS PĀRDEVĒJS

KODS 5220 05

Mazumtirdzniecības pārdevējs apkalpo pircējus. Viņš sagaida pircējus veikalā vai citā tirdzniecības vietā, izzina viņu vēlmes, informē pircējus par precēm. Mazumtirdzniecības pārdevējs demonstrē pircējiem pieprasītās preces vai piedāvā to aizvietotājus, ja izrādītā prece pircēju tomēr neapmierina. Viņš palīdz pircējiem izvēlēties piemērotākās preces un iesaiņo tās līdznešanai vai parūpējas, lai tās tiktu nogādātas pircēja norādītajā adresē. Mazumtirdzniecības pārdevējs pieņem no pircējiem samaksu par pirkumu, noformē bezskaidras naudas pārskaitījumus, līzīngā operācijas. Darba dienas beigās viņš apkopo datus par dienas ieņēmumiem kasē un pieraksta tos.

TIRGUS PĀRDEVĒJS

KODS 5230 03

Tirgus pārdevējs pārdod preces tirgū. Viņš var pārdot pārtikas preces, apģērbus, apavus, sadzīves preces, ziedus.

21. TŪRISMS, ATPŪTA, VIESMĪLĪBA

EKOTŪRISMA PĀRVALDNIEKŠ

KODS 1229 35

Ekotūrisma pārvaldnieks piedāvā tūrisma pakalpojumus, konsultē par ekotūrisma iespējām valstī vai konkrētajā reģionā, vada tūrisma uzņēmuma darbību, tā darba organizēšanā un sniegtajos pakalpojumos ievērojot videi draudzīgu saimniekošanu.

ATPŪTAS ORGANIZĒŠANAS SPECIĀLISTS

KODS 3477

Atpūtas organizēšanas speciālists plāno un organizē dažādus kultūras un atpūtas pasākumus, piemēram, "Rīga – 800", Dziesmu un deju svētki.

CEĻOJUMU ORGANIZATORS

KODS 3414 02

Ceļojumu organizators nodarbojas ar ceļojumu organizēšanu – rezervē transporta biļetes un viesnīcas, organizē ekskursijas, meklē tūrisma gidus, rūpējas par apdrošināšanu un vīzu saņemšanu, kā arī ar robežas šķērsošanu saistītos jautājumus, izvēlas un pasūta izklaides un atpūtas pakalpojumus vietās, kuras paredzēts apmeklēt.

CEĻOJUMU KONSULTANTS

KODS 3414 01

Ceļojumu konsultants konsultē individuālos ceļotājus vai tūristu grupas par ceļojumu maršrutu, naktsmitņu un ekskursiju izvēli, transportu, apdrošināšanu un citiem jautājumiem, kas saistīti ar tūrisma braucienu.

LAUKU TŪRISMA SPECIĀLISTS

KODS 3478 06

Lauku tūrisma speciālists vada un plāno lauku tūrisma uzņēmuma darbību, veic ikdienas pienākumus saimniecībā, viesu uzņemšanu, kā arī nodrošina saimniecības ražoto produktu izmantošanu lauku tūrisma piedāvājumā.

KULTŪRAS TŪRISMA GIDS

KODS 3478 04

Kultūras tūrisma gids pavada tūristu grupas un sniedz vispusīgu informāciju par kultūrvēsturisko mantojumu un apskates objektiem vietās, kuras kopā ar grupu apceļo. Ceļojuma laikā stāsta par kultūras pieminekļu, piemēram, vēsturisku būvju, monumentu, piemiņas objektu izcelsmi, interesantiem vēsturiskiem faktiem, zemes vai pilsētas kultūras vēsturi, pašreizējām kultūras īpatnībām.

VIESNĪCNIEKŠ

KODS 1315 08

Viesnīcnieks vada nelielas viesnīcas, kas pieder viņam pašam vai citam īpašniekam. Viņš rūpējas par viesnīcas ienesīgu darbību un veiksmīgu attīstību, rūpējas par pozitīvu viesnīcas tēla izveidošanu un uzturēšanu.

VIESNĪCAS ADMINISTRATORS

KODS 5121 02

Viesnīcas administrators vada un koordinē viesnīcas vai viesu nama darbību. Viesnīcas administrators ir atbildīgs par viesnīcas darbības ienesīgumu un rūpējas par to, lai viesnīcas apmeklētājs viesnīcā justos ērti un apkalpošana atbilstu viesnīcas standartiem. Viesnīcas administrators nodarbojas ar izklaides pasākumu un ēdināšanas pakalpojumu organizēšanu. Viņš strādā reģistratūrā, rezervē viesnīcas istabas un sniedz klientiem viņus interesējošo informāciju. Atkarībā no viesnīcas vai viesu nama lieluma viesnīcas administratoram ir dažādi pienākumi.

VIESNĪCU SERVISA SPECIĀLISTS

KODS 5121 24

Viesnīcu servisa speciālists uzņem viesus viesnīcā un pieņem norēķinus par viesnīcas sniegtajiem pakalpojumiem, sagatavo istabas viesu izvietojumam, apkalpo viesus restorānā un bārā.

22. PAKALPOJUMU SFĒRA

SKAISTUMKOPŠANAS SPECIĀLISTS

KODS 3229 11

Skaistumkopšanas speciālists veic sejas un ķermeņa ādas kopšanas procedūras un sniedz citus kosmētiska rakstura pakalpojumus, piemēram, manikīru, pedikīru, uzacu korekciju, liekā apmatojuma likvidēšanu, dekoratīvo caurduršanu.

VIZUĀLĀ TĒLA STILISTS

KODS 5141 12

Vizuālā tēla stilists ir skaistumkopšanas speciālists, kurš veido klienta individuālo vizuālo tēlu un koftēlu, piemēram, reklāmas klipiem, preses izdevumiem, modes kolekciju izrādēm.

FRIZIERIS

KODS 5141 02

Frizieris novērtē klienta matu stāvokli, iesaka viņam matu griezumu vai krāsu, uzklausa klienta vēlmes un, tās ņemot vērā, sakārto viņa matus. Viņš arī piestiprina šinjonus vai parūkas, pēc jaunākajām tehnoloģijām pieaudzē matus un, ja salonā pieejama atbilstoša aparatūra, veic matu diagnostiku, kā arī potenciālā matu sakārtojuma modelēšanu datorā. Frizieris veido klientu uzacu formu, krāso uzacis un skropstas, skuj un apgriez ūsas un bārdus.

KLIENTU KONSULTANTS

KODS 3411 35

Klientu konsultants ir speciālists, kas sniedz konsultācijas klientiem tūrisma, tirdzniecības, banku darbības un citās jomās un piesaista klientus uzņēmuma produktiem.

KLIENTU APKALPOŠANAS OPERATORS

KODS 4222 06

Klientu apkalpošanas operators apkalpo klientus bankā vai komercuzņēmumos, informējot viņus par pieejamajām precēm un pakalpojumiem, tobrīd aktuālajām akcijām un jaunumiem, sniedzot nepieciešamās izziņas vai izpildot klienta lūgtās darbības.

PASTA SPECIĀLISTS

KODS 3439 30

Pasta speciālists strādā pasta struktūrvienībās un vada pasta operatoru darbu, kā arī apkalpo pasta klientus.

PASTA OPERATORS

KODS 4212 11

Pasta operators strādā pasta nodaļās – apkalpo pasta klientus un sniedz viņiem informāciju par pasta piedāvātajiem pakalpojumiem.

FOTOGRĀFS

KODS 3131 10

Fotogrāfs uzņem un apstrādā fotoattēlus, kuri attēlo kādu portretu vai fiksē kādu notikumu. Izmantojot savas radošās spējas un tehniskās zināšanas, viņš izvēlas attēla objektu un ar piemērotu aparāturu cenšas to parādīt atbilstoši savai mākslinieciskai iecerei. Fotogrāfs var uzlabot fotografējamā objekta izskatu, izmantojot dabisko vai mākslīgo apgaismojumu, var fotografēt to no dažādiem leņķiem un pievērst uzmanību dažādiem izteiksmes veidiem, mainīt fonus vai arī izmantot dažādus fotoobjektīvus, tā akcentējot vēlamās detaļas dažādos fotografēšanas attālumos.

KURPNIEKS

KODS 7442 01

Kurpnieks strādā apkalpojošā sfērā un nodarbojas ar apavu labošanu un izgatavošanu, kā arī konsultē klientus par apavu kopšanu.

FLORISTS

KODS 7331 06

Florists ir augu kārtošanas un dizaina (mākslinieciskās konstruēšanas) speciālists, kurš no ziediem, augiem un dažādiem paligmateriāliem veido kompozīcijas, pušķus, vainagus, noformē telpas gan ar grieztajiem un mākslīgiem ziediem un to kompozīcijām, gan ar dzīvajiem augiem.

23. MĀKSLA UN KULTŪRA

MĀKSLINIEKI – VIZUĀLI PLASTISKĀS MĀKSLAS

KODS 2452

Gleznotāji, tēlnieki, grafiķi ir vizuāli plastisko mākslu mākslinieki, kuri rada mākslas darbus un meklē jaunus izteiksmes līdzekļus, izmantojot mākslas mantojuma izpēti (piemēram, klasiskos glezniecības, tēlniecības vai grafikas principus un tehnikas).

INTERJERISTI UN DIZAINERI

KODS 3471

Interjerists un dizainers rūpējas par vides sakārtošanu un labiekārtošanu atbilstoši estētiskajām (lai būtu skaisti, gaumīgi) un funkcionālajām prasībām (lai, piemēram, skaistas lietas būtu arī iespējams izmantot tam, kam tās paredzētas, teiksim, krēslu – sēdēšanai, krūzi – dzeršanai).

RESTAURATORI

KODS 3476

Restaurators atjauno un saglabā vecās kultūras vērtības un dod tām iespēju atkal kalpot cilvēkiem. Viņš veic restaurējamā objekta izpēti, vadoties pēc izgatavošanas paņēmieniem un tehnoloģijām. Restaurators nosaka restaurējamā objekta bojājumu rašanās iemeslus un novēršanas paņēmienus, objektu nostiprina, dezinficē un tira pēc saskaņotas restaurācijas programmas. Viņš restaurācijas rezultātā cenšas neizmainīt priekšmetu sākotnējo (vēsturisko) izskatu.

KOMPONISTI, MŪZIĶI, DZIEDĀTĀJI

KODS 2453

Profesionāli mūziķi spēlē mūzikas instrumentus, dzied, sacer muzikālus skaņdarbus, vada un diriģē instrumentālos un vokālos priekšnesumus. Viņi specializējas klasiskās vai modernās mūzikas izpildīšanā. Mūziķi var uzstāties vieni paši vai mūzikas grupās, spēlējot savu un citu izpildītāju mūziku, piemēram, uz skatuves, radio, televīzijā vai muzikālos uzvedumos.

HOREOGRĀFI UN DEJOTĀJI

KODS 2454

Horeogrāfs sacer deju, savukārt dejotājs to izpilda, radot skatītājā estētisku un arī emocionālu baudījumu.

KINO, TEĀTRU UN CITU MĀKSLAS IESTĀŽU REŽISORI UN AKTIERI

KODS 2455

Aktieris, izmantojot mīmiku (prasme izteikt domas un jūtas ar sejas muskuļu palīdzību), kustības, balsi, dažādus rekvizitus (izrādei nepieciešamus priekšmetus) atveido tēlus, iejūtas lomās, cenšas nodot skatītājiem un klausītājiem iecerēto vēstījumu.

ATTĒLA UN SKAŅU IERAKSTU APARATŪRAS SPECIĀLISTI

KODS 3131

Attēla un skaņu ierakstu aparatūras speciālisti uzstāda, vada un apkalpo dažādu elektronisko aparatūru, kas tiek izmantota radio vai televīzijas pārraidēs, koncertos, teātra uzvedumos, mūzikas ierakstos, televīzijas izrādēs vai kinofilmās.

TĒRPU DEMONSTRĒTĀJI UN CITI MODEĻI

KODS 5210

Tērpu demonstrētāji un citi modeļi izrāda un reklamē tērpus, preces, pakalpojumus, izmantojot savu izskatu un spēju iejusties modes skates, reklāmas vēstījumā.

MĀKSLAS IZSTĀŽU KURATORS

KODS 2452 18

Izstāžu kurators organizē izstādes, piemēram, mākslas darbu, dzīvnieku, ziedu, mēbeļu, grāmatu un uzrauga to iekārtošanas darbus.

24. SPORTS

SPORTA ORGANIZATORS

KODS 2359 05

Sporta organizators nodarbojas ar dažādu sporta aktivitāšu plānošanu un organizēšanu. Viņš izdomā, kādas sporta aktivitātes ir nepieciešams organizēt, kas tajās piedalīsies, kurā laikā tās notiks. Nereti sporta organizators pats arī vada dažādus sporta pasākumus.

VINGROŠANAS NODARBĪBU INSTRUKTORS

KODS 3475 10

Vingrošanas nodarbību instruktors vada fitnesa/aerobikas nodarbības. Viņš strādā ar kādu cilvēku individuāli vai arī vada grupu nodarbības, kā arī plāno nodarbību gaitu.

SPORTA TRENERIS

KODS 3475 08

Sporta treneris, izmantojot sporta metodiku paņēmienus (piemēram, dažādus skriešanas, lēkšanas, vingrošanas veidus), trenē sportistus, attīstot un pilnveidojot viņu vispārējās un fiziskās īpašības, kā arī māca viņiem izkopt tehniskās un taktiskās iemaņas attiecīgajā sporta veidā. Viņš plāno un vada sportistu treniņus un seko līdzi viņu uzturam un veselības stāvoklim.

PROFESIONĀLS SPORTISTS

KODS 3475 07

Profesionāls sportists sporto un uztur sevi nemainīgi teicamā fiziskā formā, lai izvēlētajā sporta veidā spētu gūt panākumus un varētu ar to nopelnīt sev iztiku. Atkarībā no sporta veida profesionāls sportists daudz laika pavada treniņos, regulāri piedalās sacensībās, kā arī ievēro pareizu uzturu un seko līdzi savam veselības stāvoklim.

Ikviens profesija ir ceļš uz jauniem un lielākiem profesionāliem sasniegumiem, ja vien tajā, ko dari, esi uzņēmīgs, iniciatīvas pilns, atbildīgs, profesionāls un, pats galvenais, vienmēr atvērts jaunām zināšanām un iemaņām. Pateicoties minētajām īpašībām, ikkatras profesijas pārstāvis var kļūt gan par labu vadītāju, gan mācību spēku (pedagogu, pasniedzēju) izglītības iestādēs.

Šajā katalogā pieejamas 370 dažādu profesiju īsās definīcijas. Numerācija, kas norādīta pie profesijām, ir Latvijas Republikas profesiju klasifikatorā norādītais profesijas kods profesijām, kurām tādu var piemērot.